

Handelingen van de raad der gemeente Emmen

jaar	bijlagenr.	categorie/agendanr.
2007	RA07.0105	A 3

Onderwerp

Openbare vergadering van de raad der gemeente Emmen, gehouden op donderdag 28 juni 2007 te 14.00 uur in het raadhuis te Emmen

---

Voorzitter: de heer C. Bijl
Plaatsvervangend voorzitter: de heer J.H. de Wildt
Griffier: de heer H.D. Werkman

Aanwezig bij de aanvang 37 leden, te weten de heren B.R. Arends, A. Boer en H. Boers, mevrouw Y.J. Boxem-Klein, de heren J. Dijkgraaf, D.J. Douwstra, T. Eerenstein, F. Ensink, T.H. Gerth, A.J. Goudriaan, W.W.W. Halm, B.J. Hoekstra en G.J. Horstman, de dames T. Houwing-Haisma en Z.S. Huising-Oldengarm, de heren H.J. Hulsegge, H. Huttinga en H. de Jonge, de dames R.G. Logtenberg-de Wolde en A.G. Louwes-Linneman, de heer W.O. Meijer, mevrouw M.J. Meulenbelt, de heren W.L.H. Moinat, L. Oosting, T.D. Reitsma en R.R. Ripassa, mevrouw S. Rougoor-Mahalbasic, de heren A.W.J. Schoo, H. Smit, P.D. Spreeuwiers, J.H.G. Sulmann, J.H. Thole, R. van der Weide, J.H. de Wildt, B.D. Wilms en J.H. Wittendorp en mevrouw J. Zinnemers-Warmolts.

Afwezig 1 lid, te weten de heer L.T. Pekelsma.

Er is één vacature.

Tevens aanwezig: de wethouders G. Evenhuis (vanaf ± 15.00 uur), J. Holman, H.G. Jumelet, J. Kuper, A.J. Sleeking en mevrouw M.H. Thalens-Kolker, alsmede gemeentesecretaris A.J. Mewe.

A1. Opening en vaststelling agenda

De voorzitter opent de vergadering en heet de raadsleden, de leden van het college, de aanwezigen op de publieke tribune en de luisteraars naar Radio Emmen van harte welkom. Er is bericht van verhindering van de heer Pekelsma. Voorts meldt hij dat wethouder Evenhuis een VNG-commissie in Den Haag bijwoont en derhalve later ter vergadering zal komen. Verder heeft de heer Boer aangegeven de vergadering in de loop van de middag te moeten verlaten, maar vanavond weer present te zullen zijn. Spreker memoreert dat de vorige raadsvergadering moest worden afgelast omdat het wegens wateroverlast niet zo plezierig was in de raadzaal te vertoeven. Gelukkig is het nu buiten droog. Hij gaat ervan uit dat de constructie van het plafond in de raadzaal nu zodanig is dat vandaag het einde van de vergadering kan worden gehaald!

Ten slotte wijst spreker erop dat in de vorige vergadering een motie vreemd aan de orde van de dag door de PvdA-fractie is ingediend, en wel over de voorgenomen fusie in het beroepsonderwijs. Hij stelt voor die motie te betrekken bij de behandeling van de Kadernota 2007.

Hiermee wordt ingestemd.

Met inachtneming van deze aanvulling stelt de raad desgevraagd de agenda vast.

De vice-voorzitter vermeldt dat de burgemeester gisteren jarig was. Hij gaat ervan uit dat hij hem namens iedereen hier hartelijk mag feliciteren en nog vele goede, fijne en gelukkige jaren mag toewensen.

De voorzitter zegt hiervoor dank. Hij zag dat zijn collega van Coevorden vandaag jarig is, zodat hij hem op zijn beurt weer van harte wil feliciteren.

A2. Vragenhalfuur

Wateroverlast in Emmermeer

De heer Schoo constateert dat er in de media veel berichten over wateroverlast in Emmermeer zijn geweest; wethouder Holman was daarover zelfs te zien op SBS6. Of Emmen zo op de kaart moet worden gezet, kan worden betwijfeld! De wethouder maakte in de desbetreffende televisie-uitzending overigens een rake opmerking, namelijk dat er zich hier en daar binnen zeer korte tijd regenbuien hebben voorgedaan waarbij meer dan 60 à 70 mm water naar beneden kwam. Spreker is door diverse burgers gebeld, met name uit de Boomstraat, de Dopheide en de Vogelwieken. Zij hebben in de afgelopen jaren diverse malen wateroverlast gehad.

De vraag is wat de gemeente op korte termijn aan deze problematiek gaat doen, dan wel of zij wellicht al actie heeft ondernomen. Helaas zullen buien waarbij in zeer korte tijd 60 à 70 mm water naar beneden komt in de toekomst waarschijnlijk nog vaker vóórkomen. Gaat de gemeente nader onderzoek doen of overstortvijvers maken? Het zou positief zijn als de bewoners kan worden gemeld dat wordt gedacht aan noodmaatregelen.

Wethouder Holman acht het duidelijk dat men de laatste jaren steeds vaker wordt geconfronteerd met hevige regenbuien en daarvan hier en daar in de gemeente problemen ondervindt. Het gaat niet alleen om Emmermeer, want in Emmerhout doen zich dezelfde problemen voor. In Emmermeer is de laatste jaren al heel veel geld geïnvesteerd in het afkoppelen van verharde gebieden, teneinde de riolering te ontlasten. Dat blijkt nog steeds niet voldoende. In de komende jaren wordt voortvarend doorgewerkt aan verbetering van de riolering in Emmermeer. Alleen is een probleem dat de Boomstraat en omgeving precies in de kom met een leemachtige ondergrond ligt. Er zullen dus allerlei kunstmatige maatregelen moeten worden getroffen. Die zouden kunnen bestaan uit overstortvijvers. Momenteel vindt overleg plaats met de waterleidingmaatschappij om te zien of dit mogelijk is. Zij vreest namelijk allerlei stoffen in het water die zij liever niet wil hebben in het gebied waaruit zij water oppompt. Ook in het centrum van Emmen zijn allerlei maatregelen genomen, waardoor daar capaciteit aanwezig is waarvan wellicht gebruik kan worden gemaakt. Onderzoek loopt op dit moment.

Natuurlijk zal iedereen het erover eens zijn dat de wateroverlast heel vervelend is. Het stelsel is gebaseerd op de landelijke norm, i.c. buien van

20 tot 30 mm. Wat zich de laatste jaren voordoet, is heel ongebruikelijk. Overigens is Emmen niet de enige gemeente die met dit probleem kampt. Het maken van rioleringsstelsels die buien van 60 à 70 mm aan kunnen, is bijna ondoenlijk. In elk geval wordt geprobeerd op korte termijn maatregelen te nemen om de overlast zoveel mogelijk te beperken. Of dat lukt, moet worden bekeken. Zoals gezegd, is in Emmerhout al een aantal maatregelen genomen, in de veronderstelling dat deze zouden helpen. Deels hebben die ook wel geholpen, maar daar zijn ze evenmin nog steeds niet voldoende.

De heer Schoo beaamt dat er al van alles wordt gedaan, doch zal graag zien dat aan de bewoners eens goed duidelijk wordt gemaakt waarmee de gemeente bezig is. Misschien hebben de bewoners zelf ook ideeën die kunnen worden meegenomen. Hij heeft begrepen dat mensen met een petitie bezig zijn. In elk geval zal het goed zijn eens met hen te communiceren, want het zal je tenslotte maar twee of drie keer in korte tijd overkomen dat je met wateroverlast te maken krijgt.

Wethouder Holman zegt toe dat er zeker communicatie op gang zal worden gebracht. Hij vindt het jammer dat de communicatie nu op bekende wijze op gang is gekomen. Immers, de bewoners hadden zelf ook even contact met de gemeente kunnen opnemen, in plaats van met SBS6. Hoe dit ook zij, het college heeft een reactie willen geven op hetgeen er gebeurd is. Daarmee wordt Emmen misschien niet positief op de kaart gezet.

Het zal inderdaad nuttig zijn aan te geven dat de gemeente bezig is met de problematiek en in de oplossing ervan voldoende geld steekt.

WMO-raad

De heer Schoo informeert wat de stand van zaken is met betrekking tot de WMO-raad. Hij heeft vernomen dat de huidige WMO-raad demissionair is. Wat houdt dat precies in? Wanneer kan de wethouder komen met een datum waarop een voltallige WMO-raad met een onafhankelijke voorzitter tegemoet kan worden gezien? De DOP-fractie heeft grote twijfels over de daadkracht van de wethouder betreffende het op poten zetten van de WMO-raad. Zij heeft signalen gekregen dat enthousiaste mensen opstappen en zeggen: als de gemeente alleen voor de vorm een WMO-raad wil hebben, zoekt zij maar anderen, want dan doen wij niet mee! Een kritische WMO-raad die de gemeente Emmen bestuurlijk en ambtelijk scherp moet houden, is volgens de

fractie reeds een gepasseerd station.

Ten slotte de vraag: hoeveel mensen hebben gereageerd op de advertentie van 12 mei 2007 voor het onafhankelijke voorzitterschap?

Wethouder Jumelet constateert dat in december 2006 de verordening cliëntenparticipatie door de raad is vastgesteld. Toen is ook gesproken over een onafhankelijk voorzitter voor de WMO-raad. Overigens is cliëntenparticipatie breder dan de WMO-raad.

Er is overleg gevoerd met die raad ter uitvoering van het genomen raadsbesluit, met de menselijke maat hoog in het vaandel. Wegens ziekte en het overlijden van de secretaris van de WMO-raad heeft hij gemeend even pas op de plaats te moeten maken. Vervolgens is het zoeken naar een onafhankelijk voorzitter voortgezet. Een aantal malen is aan betrokkenen gevraagd mee te doen. Dat is op 1 mei nogmaals gedaan, nadat schriftelijk was gemeld dat zij niet mee wilden werken. Aangegeven is dat het zeer wordt gewaardeerd dat mensen zich in hun vrije tijd beschikbaar stellen voor de cliëntenparticipatie en de WMO-raad, maar uiteindelijk moest de conclusie worden getrokken dat dit om een of andere reden niet lukte. Daarom heeft spreker gemeend andere stappen te moeten zetten.

Op 14 juni kwam er een brief van een drietal mensen in de WMO-raad met de mededeling dat zij zich demissionair hebben verklaard. Zij willen nog wel de lopende zaken behartigen, maar stellen hun zetel ter beschikking, om uiteindelijk tot een nieuwe WMO-raad te kunnen komen. De huidige WMO-raad bestaat uit een 14-tal mensen, en naar spreker heeft begrepen, gaan er van hen 9 of 10 gewoon door.

Er zijn inmiddels vijf kandidaten voor de functie van onafhankelijk voorzitter, onbezoldigd, wat op zich heel plezierig is. Tegen hen is gezegd dat even pas op de plaats wordt gemaakt, met als doel echt tot een goede WMO-raad te komen.

Op 14 juni is ook direct contact gezocht met Zorgbelang, een Drentse stichting die zorgt voor de ondersteuning van WMO-raden. Verder is door de gemeente voor 9 juli de hele WMO-raad uitgenodigd om samen met Zorgbelang te proberen zo snel mogelijk te komen tot een goed functionerende WMO-raad.

Kortom, er zijn stappen gezet. Die zijn ook van belang voor de inspraak in het beleidsplan.

De heer Schoo wil toch graag van de wethouder horen wanneer de nieuwe WMO-raad zal functioneren, want vindt het allemaal wel érg lang duren. Hij heeft begrip voor de situatie die is ontstaan door een overlijden, maar dit hoeft geen argument te zijn om zaken niet te regelen. Al ver

van tevoren was bekend dat er een WMO-raad diende te komen. Nu zitten vrijwilligers almaar te wachten, terwijl het hard nodig is dat er een goed functionerende WMO-raad komt. Hem dunkt dan ook dat er wat voortvarender gewerkt moet worden. Voor de politiek worden conferenties georganiseerd en daar zou hij de WMO-raad toch wel graag bij willen hebben, want deze moet alles kritisch gaan volgen en de politiek gevraagd en ongevraagd van advies gaan voorzien.

De heer Arends vraagt of de heer Schoo de indruk heeft dat er van de kant van de WMO-raad ook alles is gedaan om het proces zo soepel en snel mogelijk te laten verlopen, of dat daar wellicht enige obstructie is gepleegd.

De heer Schoo voelt zich nu uitgedaagd. Het probleem is hier veroorzaakt. Hij herinnert zich dat de fracties van de PvdA en het CDA niet met de huidige WMO-raad akkoord konden gaan en hebben aangedrongen op een onafhankelijke voorzitter. Hij was daar fel tegen, want is voor een WMO-raad die zelf een voorzitter kiest en niet wordt aangestuurd door de gemeente. Er is echter een andere keuze gemaakt en daarbij heeft hij zich neer te leggen. Niettemin vindt hij dat het allemaal sneller kan dan nu het geval is.

De heer Arends is van mening dat de heer Schoo een heleboel dingen door elkaar haalt. Op de eerste plaats is de PvdA-fractie voor een onafhankelijke WMO-raad met een onafhankelijke voorzitter, dus niet voor een door de gemeente aangestuurde WMO-raad. Wat de heer Schoo hierover te berde brengt is volstrekte onzin. De vraag was evenwel of er wellicht ook sprake is van obstructie binnen de WMO-raad zelf met betrekking tot een onafhankelijke voorzitter. De PvdA-fractie hebben geluiden bereikt dat er van de zijde van de voorzitter en de secretaris heel veel obstructie is gevoerd tegen een goede samenwerking met de gemeente om te komen tot een onafhankelijk voorzitter. Dat mag ook weleens gezegd worden, in plaats van om de hete brij heen te blijven draaien.

De heer Ensink voelt zich als fractievoorzitter van het CDA eveneens aangesproken. Hij wil pertinent ontkennen dat de CDA-fractie voor een WMO-raad zou zijn die wordt aangestuurd door de gemeente. Het tegendeel is het geval. De fractie heeft alleen gekozen voor een voorzitter in een onafhankelijke positie. Spreker lijkt het goed dat de heer Schoo de feiten juist weergeeft.

De heer Schoo zegt dat deze hele discussie niet

nodig zou zijn geweest als de bestaande WMO-raad gewoon door de gemeenteraad was geaccepteerd. Doordat dit niet het geval was, zijn de moeilijkheden ontstaan. Nu achteraf zeggen dat de voorzitter en de secretaris de zaak geblokkeerd hebben, gaat hem te ver. Dat er een bepaalde frustratie is ontstaan, kan niet worden ontkend, maar als de gemeenteraad de WMO-raad die er was had geaccepteerd, met een gekozen voorzitter uit diens midden, was er niets aan de hand geweest. Door de fracties van de PvdA en het CDA is men in de thans bestaande situatie terechtgekomen. Zij kunnen anders beweren, doch zo kijkt hij er tegenaan.

De heer Arends merkt op dat het gedrag van de voorzitter van de WMO-raad voor zijn fractie het bewijs is dat indertijd een goed besluit is genomen.

De voorzitter heeft er wat moeite mee dat wordt gesproken over mensen die niet in staat zijn op het naar voren gebrachte te reageren. Hij vindt dat met adviesorganen van de gemeente en hun bemensing zorgvuldig moet worden omgegaan. Zijn verzoek is dan ook de opmerkingen wat algemeen te houden.

De heer Halm vraagt zich af wat eigenlijk de status is van het vragenhalfuur.

De voorzitter antwoordt dat nadat een vraag is gesteld ook andere raadsleden daarop mogen inspelen. Bovendien: het halve uur duurt zo lang als de voorzitter bepaalt dat het duurt!

De heer Huttinga acht het voor de geschiedschrijving goed te melden dat de ChristenUnie-fractie eveneens voor een onafhankelijke voorzitter heeft gestemd. Volgens hem hebben méér fracties dat gedaan.

Wethouder Jumelet wil aan het antwoord dat hij hiervóór heeft gegeven nog toevoegen dat er veel tijd en energie is gestoken in goede besprekingen met de WMO-raad. Men kan mensen allerlei verwijten maken, maar feit is dat men er met elkaar gewoon niet uit is gekomen. Dat heeft zo z'n consequenties gehad.

De voorzitter begrijpt dat de heer Schoo nog van de wethouder wil horen wanneer er een voorstel komt.

Wethouder Jumelet geeft aan dat de mensen die hebben gereageerd op de advertentie is gemeld dat met hen na de vakantieperiode in gesprek zal worden gegaan. Bij die gesprekken zal

ook de WMO-raad aanwezig zijn. Het zal al met al gauw september of oktober worden voordat er een voorstel komt. Voor de gesprekken zal even tijd moeten worden genomen, maar het vervolg komt zo snel mogelijk.

Pardonregeling asielzoekers

De heer Dijkgraaf stelt vast dat op 15 juni de pardonregeling in werking is getreden. Inmiddels is in Amersfoort door de GroenLinks-fractie een motie ingediend, die door de raad aldaar is aangenomen. De essentie van die motie is dat er een overbruggingsregeling wordt getroffen voor asielzoekers die naar eigen oordeel onder de pardonregeling vallen.

Spreeker heeft de volgende vragen. Hoe wordt de pardonregeling in Emmen opgepakt? Is het college bekend met de Amersfoortse motie? Zo ja, zal op eenzelfde wijze de regeling in Emmen worden uitgevoerd? Kan worden aangegeven hoeveel mensen zich in Emmen zouden kunnen registreren? En is bekend hoeveel mensen zich inmiddels reeds hebben gemeld om zich te laten registreren? Verder: is het college bereid de raad op de hoogte te houden van de ontwikkelingen rond de uitvoering van de pardonregeling?

Wethouder Jumelet wil allereerst zeggen dat namens de gemeente tijdens de VNG-ledenraadpleging over het akkoord met het kabinet positief is gereageerd.

Naar aanleiding van de tot stand gekomen pardonregeling moet zo snel mogelijk worden geïnventariseerd om hoeveel mensen het gaat en welke stappen er moeten worden genomen. In elk geval wil de gemeente gaan voor een integrale aanpak.

Volgens de laatste informatie willen tot nu toe 11 mensen een beroep doen op de burgemeestersverklaring. Daarnaast zijn 35 mensen bij Op 't Stee bekend en zitten er ook mensen in het AZC. Bovendien zitten niet alle mensen in dit gebied in de opvang, maar ook in huizen.

De Amersfoortse motie is bekend. De gemeente Emmen is reeds bezig met samenwerking met woningcorporaties, Vluchtelingenwerk, GGZ etc. Het is aardig te kunnen melden dat de gemeente Emmen samen met Groningen, Assen, Almere, Utrecht, Alkmaar en Amersfoort als voorbeeld wordt genoemd wat een plan van aanpak betreft. Hiermee zij maar aangegeven dat de gemeente met een en ander nadrukkelijk bezig is. De burgemeester heeft, zoals bekend, eveneens een rol in dit geheel.

De voorzitter vermeldt als burgemeester dat het goed is dat Emmen landelijk gezien in de kop-

groep zit wat het aanpakken van een goede uitvoering van de pardonregeling betreft. Vijf gemeenten zullen starten met een bepaalde keten-aanpak: Groningen, Alkmaar, Utrecht, Emmen en Amersfoort. Hoewel de gemeente niet precies hoeft over te nemen wat Amersfoort doet, zit zij wel in dezelfde kopgroep.

Op een bepaald moment zal natuurlijk ook invulling moeten worden gegeven aan de burgemeestersverklaring. Daarvoor worden in overleg met alle betrokkenen richtlijnen opgesteld. Het zal er in de Emmense situatie op neerkomen dat veel mensen om wie het gaat bekend zijn bij de diverse instanties. De groep daarbuiten omvat, zoals de wethouder al aangaf, 11 mensen. Ook in dit verband zal goede medewerking worden verleend.

Het college is uiteraard altijd bereid in commissieverband, zo stelt spreker zich voor, de stand van zaken door te nemen.

Het vragenhalfuur wordt hierna gesloten.

A3a. Notulen raadsvergadering van 31 mei 2007
[Stuknr. RA07.0075]

De griffier wijst erop dat de voorzitter ten onrechte niet is vermeld bij de afwezigen. Dit zal gecorrigeerd worden.

Met inachtneming van deze correctie worden de onder A3a vermelde notulen zonder hoofdelijke stemming vastgesteld.

A3b. Notulen raadsvergadering van 14 juni 2007
[Stuknr. RA07.0078]

De griffier brengt onder de aandacht dat volgens deze notulen de opening van de vergadering door de vice-voorzitter is geschied. Dit moet zijn: de voorzitter. Ook dit zal worden gecorrigeerd.

Tevens is het een goede gewoonte dat in de kop van de handelingen zowel de voorzitter als de plaatsvervangend voorzitter te vermelden. Dat zal in het vervolg weer gebeuren.

Met inachting van deze correctie worden de onder A3b vermelde notulen zonder hoofdelijke stemming vastgesteld.

A4. Voorbereidingsbesluit woonschepen Dommerskanaal
[Stuknr. RA07.0061]

A5. Beeldkwaliteitsplan woongebied Delftlanden-I, 2^e uitwerking 07.004B
[Stuknr. RA07.0067]

A6. Algemeen voorbereidingsbesluit 2007-2008
[Stuknr. RA07.0063]

A7. Actualiseren bouwverordening + bijlage RIS.2708
[Stuknr. RA07.0071]

A8. Jaarrekening 2006 en begroting 2008 CEVAN i.l.
[Stuknr. RA07.0060]

A9. Evaluatie contract met Deloitte Accountants
[Stuknr. RA07.0062]

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming wordt conform de onder de nrs. A4 t/m A9 vermelde voorstellen van burgemeester en wethouders besloten.

A10. Delegatie, mandaat- en volmachtverlening 2007 + bijlage RIS.2705
[Stuknr. RA07.0065]

De heer Dijkgraaf merkt op dat, als het goed is, iedereen een brief van de GroenLinks-fractie over dit voorstel heeft ontvangen. Na veel discussie heeft de fractie besloten met ingang van genoemde datum voorbereidingsbesluiten per geval te zullen bekijken. Hij zal nu ook niet tegen dit voorstel stemmen. Dit betekent een omslag in het stemgedrag van de fractie!

Zonder hoofdelijke stemming wordt hierna conform het onder nr. A10 vermelde voorstel van burgemeester en wethouders besloten.

A11. Begroting 2007 Intergemeentelijk Samenwerkingsverband Zuidoost-Drenthe
[Stuknr. RA07.0070]

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming wordt conform het onder nr. A11 vermelde voorstel van burgemeester en wethouders besloten.

A12. Masterplan Angelslo + bijlagen RIS.2707 en RIS.2725
[Stuknr. RA07.0069]

De voorzitter heeft begrepen dat wethouder Sleeking iets over dit voorstel wil zeggen.

Wethouder Sleeking heeft in de commissie een toezegging gedaan naar aanleiding van vragen die toen werden gesteld. Hij heeft moeten constateren dat die toezegging niet in de notulen van de commissievergadering is opgenomen. Omdat vanavond het Masterplan Angelslo ter vaststelling voorligt, hecht hij eraan op de gedane toezegging te wijzen, inhoudend dat het college een eventueel nieuwbouwplan voor de locatie Hoge aan de raadscommissie zal voorleggen voordat dit formeel in procedure wordt gebracht. Die toezegging maakt op dit moment deel uit van de besluitvorming.

Met inachtneming hiervan wordt vervolgens zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming conform het onder nr. A12 vermelde voorstel van burgemeester en wethouders besloten.

A13. Milieuprogramma 2007 gemeente Emmen + bijlage RIS.2704 [Stuknr. RA07.0064]

A14. Burgerjaarsverslag 2006 [Stuknr. RA07.0066]

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming wordt conform de onder de nrs. A13 en A14 vermelde voorstellen van burgemeester en wethouders besloten.

A15. Kadernota Kampeerbeleid Emmen + bijlage RIS.2711 [Stuknr. RA07.0073]

De heer Schoo wil geacht worden tegen dit voorstel te hebben gestemd.

De heer Dijkgraaf laat weten dat dit eveneens voor de GroenLinks-fractie geldt. Dit heeft ermee te maken dat zij het bijzonder betreurt dat noch het advies van de Milieufederatie, noch het advies van het Recreatieschap is overgenomen om kleine kampeerterreinen te vergroten van 15 tot 25 plaatsen.

Zonder hoofdelijke stemming wordt hierna conform het onder nr. A15 vermelde voorstel van burgemeester en wethouder besloten, met de aantekening dat de leden van de fracties van DOP en GroenLinks geacht willen worden tegen te hebben gestemd.

A16. Vaststelling route gevaarlijke stoffen + bijlage RIS.2696 [Stuknr. RA07.0059]

A17. Verantwoording fractievergoedingen 2005 [Stuknr. RA07.0077]

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming wordt conform de onder nr. A16 en A17 vermelde voorstellen van burgemeester en wethouders besloten.

Vervolgens worden thans opnieuw aan de orde gesteld:

B1. Programmajaarrekening 2006 [Stuknr. RA07.0058]
- jaarverslag 2006 (RIS.2697)
- jaarrekening 2006 (RIS.2698, RIS.2699, RIS.2700)
- Sociaal Jaarverslag (RIS.2702)
- Advies werkgroep onderzoek jaarrekening 2006 [RIS. RA07.2701]
- voorstel van burgemeester en wethouders

De voorzitter deelt mede dat in overleg met de betrokkenen is besloten de wegens wateroverlast afgelaste raadsvergadering op 14 juni jongstleden te hervatten op het punt waar deze is afgebroken.

(Zie voor de bijdrage van de heer Arends, fractievoorzitter van de PvdA, de handelingen van de raadsvergadering op 14 juni 2007).

De heer Ensink wil het deel van zijn betoog dat hij in de vorige vergadering heeft gehouden in het kort nog even memoreren.

Waardering voor iedereen die betrokken is geweest bij het opstellen en redigeren van de jaarstukken! De CDA-fractie vindt dat de stukken een prima leesbaar zijn en een compacte weergave vormen van het reilen en zeilen van de gemeente Emmen. De fractie constateert met voldoening dat door de accountant een goedkeurende verklaring is afgegeven omtrent de getrouwheid en de rechtmatigheid. Ook heeft de fractie met voldoening kennisgenomen van het feit dat het college bijna alle aanbevelingen van de werkgroep onderzoek jaarrekening heeft overgenomen.

In de accountantsverklaring wordt nogal uitvoerig het begrip 'rechtmatigheid' besproken. Zoals reeds in de betrokken commissievergadering is opgemerkt, dient er een goede balans te worden gevonden tussen de begrippen 'doelmatigheid' en 'rechtmatigheid'. Naar de mening van de fractie kun je niet verlangen dat alles tot op de laatste euro wordt verantwoord, maar doel en kosten dienen in evenwicht te blijven.

De CDA-fractie is content met de beschrijving van de drie 'wat'-vragen: wat is er bereikt, wat heeft het gekost en wat levert het op? Met betrekking tot de vraag wat er is bereikt, wil spreker enkele onderwerpen noemen, wellicht programmaoverstijgend, die veel aandacht hebben gevergd.

1. Het structuurplan inzake het in stand houden van sport- en welzijnsaccommodaties.
2. Het organisatieontwikkelingstraject 'Anders en met anderen'.
3. De invoering van de Wet maatschappelijke ondersteuning.

In de commissievergadering van 7 juni jongstleden zijn wat de CDA-fractie betreft de meeste vragen voldoende besproken. Toch wil zij nog de aandacht van het college vragen voor enkele onderwerpen.

1. De fractie blijft bij het college aandringen op een goede planning voor alle investeringen.
2. In het rapport van de accountant wordt een aantal opmerkingen gemaakt over de negatieve reserve rioolretributie. Inmiddels is er een brief van het college gekomen waarin wordt toegelicht hoe die tot stand is gekomen.
3. De fractie stelt voor meer aandacht te schenken aan en meer onderzoek te doen naar de verschillenanalyses. Dit lijkt haar een goede taak voor het nieuw in te stellen auditcommissie.

De fractie constateert dat er een jaarrekening is gepresenteerd met een overschot van ruim € 6 miljoen. Dat leek verleden jaar wel even anders te gaan worden! Immers, toen de begroting voor het jaar 2006 werd vastgesteld, was er sprake van een tekort. Door een goed beleid werd voorkomen dat de gemeente Emmen in de rode cijfers terecht kwam. De fractie stelt met voldoening vast dat Emmen op de goede weg is. Dat moet worden vastgehouden. Uiteraard speelt ook nog steeds de aantrekkende economie hierbij een grote rol. Ten aanzien van de resultaatbestemming is in de commissie reeds aangegeven dat de CDA-fractie zich in grote lijnen kan vinden in het voorstel van het college.

Gehoord de beantwoording van het college in de betrokken commissievergadering kan de fractie akkoord gaan met het collegevoorstel. Zij vindt dit evenwichtig en consistent. In het jaar 2006 is door zowel het college als door alle medewerkers van de gemeente een hoop werk verzet. De CDA-fractie wil daarvoor grote waardering uitspreken.

De heer Eerenstein wil zich op de eerste plaats aansluiten bij de complimenten die zijn geuit voor de kwaliteit en de helderheid van het jaar-

verslag. Er is zeker aanleiding hieraan de nodige aandacht te schenken, mede gezien de historie. Het is ook goed dat de accountant diens goedkeuring heeft verleend.

In de commissie is uitgebreid ingegaan op de diverse programma's. Dat is goed geweest. Er lag geen druk op de vergadering – er kon alle tijd voor de behandeling worden genomen. Dit zal vanmiddag z'n vertaalslag vinden, in die zin dat nu nog nauwelijks over details hoeft te worden gesproken. Tot nu toe heeft de VVD-fractie alleen een toezegging gekregen met betrekking tot de riolering, maar er zijn er in de commissie méér gedaan. Zij gaat ervan uit deze allemaal zullen worden nagekomen.

Het advies van de werkgroep onderzoek jaarrekening is een gedegen stuk en het is goed dat het college in grote lijnen positief heeft gereageerd op de suggesties die door de werkgroep zijn gedaan. Het zal verhelderend werken als het volgend jaar een begeleidend verslag bij de jaarrekening wordt overgelegd met betrekking tot de verschillenanalyse. Dit zal de kwaliteit alleen maar ten goed komen.

Enigszins teleurstellend is het dat de suggestie een proef met een coördinerend wethouder te doen niet wordt opgepakt. Spreker kan zich voorstellen dat dit niet over de volle breedte wordt gedaan, maar bijvoorbeeld wel voor programmalijn 6, arbeidsparticipatie. Bij het GSB-beleid is te zien dat een coördinerend wethouder een taak kan vervullen en dat zou ook zo kunnen zijn ten aanzien van arbeidsparticipatie. Hij heeft in het verleden weleens geluiden gehoord over concentrische cirkels, welnu: programmalijn 6 lijkt hem uitstekend geschikt om er eens een proef mee te doen.

De auditcommissie heeft de instemming van de VVD-fractie.

Het lijkt de fractie goed een nadere analyse te maken van de verschillende taakstellingen die nog niet zijn gerealiseerd. Zodoende zou recht worden gedaan aan de discussie over de taakstellingen. Waarom zou de ene taakstelling wél gehaald kunnen worden en de andere níét? Maar als dat dan het geval is, moet duidelijk worden waarom bepaalde taakstellingen niet kunnen worden gerealiseerd. Als daarin inzicht bestaat, zou de raad daaromtrent op termijn een andere beslissing kunnen nemen.

Het is ook een goede zaak dat er een investeringsplanning wordt opgesteld en dat de raad hierover wordt geïnformeerd.

Openheid over de grondexploitatie is in het verleden al eens toegezegd. De fractie gaat ervan uit dat die toezegging nu wordt nagekomen.

Wat de inkoop en de aanbesteding betreft: het zou slecht zijn als er pas achteraf goedkeuring

komt voor een afwijking van het beleid. Het college moet daarover transparant zijn. Wellicht kan het de suggestie van de accountant opvolgen: het aanleggen van een contractenregister. Dat voorkomt misschien veel narigheid en discussie achteraf.

Met de resultaatbestemming kan de VVD-fractie akkoord gaan en daarmee ook met het collegevoorstel.

De heer Douwstra uit namens de BGE-fractie eveneens waardering en complimenten voor de wijze van totstandkoming en de inhoudelijke verbeteringen van de producties.

De voorliggende rekening sluit met een positief saldo, voornamelijk veroorzaakt door incidenten. Dat is niet echt geruststellend. Met name de Berap II vertoont ten opzichte van de jaarafsluiting een groot verschil, en dat zou eigenlijk niet zo mogen zijn.

De accountant heeft diens verklaringen afgegeven en de adviezen zijn overgenomen. Zo niet alle adviezen van de werkgroep onderzoek jaarrekening. De BGE-fractie wil toch graag blijven vasthouden aan het advies van de werkgroep per programma met één verantwoordelijke portefeuillehouder te werken.

De fractie was van plan bij de behandeling van de Kadernota een voorstel in te dienen over gratis openbaar vervoer. De DOP-fractie heeft echter al een amendement in petto, waarin sprekers fractie zich heel goed kan vinden.

Zij kan leven met de resultaatbestemming zoals voorgesteld, maar laat zich graag verrassen door mogelijk nog in te dienen amendementen. Daarop zal dan in tweede termijn worden ingegaan. De fractie wil hier nog graag eens benadrukken dat de scores ten aanzien van het vertrouwen van de burger in de gemeente vragen om zeer gerichte actie, teneinde het vertrouwen op te krikken. Bij binnenkomst van Emmen via de Frieslandroute word je begroet door een bord met de tekst: "Drenthe – Emmen beweegt 30 minuten". Dat bewegen en veel vormen van sport een middel zijn om de gezondheid te bevorderen, staat buiten kijf. In de commissie heeft spreker gemeld dat BGE waarschijnlijk met een concreet voorstel over bewegen zal komen. Hij doet dat nú. Het voorstel blijft niet beperkt tot 30 minuten; de ambitie van BGE ligt hoger. Het voorstel is als gemeenteraad het goede voorbeeld te geven door allemaal, uitgezonderd mensen met medische attesten, mee te doen aan de jubileummarathon van Klazienaveen in 2008; niet meteen de hele marathon, maar het onderdeel tien kilometer. Zo zal iedereen een uur of langer bewegend in beeld komen. Allen hier aanwezig weten: goed voorbeeld doet goed volgen!

Het Sociaal Jaarverslag neemt de BGE-fractie voor kennisgeving aan.

De voorzitter moet vaststellen dat het voorstel van de BGE-fractie wel enige onrust in de gemeenteraad oproept!

De heer Douwstra ziet ook heel venijnige blikken!

De voorzitter neemt aan dat heel goed zal worden nagedacht over het voorstel! De marathon is pas over een jaar, dus er kan nog getraind worden. Gaat de BGE ook trainingen organiseren?

De heer Douwstra antwoordt dat die kunnen worden verzorgd. Geen enkel probleem!

De heer Hoekstra geeft allereerst complimenten aan allen die aan de opstelling van de jaarstukken hebben meegewerkt. De accountant constateert dat er sprake is van een wezenlijke verbetering van de interne beheersing in het jaar 2006. De organisatie is beter 'in control' gekomen. Ook de nieuwe, aanvullende eisen van de SISA zijn goed opgepakt. Daaruit kan worden geconcludeerd dat er goed en zorgvuldig is gewerkt. Positief is ook dat het resultaat € 6,2 miljoen bedraagt, al is dat voornamelijk te danken aan incidentele meevallers. Gevolg is wel dat de gemeente tijdelijk in rustiger vaarwater terecht is gekomen. Door de accountant wordt de financiële positie als solide omschreven.

De werkgroep onderzoek jaarrekening draagt in haar advies diverse verbeterpunten aan die de controlepositie van de raad kunnen versterken. Daarnaast heeft de accountant verschillende punten aangedragen die de organisatie van de gemeente Emmen nog verder kunnen verbeteren. Er zijn, kortom, nog genoeg verbeteringen mogelijk, maar gesteld kan ook worden dat er een flinke slag is geslagen. Dat geeft de SP-fractie alle vertrouwen in wat in Emmen in de toekomst kan worden bewerkstelligd.

De fractie gaat akkoord met alles wat is voorgelegd.

De heer Huttinga zegt dat de ChristenUnie-fractie met plezier ziet dat de kwaliteit en de inzichtelijkheid van de jaarverantwoording sterk zijn toegenomen. Er is meer paralleliteit tussen programmabegroting en programmaverantwoording.

Tijdens de behandeling in de commissie is zeer uitgebreid stilgestaan bij allerlei zaken, en dat zal spreker hier niet opnieuw doen. Hij wil nog wel ingaan op enige zaken.

Eerst een opmerking over het enorme verschil

tussen eindresultaat van de jaarrekening en de prognose in de Berap II, eind verleden jaar. Wat de ChristenUnie-fractie betreft moet dit in de toekomst echt worden voorkomen. Het is haast een misser te noemen dat het één niet dichterbij het ander zit. Dat doet de fractie twijfelen aan het op de juiste manier en op het juiste moment inbrengen van cijfers door de verschillende afdelingen. De vraag aan het college is of het daarop in de toekomst met de hulp van de ambtelijke top steviger wil inzetten, want de raad heeft natuurlijk niets aan een bestuursrapportage die een vertekend beeld geeft.

Over de noodzaak de verschillenanalyse inzichtelijker en informatiever te maken heeft spreker al het nodige gezegd in de commissie. Hij wil daarop nu alleen nog even de nadruk leggen.

Vervolgens de onderwerpen die de werkgroep onderzoek jaarrekening heeft aangedragen, met de bijbehorende adviezen.

Opgemerkt zij dat de verdere ontwikkeling van de programmabegroting ook de aandacht van de ChristenUnie-fractie heeft. Anders gezegd: zij deelt de mening van de werkgroep. Maar ook de reactie van het college op dit punt verstaat zij. Het punt zou jaren kunnen worden gehandhaafd omdat er altijd wel wat verbeterd kan worden. Naar sprekers mening gaat het college echter een stap te ver als het dit aspect als 'behaald' kwalificeert. Waarom is het college afkerig van het op dit moment nog handhaven van punt 5 in de eerdere aanbevelingslijst? Het college kan niet met droge ogen beweren dat het bedoelde in punt 5 materieel een feit is. Het verdient aanbeveling dit punt het volgend jaar nogmaals te beoordelen en te bezien of het college inderdaad in de buurt van 'behaald' is gekomen.

De mening van het college ten aanzien van een coördinerend wethouder per programma wil de ChristenUnie-fractie overnemen en het advies van de werkgroep niet, dit in tegenstelling tot vorige sprekers. Het college dient bij de verantwoording als eenheid te opereren en als zodanig een adequate kwaliteit van de stukken te waarborgen. Het college mag collegialiteit natuurlijk niet gebruiken om de verantwoordelijkheid van een vakwethouder af te dekken. Dat zou een slechte zaak zijn.

Het op de agenda zetten van de managementletter van het in te stellen auditcommittee mag naar de mening van de fractie geen issue van discussie zijn. Een open informatielijn tussen college, concernstaf en raad over het verloop van de financiële huishouding is belangrijk en daarop dient dus geen formele blokkade te liggen.

Voor het overige valt een grotere mate van 'in control zijn' te constateren. Dat is goed, en zo hoort het ook. Wethouder Kuper is intussen ken-

nelijk gepromoveerd tot 'Major Tom' in de song van David Bowie!

De heer Dijkgraaf kan over het jaarverslag kort zijn, aangezien in de commissie namens de diverse fracties reeds allerlei opmerkingen zijn gemaakt en de reactie daarop meer dan voldoende is geweest.

De fractie van GroenLinks verheugt het te kunnen constateren dat de jaarrekening 2006 een goedkeurende accountantsverklaring heeft gekregen voor zowel getrouwheid als rechtmatigheid. Zo is het een echt verantwoordingsproduct geworden zoals bedoeld in het Besluit begroting en verantwoording. Het is ook goed te kunnen constateren dat het college zich realiseert dat de verslaglegging continu onderhevig dient te zijn aan verdere kwaliteitsverbeteringen. De fractie is nu al benieuwd naar de jaarrekening 2007! De wijze waarop de verslaglegging plaatsvindt, wordt steeds transparanter, dus ook voor leken te begrijpen. Spreker bepleit: ga zo door!

De fractie van GroenLinks is altijd zeer kritisch geweest over het inhuren van derden, waarover in de jaarrekening ook het een en ander wordt gezegd. De fractie is zeer benieuwd naar de uitkomsten, mede in relatie tot de grote overschrijding bij programma 14, de bedrijfsvoering. Het mag als bekend worden verondersteld dat de fractie over de grondexploitatie de nodige bedenkingen heeft. Zij is blij dat de raad hieromtrent nog dit jaar zal worden geïnformeerd. Maar wanneer gaat dit precies gebeuren? In september, in oktober? Spreker gaat ervan uit dat er genoeg ruimte zal zijn om diepgaand te discussieren over nut en noodzaak van het door de gemeente Emmen in bezit hebben van zo veel grond.

Ten aanzien van de resultaatbestemming is de GroenLinks-fractie het er van harte mee eens dat de BAR wordt aangevuld.

Voorts een opmerking over de verspilling van papier. Een aantal jaren geleden is in een aangenomen motie bepleit heel zorgvuldig met het gebruik van papier om te gaan. Wat blijkt dit jaar? Twee plattetekstversies, een jaarverantwoording die opnieuw werd gedrukt vanwege één fout lettertje en een groot aantal overbodige exemplaren. Spreker roept het college op dit de volgende keer beter te doen. Te overwegen zou zijn deze stukken digitaal of op cd-rom aan te leveren. Het is vervolgens de eigen verantwoordelijkheid van de fracties hoe daarmee wordt omgegaan.

Het Sociaal Jaarverslag neemt de fractie voor kennisgeving aan.

Tot slot het advies van de werkgroep onderzoek jaarrekening. De GroenLinks-fractie is de me-

ning toegedaan dat de werkgroep ook dit jaar weer goed werk heeft verricht. De fractie onderschrijft het advies ten volle. Zij heeft er kennis van genomen dat blijkens de reactie van het college veel van de adviezen zijn overgenomen. Het is wel jammer dat het college niet het voorstel van de werkgroep volgt om met één coördinerend wethouder per programma te werken. Dit doet volgens de fractie niets af aan collegiaal bestuur, maar het maakt het voor de raad mogelijk eenduidiger te communiceren.

Ook vindt de fractie het jammer dat het college de managementletter niet bij de auditcommissie wil betrekken. Een managementletter geeft een diepere inkijk in de bedrijfsvoering. Als die in de auditcommissie wordt besproken, kan de raad diens controlerende rol nog beter vervullen.

En wat de marathon van Klazienaveen betreft: de GroenLinks-fractie doet al jaren met de 10 kilometer mee. Spreker geeft nu alvast aan dat het het volgende jaar een halve marathon zal zijn!

De heer Schoo heeft een broertje dood aan lopen, zodat hij aanbiedt er op de fiets achteraan te rijden!

Over de jaarstukken, bestaande uit jaarverslag, jaarrekening en Sociaal Jaarverslag, is al veel gezegd. De DOP-fractie wil daarom volstaan met de mededeling dat zij met deze stukken kan instemmen. Zij is er blij mee dat de duidelijkheid van de stukken is toegenomen. Er is niet voor niets een werkgroep onderzoek jaarrekening 2006 ingesteld! Deze werkgroep heeft een gedegen onderzoek ingesteld. Dat het college vrij vlot gereageerd heeft met toezeggingen stemt de fractie tevreden. Wel vindt de fractie, net als de ChristenUnie-fractie, dat het college als een eenheid dient op te treden, dus is zij ook niet zo'n voorstandster van een coördinerend wethouder per programma. De reactie van het college kan zij dan ook wel waarderen.

In de resultaatbestemming heeft spreker geen zaken kunnen ontdekken die zouden kunnen worden geschrapt ten behoeve van de twee amendementen die hij heeft opgesteld. Met de zaken genoemd onder 1 t/m 11 kan de DOP-fractie instemmen, hoewel zij over 10 en 11 bij de behandeling van de Kadernota nog wel de nodige opmerkingen zal maken. Er wordt echter nogal wat gestort in de reserve. Dat is op zich niet verkeerd, maar het hoeft volgens de fractie niet in deze mate te gebeuren. Vandaar dat zij toch twee amendementen indient.

Het eerste gaat over 'gratis' openbaar vervoer. Daarover is in de media en in diverse politieke partijen al het nodige in beweging gesteld. Op 24 mei is de raad naar aanleiding van een brief over dit onderwerp gemeld hoeveel 'gratis' openbaar

voor ouderen de gemeente zou gaan kosten. Naar schatting lijkt het om drieëneenhalve à vier ton op jaarbasis te gaan. Er zijn momenteel in den lande evenwel allerlei ontwikkelingen gaande. Grote gemeenten gaan over op daluren en 'gratis' vervoer voor ouderen of zelfs ook anderen. Nu wil de DOP-fractie wat dit betreft voor Emmen een voorzet geven. Vandaar het volgende amendement:

De raad van de gemeente Emmen, in vergadering bijeen op 28 juni 2007,

gehoord de beraadslaging over de jaarstukken 2006, agendapunt B1 (RA07.0058);

constaterende:

dat het resultaat van de rekening 2006 meevalt en op zich de mogelijkheid biedt om een deel van de resultaatbestemming aan te wenden om 'gratis' of goedkoop openbaar vervoer voor ouderen aan te bieden;

overwegende dat:

- *bij de begroting 2007 om een onderzoek naar de mogelijkheden is gevraagd en de raad middels een brief van 24 mei 2007 is geïnformeerd over de kosten en het aantal 65-plussers in de gemeente;*
- *de groeiende doelgroep meer mobiliteitsmogelijkheden dienen te worden gegeven om bijvoorbeeld vereenzaming en sociaal isolement te voorkomen;*
- *de kosten die gemoeid zijn met dit project kunnen worden gedekt uit het minder terugstorten naar de BAR (punt 12), zoals voorgesteld wordt door het college van B&W;*

besluit:

het pilotproject 'gratis' of goedkoop openbaar vervoer voor ouderen voor een periode van twee jaar per 1 januari 2008 in te voeren, na anderhalf jaar te evalueren of het beoogde doel is bereikt en te bezien of het project een structureel vervolg zou kunnen krijgen,

en gaat over tot de orde van de dag.

Als zo'n pilotproject wordt gestart, vindt de provincie dit wellicht zo'n goed voorbeeld dat het dit voor geheel Drenthe wil voorstellen! Spreker beveelt de raad dit amendement van harte aan.

De heer Dijkgraaf vraagt waarom de heer Schoo dit bij de behandeling van de jaarrekening betreft en niet bij de Kadernota en de volgende begrotingsbehandeling.

De heer Schoo antwoordt dat de reden is gelegen in het feit dat de raad bij de jaarrekening wordt geconfronteerd met een behoorlijk overschot. De DOP-fractie meent dat de reserves in Emmen goed op niveau zijn; de gemeente voldoet ruim aan de wettelijke eisen. Gezien de hoogte van het bedrag dat volgens het college in de BAR kan worden gestort, meent de fractie een deel daarvan te kunnen benutten voor het aangegeven doel. In de Kadernota worden ten slotte eveneens voorstellen gedaan die geld kosten.

Het tweede amendement betreft het gratis laten parkeren door mensen met een handicap. Zij moeten al een behoorlijk dure gehandicaptenparkeerkaart aanschaffen. De fractie vindt dat de gemeente Emmen jegens de bedoelde groep een gebaar moet maken, mede gezien de omstandigheid dat er in de buitendorpen gewoon gratis kan worden geparkeerd. Het zou voor Emmen zelf niet om zo'n duur gebaar gaan.

Het amendement luidt als volgt:

De raad van de gemeente Emmen, in vergadering bijeen op 28 juni 2007,

gehoord de beraadslaging over de jaarstukken 2006, agendapunt B1 (RA07.0058);

gelet op:

- *het feit dat er voor gehandicapten niet meer in de gehele gemeente Emmen tegen een gelijk parkeertarief geparkeerd kan worden;*
- *de fractie van de Drentse Ouderenpartij het in de toekomst in de gemeente Emmen wel wenselijk acht dat voornoemde groep gelijk wordt behandeld;*
- *het feit dat voornoemde doelgroep steeds zwaarder onder financiële druk komt te staan;*

constaterende dat:

- *er relatief veel gehandicapten zijn die een laag inkomen hebben;*
- *gehandicapten naar verhouding méér tijd nodig hebben om hun inkopen te doen dan valide personen, en dus ook meer parkeertijd nodig hebben;*
- *het voor de gemeente Emmen na verstrekking van een gehandicaptenparkeerkaart het verstrekken van een gratis parkeerslagboomkaartje eenvoudig is uit te voeren;*
- *de gehandicapten in de gehele gemeente Emmen dan gelijk behandeld zullen worden;*

besluit:

tot het invoeren van gratis parkeren op alle door borden aangegeven gehandicaptenparkeerplaatsen in de gehele gemeente Emmen en de kosten te dekken uit het resultaatbestemmingsvoorstel onder punt 12 (storting BAR) en hierdoor minder terug te storten in de BAR,

en gaat over tot de orde van de dag.

Welke kosten hiermee gemoeid zijn, weet spreker niet, maar hij denkt dat het niet zal gaan om een heel hoge kostenpost. Anderzijds worden mensen die het toch al moeilijk hebben met deze maatregel geholpen. Een andere methode zou kunnen zijn dat de mensen van Veiligheidszorg die de controle op parkeerterreinen uitvoeren erop letten of mensen die op invalidenparkeerplaatsen parkeren daartoe ook gerechtigd zijn. Er komen immers nogal eens signalen dat valide mensen brutaalweg op die plaatsen parkeren. Overigens kan spreker constateren dat op het parkeerterrein achter het gemeentehuis drie invalidenparkeerplaatsen zijn waar niemand die valide is op gaat staan. Dat is een heel hoopvol teken.

De heer Dijkgraaf wil de heer Schoo aanraden op drukke dagen eens op andere parkeerterreinen te gaan kijken. Deze zal dan zien dat de situatie daar heel vaak anders is.

De heer Schoo bedoelt dat ook. Des te meer is het hem opgevallen dat de drie invalidenparkeerplaatsen op het parkeerterrein aan de Vreding niet door anderen worden gebruikt. Het is juist dat dit op andere parkeerterreinen wél gebeurt. Daar zou hij juist tegen willen optreden. Hem dunkt dat dit een van de taken van de mensen van Veiligheidszorg is.

De voorzitter draagt de leiding van de vergadering over aan de vice-voorzitter voor de beantwoording van het college.

De vice-voorzitter geeft allereerst het woord aan de wethouder van financiën.

Wethouder Kuper wil allereerst iets zeggen over de automatiseringsslag die binnen de PvdA-fractie is gemaakt (*spreker doelt op het gebruik van een laptop en BlackBerry door de heer Arends*). Hij is daar jaloers op!

Met gepaste trots heeft hij de complimenten in ontvangst genomen. Deze zal hij zeker doorgeleiden naar de organisatie. Inderdaad is er veel werk verzet en zijn veel verbeteringen doorgevoerd. De heer Dijkgraaf ziet al uit naar de jaarrekening 2007, maar het is wel zo dat het hoe

langer hoe moeilijker wordt jezelf te verbeteren. Iedereen is tevreden over de stukken zoals ze nu zijn gepresenteerd, maar het kan natuurlijk altijd nog beter. In elk geval dank voor de complimenten. Hij stelt die ten zeerste op prijs.

In de vorige, onderbroken raadsvergadering wegens wateroverlast is door de PvdA-fractie de vraag opgeworpen of het bereikte resultaat over 2006 toeval is of een gevolg is van bewust beleid. Vanavond is al door diverse fracties gezegd dat het resultaat van de jaarrekening in hoge mate is veroorzaakt door incidentele posten. Persoonlijk gelooft spreker niet in toeval, maar hij begrijpt wel wat er is bedoeld. Aan de andere kant: in de afgelopen vier à vijf jaar hebben de diverse colleges danig ingegrepen met flinke reorganisaties en bezuinigingen, met de bedoeling een nieuwe basis te leggen voor de toekomst. Er had ook kunnen worden gekozen voor het creëren van ruimte door bijvoorbeeld aandelen van Essent en BNG te verkopen. Er is echter niet voor de gemakkelijke weg gekozen, maar voor het in 2004 en de jaren daarna doorvoeren van een zware sanering. Er is ook bewust afgeweken van het voorschrift van voormalig minister Remkes dat naar een rechtsmatigheidsverklaring dient te worden gestreefd en er is ook heel bewust ingezet op een betere planning- en controlcyclus. Spreker denkt dat dit alles een bijdrage heeft geleverd aan de uitkomst die nu voorligt. Er is een fundament gelegd door een forse inzet van het college, al maakt het zich daarmee niet populair. En toegegeven: doordat de economie meezit, gaat het dubbel zo hard de goede kant op. Het is nu een kwestie van oogsten. Daar zal ook wel wat toeval bij zitten, maar in de afgelopen jaren hebben beslissingen en beleidsaspecten bijgedragen aan waar de gemeente nu staat.

Verder kan worden gememoreerd dat de Berap die in het najaar van 2006 is gepresenteerd met een overschot van ongeveer € 3,5 miljoen sloot. Het verschil tussen € 3,5 miljoen en € 6,2 miljoen is nog geen € 3 miljoen. De totale begroting bedraagt meer dan € 300 miljoen, zodat het verschil nog geen 1% is. Spreker denkt dat een minister van financiën daarmee helemaal niet zo ongelukkig zou zijn! Dat laat onverlet dat hij met een tegen- dan wel een meevaller graag zo dicht mogelijk in de buurt van de begroting uitkomt.

Met betrekking tot het rioolrecht heeft het college intussen een brief aan de raad gezonden waarin een eerder ingediend amendement stapsgewijs is benaderd. In punt 7 is te lezen dat nog een aantal dingen moet worden uitgezocht in verband met het nog in afronding zijn van bepaalde projecten. De verwachting is dat er bij de begro-

tingsbehandeling in november een compleet zicht is. Het uitgangspunt is dan dat volgens de strekking van hetgeen de raad indertijd heeft vastgesteld, wordt gehandeld, maar zoals gezegd, moet hiervoor nog het een en ander worden gedaan.

Opgemerkt is dat het evenwicht tussen rechtmatigheid en doelmatigheid goed in de gaten moet worden gehouden. Als er één is die daar gevoelig voor is, is spreker dat wel. De raad zal hem in de afgelopen jaren hebben leren kennen als iemand die niet zo goed in regels is, maar ze wel probeert na te leven. In elk geval moet heel zorgvuldig worden bekeken of iets toegevoegde waarde heeft dan wel of het alleen maar leidt tot verschuilgedrag. Daartoe kan rechtmatigheid heel snel leiden als dingen niet worden gedaan die wel doelmatig zijn. Het evenwicht zal zeker in het oog worden gehouden.

Terecht is geconstateerd dat de planning van investeringen beter kan. Dit zal beslist verder worden opgepakt.

Ditzelfde geldt voor de verschillenanalyse. De suggestie is gedaan te komen tot een plan van aanpak. Spreker zal bezien of het mogelijk is dit samen met het auditcommissie te realiseren.

Hij is blij dat alle fracties, met uitzondering van de DOP-fractie, in het algemeen akkoord gaan met de resultaatbestemming. Misschien kan de heer Schoo er nog van worden overtuigd dat diens amendementen beter bij de Kadernota aan de orde kunnen worden gesteld.

Het zou gek zijn als het antwoord van het college omtrent een coördinerend wethouder spreker niet zou aanspreken! Hij wil er echter als wethouder van financiën verder niets over zeggen, aangezien het een verantwoordelijkheid betreft van een andere portefeuillehouder.

Wat de taakstellingen aangaat: uit het hoofd gezegd, meent spreker dat er nog ongeveer 7¼ openstaan. Het gaat hierbij om privatisering, CWK en subsidies. Deze zullen vast nog aan de orde komen bij de behandeling van de Kadernota, zodat elke portefeuillehouder daarover nog diens licht kan laten schijnen. De wens er een goed zicht op te krijgen is in elk geval terecht. Door de heer Eerenstein is een opmerking gemaakt over inkoop en aanbesteding. Ook daarover zal nog wel het een en ander worden gezegd. Het 'generaal pardon' dat door het college is voorgesteld, heeft overigens alleen betrekking op de eerste categorie. Gelukkig heeft het college zich niet bezondigd aan zaken die echt onder de Europese aanbestedingsregels vallen. Onverlet blijft echter dat ook in dit opzicht zo dicht mogelijk bij de werkelijkheid moet worden gebleven.

De heer Eerenstein merkt op dat er over onderhandse aanbestedingen afspraken zijn gemaakt. Het gaat hem met name om het feit dat het college pas werd ingelicht toen de aanbestedingen reeds hadden plaatsgevonden. Dat is niet goed.

Wethouder Kuper begrijpt deze opmerking. Het verheugt hem dat hij door de heer Huttinga tot 'Major Tom' gebombardeerd is. Bij zijn vorige werkgever werd hij weleens de 'Tom Poes van Westenesch' genoemd! Zoals bekend, doet zich bij de inhuur van derden een overschrijding voor, echter ook een onderschrijding qua kosten van eigen personeel. Als hierover verder nog iets moet worden gezegd, zal dat worden gedaan door de wethouder die organisatie in diens portefeuille heeft. Spreker meent dat door de heer Huttinga of de heer Dijkgraaf nog een vraag is gesteld die hij niet heeft opgeschreven en zich nu niet herinnert.

De heer Huttinga heeft wel iets in de beantwoording van de wethouder gemist, maar daarop zal hij in tweede termijn terugkomen.

De heer Dijkgraaf kan zeggen dat hij regelmatig iets mist!

De vice-voorzitter informeert of de heer Dijkgraaf dat nu allemaal aan de orde wil stellen.

De heer Dijkgraaf laat weten dat dit niet zo is.

Wethouder Kuper reageert vervolgens op de gemaakte opmerking dat het college terughoudend is ten aanzien van de managementletter. Het college heeft evenwel alleen gezegd dat de managementletter is gericht aan het management, i.c. de directies en het college. Er bestaat geen enkel bezwaar tegen deze ook aan de raad ter beschikking stellen.

De heer Huttinga neemt aan dat het college geen koudwatervrees heeft voor een bespreking van de managementletter in de auditcommissie.

Wethouder Kuper heeft die vrees inderdaad niet. Hij hoopt de heer Schoo op andere gedachten te hebben gebracht, bereid is diens amendementen straks in te brengen en net als de rest van de raad sportief voor de resultaatbestemming te stemmen. Hij daagt de heer Schoo hiertoe uit!

Wethouder Jumelet merkt op dat in de raadsvergadering van 14 juni naar aanleiding van het Sociaal Jaarverslag is gevraagd naar het medewerkerstevredenheidsonderzoek, met name waar-

om dat niet in 2006 is gedaan. Het streven is erop gericht zo'n onderzoek stelselmatig in te bouwen. Dat geldt trouwens niet alleen voor het medewerkerstevredenheidsonderzoek, maar ook voor het klanttevredenheidsonderzoek. Hij gaat ervan uit dat dit soort onderzoeken in 2008-2009 weer aan de orde zal zijn. Overigens wil hij in gedachten roepen dat er in de afgelopen tijd erg veel wél gebeurd is. Te denken is aan het OOT-traject, aan de bezuinigingen, aan de nieuwe functieomschrijvingen, aan de verbouwing van het gemeentehuis etc. Verder is nu de INK 1-meting weer aan de orde. Het onderzoek waarnaar gevraagd is, zal evenwel ook zeker weer worden opgepakt en is het streven erop gericht dit stelselmatig te borgen.

Over de inhuur van externen is al iets gezegd in de reactie op het advies van de werkgroep onderzoek jaarrekening 2006, namelijk dat te dien aanzien ook nog iets zal worden gedaan.

Burgemeester Bijl reageert allereerst op de vraag van de heer Eerenstein of het college de gedane toezeggingen zal nakomen. Het lijkt hem goed daarop nog eens ja te zeggen.

De heer Eerenstein heeft er aandacht voor gevraagd en gaat ervan uit dat het college de toezegging nakomt.

Burgemeester Bijl zegt toe dat zal worden teruggekomen op de zaken die aan de orde zijn gesteld.

Waar het gaat om een coördinerende functie voelt hij zich enigermate aangesproken, aangezien hij verantwoordelijk is voor de coördinatie en de eenheid van beleid binnen het college. Het lijkt hem goed niet te veel met etiketten te gaan werken. Er is een aantal trajecten waarbij meerdere wethouders nauw samenwerken en ook is bekend dat bij de portefeuilleverdeling een bepaald traject is toegewezen aan één wethouder, bijvoorbeeld het theater. Het zou echter raar zijn als culturele aspecten niet met de vakwethouder zouden worden besproken. De raad mag ervan uitgaan dat het college op verschillende manieren coördinatie en eenheid van beleid in het oog houdt. Er wordt echter niet altijd voor dezelfde manier van werken gekozen.

De heer Eerenstein zou het heel verrassend vinden als de burgermeester diens licht zou laten schijnen over ruimtelijke ordening! Met betrekking tot collegiaal bestuur heeft hij het evenwel me name gehad over programmalijn 6, waarin sprake is van plussen en minnen. In het verleden is weleens gediscussieerd over concentrische cirkels, welnu: programmalijn 6 lijkt hem bij

uitstek een programmalijs om die bij wijze van proef eens in de praktijk te brengen.

Burgemeester Bijl moet erop wijzen dat de concentrische cirkels niet direct de eerste werkwijze vormen bij het huidige collegeprogramma.

De heer Eerenstein lijkt het leuk er eens een proef mee te nemen.

Burgemeester Bijl kijkt bij een proef liever vooruit dan achteruit. Hij wil dan ook blijven bij de oproep: laat ons op verschillende wijzen de eenheid van beleid en de coördinatie gestalte geven! Als de raad de indruk krijgt dat dit niet goed gaat, kan er aan de bel worden getrokken.

Wethouder Holman sluit zich aan bij de aanbeveling van wethouder Kuper te bezien of de door de DOP-fractie ingediende amendementen niet beter bij de behandeling van de Kadernota aan de orde kunnen worden gesteld. Dat lijkt hemzelf ook veel effectiever, maar het is uiteraard aan de heer Schoo zelf daarover een besluit te nemen.

De vice-voorzitter stelt vervolgens de tweede termijn voor de raad aan de orde.

De heer Arends dankt het college voor de beantwoording.

Om als raad te kunnen bezien welke besluiten er bij de begroting kunnen worden genomen, is het goed te bekijken of er in het jaar daarvoor aanleiding is geweest voor het eens in een ander daglicht plaatsen van bepaalde beslissingen. De verschillenanalyse kan daarbij bij uitstek dienen als hulpmiddel. Hoe beter de verschillenanalyse is, hoe beter de raad tot besluitvorming kan komen. Hij houdt dan ook vast aan zijn voorstel, gedaan in de raadsvergadering van 14 juni, en vraagt de auditcommissie hiernaar eens te kijken.

Ook ten aanzien van de begrotingsrechtmatigheid houdt spreker zijn voorstel, eveneens op 14 juni gedaan, overeind. Wellicht zullen andere fracties daarop in deze termijn nog reageren. Zo niet, dan gaat hij ervan uit dat ermee wordt ingestemd.

Over de rioolretributie heeft de raad een brief van het college gekregen. Eén passage daarin intrigeert spreker, te weten: "De accountant heeft bij zijn beoordeling van de jaarrekening 2006 geconstateerd dat in 2006 geen storting heeft plaatsgevonden. Dit is correct omdat de definitieve bepaling van de reserveringen uit eerdere jaren en de definitieve afrekening van bijdragen van derden en de daarmee samenhangende uitke-

ring van incidentele bijdragen nog niet hebben plaatsgevonden." Hij is er bij het besluit over het rioleringsplan van uitgegaan dat bijvoorbeeld Senter en de waterleidingmaatschappij een bijdrage zouden leveren. Hopelijk zal het zo zijn dat die bijdragen alsnog komen, mag hij een en ander interpreteren als een tijdelijke negatieve stand van de reserve en zal er na verloop van tijd weer sprake zijn van een positieve stand.

Wethouder Kuper geeft aan dat bij de afrekening ook de bedoelde bijdragen in zicht zullen komen en dat dan weer voeding zal plaatsvinden.

De heer Arends zegt dat dit zijn onrust op dit punt wegneemt.

Wat het medewerkerstevredenheidonderzoek betreft: juist omdat er zo veel gebeurd is, is het goed zo'n onderzoek met enige regelmaat en beperkte intervallen in te stellen. Hij meent de wethouder te hebben horen zeggen dat het onderzoek weer in 2008-2009 zal plaatsvinden. Als dat juist is, wil hij in overweging geven dit alsnog naar 2007 te halen.

Over de aanbeveling van het auditcommissie om te komen tot een coördinerend wethouder per programma is al het een en ander gezegd. Spreker zelf is nog niet zover dat hij ja of nee kan zeggen. Hij kan zich voorstellen dat er goede argumenten zijn om hiertoe over te gaan, maar hij staat ook open voor argumenten die het tegenovergestelde kunnen staven. Op termijn wil hij hierover best nog eens een discussie voeren. Vervolgens de amendementen van de DOP-fractie. Het amendement betreffende 'gratis' of goedkoop openbaar vervoer zal de PvdA-fractie niet steunen. Je zou kunnen zeggen: wie is er nu níét voor gratis?, maar bij gratis gaat het er alleen om dat een ánder betaalt. Als hier zou worden besloten tot 'gratis' openbaar vervoer, betekent dit dat er tegelijkertijd voor wordt gekozen ergens anders iets níét te doen. De fractie vindt dat het voor het geleverd krijgen van een prestatie gerechtvaardigd is daar een tegenprestatie tegenover te stellen. Als er mogelijkheden blijken, wil de fractie er best nog eens naar kijken, maar op dit moment ziet zij die mogelijkheden niet, zeker niet voor de heel beperkte doelgroep, i.c. de ouderen. Er mag op geen enkele wijze leeftijdsdiscriminatie worden toegepast, dus als er al toe zou worden besloten, zou het voor iedereen moeten gelden, en dan gaat het natuurlijk om heel andere bedragen.

Het andere amendement betreft het gratis laten parkeren door gehandicapten. De PvdA-fractie kan zich voorstellen dat wordt nagedacht over harmonisatie van parkeertarieven voor gehandi-

capten, doch zij zou dan toch wel wat meer informatie willen hebben alvorens een besluit te nemen. Spreker geeft de heer Schoo mee dit amendement aan te houden en de discussie eerst te laten plaatsvinden in de commissie wonen en ruimte. Dan zou kunnen worden gezien wat in dezen de mogelijkheden zijn. Vervolgens zou het amendement dan nog kunnen worden betrokken bij de begroting 2008.

En ten aanzien van de marathon van Klazienaveen: spreker wenst iedereen daarbij veel plezier en succes, maar hij zal niet meedoen. Hij wil hooguit op een tandem met de heer Schoo!

De vice-voorzitter vreest dat er ook op een tandem nog iemand moet trappen!

De heer Arends zal in dat geval achterop gaan zitten!

De heer Ensink zegt het college dank voor de beantwoording. De CDA-fractie heeft daarover geen vragen meer. Derhalve alleen een reactie op de twee amendementen.

Reeds aangegeven is dat de fractie instemt met de resultaatbestemming. Dat betekent dat er geen ruimte is voor het bekostigen van datgene wat in de amendementen wordt voorgesteld. Maar los daarvan heeft de fractie er ook inhoudelijk wel wat op aan te merken. Zij heeft er moeite mee dat alleen aan een bepaalde doelgroep een voordeel wordt gegeven en vraagt zich af of je, als je al een bepaalde voorziening wilt aanbieden, dit niet veel breder moet trekken. Om het simpel te zeggen: niet alle ouderen kunnen weinig betalen! De CDA-fractie zal de amendementen niet steunen.

De heer Eerenstein dankt eveneens voor de beantwoording. Hij hoeft daarop niet meer te reageren, want heeft dat tussentijds al gedaan. De amendementen van de DOP-fractie zullen niet door de VVD-fractie worden gesteund. Het lijkt haar beter daaraan eerst een discussie te wijden in de fracties. Bovendien spreken de argumenten van de vorige twee sprekers de fractie aan. Er zal altijd door iemand moeten worden betaald. Het is ook nog maar de vraag of de gemeente Emmen voor een 'gratis' voorziening in eerste aanleg de meest aangewezen partij is. Er zijn tenslotte allerlei andere partijen die zich bezighouden met openbaar vervoer.

En wat de voorgestelde voorziening voor gehandicapten betreft: spreker heeft altijd begrepen dat gehandicapten geen andere behandeling wensen dan andere burgers.

De heer Douwstra zal verder zwijgen over

rechtmatigheid, dit naar aanleiding van de opmerking ter zake van de heer Arends.

In het betoog in eerste termijn is al aangegeven dat de BGE-fractie voorstandster is van het aangaan van een proef met 'gratis' openbaar vervoer. Het amendement betreffende parkeren voor gehandicapten steunt de fractie niet. Wat haar betreft is het om het even of over de amendementen nu wordt besloten, bij de Kadernota of bij de begroting.

Verder verheugt het sprekers fractie dat zij al zes mensen in beweging heeft gekregen ten aanzien van de marathon van Klazienaveen!

De heer Moinat wil het in deze termijn nog alleen hebben over de beide amendementen.

'Gratis' of goedkoop openbaar vervoer kost volgens de wethouder zo'n € 350.000,- per jaar. Naar de mening van de SP-fractie is dat een veel te hoog bedrag, want niet de gehele groep ouderen zal deelnemen. Wordt uitgegaan van maximaal 10.000 ouderen, dan wordt uitgekomen op zo'n € 200.000,- per jaar, dus flink lager. Dit amendement wordt dan ook door de fractie gesteund.

Met betrekking tot het andere amendement is de vraag: hoe zit het met de gelijke behandeling van alle gehandicapten? Bij aanvaarding van dit amendement wordt een financieel voordeel gegeven aan één groep en niet aan de gehele doelgroep. Er is namelijk een hele groep gehandicapten zonder eigen vervoer. Een deel van de doelgroep bevoordelen vindt de SP-fractie niet juist. Zij is van mening dat dan de hele groep recht zou moeten krijgen op een financiële meevaller. Derhalve zal zij dit amendement niet steunen.

De heer Huttinga reageert allereerst op het feit dat wethouder Kuper zich spiegelt aan een minister van financiën, zeggende dat deze heel blij zou zijn met 1% verschil ten opzichte van de begroting. Een vorige keer heeft de wethouder evenwel aangegeven zich juist níét te willen spiegelen aan een minister van financiën, omdat deze met het kasgeldstelsel werkt, terwijl de wethouder dat hier niet hoeft en dat veel beter vindt. Laat men het daarbij maar gewoon houden. En laat men voorts even naar het operationele resultaat kijken, want daarin zit wel € 11,5 miljoen verschil. Dat is natuurlijk vóór mutaties betreffende reserves en bestemmingen, maar kijkend naar de begrotingsstabiliteit is dit een beetje te veel van het goede. Dan immers heb je het niet over 1%, maar over meer dan 3%. Spreker vindt dat de heer Arends in de vorige vergadering een goede opmerking maakte over het betrekken van het rechtmatigheidsverhaal bij de auditcommissie. Daarmee stemt de Christen-

Unie-fractie van harte in.

De DOP-amendementen steunt de fractie niet, om redenen die reeds door de heren Arends en Ensink zijn genoemd.

De heer Dijkgraaf sluit zich eveneens aan bij de woorden van de heer Arends over de rechtmatigheid en de auditcommissie.

Verder stelt hij voor in de commissie eens een discussie te voeren over de vraag hoe dient te worden omgegaan met de vakwethouders versus een coördinerend wethouder.

Spreker wil ook nog graag een reactie van het college over de verspilling van papier.

Ten aanzien van de ingediende amendementen wil hij de heer Schoo adviseren deze nu niet in stemming te laten brengen. Ook de GroenLinks-fractie heeft gezegd dat geld dat uit de BAR is gehaald daarnaar terug moet nu dat mogelijk is. Er is dus geen ruimte voor de amendementen.

Een discussie over 'gratis' of goedkoop openbaar vervoer moet eerst maar eens in de commissie worden gevoerd. Hetzelfde geldt voor het andere amendement. Op zich staat de GroenLinks-fractie best sympathiek tegenover de amendementen, maar zij vindt dat deze veel beter moeten worden onderbouwd om er draagvlak voor te kunnen krijgen.

De heer Schoo dank het college voor de beantwoording van de vragen die zijn gesteld.

Hij blijft bij zijn standpunt dat het voorstel inzake de resultaatbestemming ruimte biedt waar het gaat om onderdeel 12. Aan de eerste 11 onderdelen heeft hij niets veranderd, want die betreffen goede zaken. Wel heeft hij aangegeven dat hij op onderdeel 10 bij de Kadernota nog zal terugkomen. De uitkomst van het onderzoek waartoe de raad bij de laatste begrotingsbehandeling heeft besloten, namelijk een onderzoek dat moet aangeven wat een en ander mag kosten, is er intussen. Het is duidelijk dat in Nederland, met name in Brabant i.c. Tilburg en enkele andere steden, de tendens is waar te nemen dat 'gratis' openbaar vervoer voor ouderen wordt ingevoerd. Dit blijkt perfect te werken. Het bijeffect is zelfs dat de kosten van WVG-vervoer naar beneden kunnen worden bijgesteld. Verder overweegt de provincie tot provinciaal-brede invoering over te gaan. Omdat Emmen zichzelf op de kaart wil zetten, hoopte spreker dat het zich op dit punt wil profileren als gemeente die als eerste in Drenthe vervoer als bedoeld invoert. Echter, de geluiden horende zal daartoe vandaag niet worden besloten. Toch handhaaft spreker het amendement. Hij wil dit in stemming laten brengen om er een signaal mee af te geven.

Wethouder Kuper neemt het verzoek de rechtmatigheid, naar hij meent ook het budgetrecht, te betrekken bij de auditcommissie zonder meer over.

Over de verschillenanalyse is al het nodige gezegd. Er is gevraagd om voortdurende aandacht hiervoor en die zal ook worden gegeven.

Naar aanleiding van de opmerking van de heer Huttinga over 1% of 3% wil spreker sportief toegeven dat de 3% ook klopt.

Spreker heeft geen toevoeging te geven aan de discussie over de amendementen.

De heer Dijkgraaf herinnert aan zijn vraag over de papierverspilling.

Wethouder Kuper moet zeggen dat het college het er niet over eens is wie verantwoordelijk is voor het papiergebruik.

De heer Dijkgraaf denkt dat dit een reden te meer kan zijn om nog eens na te denken over een coördinerend wethouder!

Wethouder Kuper laat weten dat dit punt zal worden betrokken in de discussie over een coördinerend wethouder!

Wethouder Holman is het uit het oogpunt van milieu helemaal met de GroenLinks-fractie eens!

De vice-voorzitter informeert of genoemde fractie hiermee een antwoord heeft.

De heer Dijkgraaf zegt dat dit op zich nog niet het geval is, maar dat er, afgaande op wat wethouder Holman zei, iets aan gedaan gaat worden.

Wethouder Holman merkt op dat de heer Dijkgraaf hem nu wel heel veel toedicht! In elk geval wil hij het er met een aantal collega's best eens over hebben.

Vervolgens wordt het eerste DOP-amendement ('gratis' openbaar vervoer voor ouderen) in stemming gebracht.

Bij inventarisatie blijkt dit amendement met 31 tegen 6 stemmen te worden verworpen (de leden van de fracties van BGE, SP en DOP stemmen voor).

Hierna wordt het tweede DOP-amendement (gratis parkeren door gehandicapten op voor hen bestemde plaatsen) in stemming gebracht.

Bij inventarisatie blijkt dit amendement met 36 stemmen tegen 1 stem te worden verworpen (het

lid van de DOP-fractie stemt voor).

Zonder hoofdelijke stemming wordt met betrekking tot de onder B1 vermelde voorstellen van burgemeester en wethouder ten slotte als volgt besloten:

- het jaarverslag 2006 en de jaarrekening 2006 worden met algemene stemmen aangenomen;
- het Sociaal Jaarverslag wordt ter kennisgeving aangenomen;
- met het advies van de werkgroep onderzoek jaarrekening 2006 en de reactie van het college daarop wordt ingestemd;
- het ten aanzien van de resultaatbestemming door burgemeester en wethouders gedane voorstel wordt met 33 tegen 4 stemmen aangenomen (de leden van de fracties van BGE en DOP stemmen tegen).

De heer Huttinga stelt een korte pauze voor.

De vice-voorzitter schorst de vergadering overeenkomstig het gedane voorstel.

Schorsing.

Tijdens de schorsing is wethouder Evenhuis ter vergadering gekomen en heeft de heer Boer de vergadering, zoals aangekondigd, verlaten.

De voorzitter heropent de vergadering.

- B2. Zie agendapunt A12/RA07.0069**
- B3. Vervallen**
- B4. Zie agendapunt A14/RA07.0066**
- B5. Zie agendapunt A15/RA07.0073**
- B6. Dit voorstel (Beleidsnotitie verruiming bouwpercelen intensieve veehouderijen) is door het college teruggenomen**
- B7. Zie A16/RA07. 0059**

De voorzitter stelt vervolgens aan de orde:

- B8. Kadernota 2007 (RIS.2726)
[Stuknr. RA07.0074]**
en
- B8a. Bestuursrapportage 2007-I (RIS.2703)**

De heer Arends constateert dat de heer Dijkgraaf het heeft gehad over papierloos werken. Hijzelf heeft gedacht: als dat wordt ge-

wenst, moet er ook maar een keer mee worden begonnen! Hij heeft daartoe graag het initiatief genomen, vandaar de op zijn plaats aanwezige laptop.

Het college geeft aan dat in deze Kadernota met name het meerjarig perspectief de invalshoek is. De PvdA-fractie kan zich er bij aansluiten dat in de Kadernota wordt getracht voorbij de horizon te kijken en dat de begroting voor het komende jaar nader wordt gezien. Evenmin als verleden jaar wil de fractie nu amendementen indienen. Zij geeft het college een richting van denken mee en zal voorstellen doen die kunnen worden betrokken bij de opstelling van de begroting 2008. Op die voorstellen hoort zij graag de reactie van het college. Als het die niet wil betrekken bij de opstelling van de begroting 2008, behoudt de fractie zich het recht voor deze alsnog in te brengen bij de begrotingsbehandeling. Verder is de fractie natuurlijk ook nieuwsgierig naar de reacties op eventuele voorstellen van andere fracties. Daarop zal spreker in tweede termijn worden gereageerd.

Het college heeft in diens brief 'Uit de startblokken' aangegeven welke ambities het heeft en wil realiseren. Deze ambities zijn uitdagend en betreffen een aantal grote projecten. Deze projecten zijn zonder meer noodzakelijk met het oog op de toekomstige positie van Emmen. Het doel daarvan is van Emmen blijvend een aantrekkelijke gemeente te maken voor wonen, werken en recreëren. Het college geeft aan dat het keuzes heeft gemaakt die het mogelijk maken voor de eigen ambities ruimte te creëren.

Politiek is per definitie keuzes maken. Deze worden immers gemaakt op basis van politieke overtuigingen en beoogde maatschappelijke effecten. De keuzes zijn wetenschappelijk noch rechtlijnig van aard, want politiek is geen abstracte wetenschap. Politiek is: over, voor en door mensen. Veelal is empathie aan politiek verbonden, en empathie gaat volgens spreker over hoofd, hart en buik. De te maken keuzes vanuit een politieke visie moeten leiden tot een bijdrage aan de gewenste inrichting van de maatschappij.

De PvdA-fractie, de sociaal-democratische fractie in de gemeenteraad van Emmen, is er zich terdege van bewust dat vele van de keuzes die ten grondslag liggen aan haar handelen tot doel moeten hebben dat de lokale Emmense samenleving een sociaal rechtvaardige en gedemocratiseerde samenleving blijft en waar nodig nog meer wordt. Juist bij de behandeling van een onderwerp als de Kadernota en straks de begroting spelen deze aspecten in hoge mate een rol in het handelen en bij de afwegingen van de fractie. Spreker wil vervolgens ingaan op een onderwerp

dat de PvdA-fractie bij uitstek karakteriseert: gelijkheid en rechtvaardigheid. In de voorbije jaren, toen het wat minder ging, heeft zij het niveau van sociale rechtvaardigheid waar mogelijk op het vertrouwde niveau overeind weten te houden. De inspanning hiervoor waren niet onaanzienlijk, maar ook hier gold: keuzes maken! Nu het wat beter gaat, wil de fractie de inwoners van de gemeente laten meedelen die een steuntje in de rug goed kunnen gebruiken.

Het huidige kabinet geeft de gemeenten de mogelijkheid bestaande wetgeving ruimhartiger te interpreteren. Staatssecretaris Aboutaleb stelt in *VNG Magazine*: "Ik wil mensen de vleugels geven waarmee ze op eigen kracht kunnen wegvliegen, méér gaan doen om mensen te activeren."

De PvdA-fractie is van mening dat gelijkheid en sociale rechtvaardigheid ook tot uitdrukking moeten komen in de mogelijkheid actief deel te nemen aan en in de maatschappij. Dat zou kunnen door toegang tot kennis, bijvoorbeeld via de bibliotheek en informatie, bijvoorbeeld via een krant, door omgang met mensen of door lidmaatschap van een vereniging.

De fractie heeft geconstateerd dat de posten bijzondere bijstand en andere regelingen voor inkomensondersteuning bijna jaarlijks een onderschrijding laten zien. Voor de fractie is dit reden voor te stellen het bedrag dat per persoon jaarlijks beschikbaar kan worden gesteld via het stimuleringsfonds te verhogen van € 50,- naar € 100,-. Daarnaast wacht zij vol interesse op de initiatieven van het college met betrekking tot de ruimere mogelijkheden zoals geschetst door het kabinet.

Het is de ambitie van de PvdA-fractie dat de inwoners van de gemeente Emmen met een tevreden gevoel wonen en leven in hun eigen straat, in hun eigen buurt, veilig en vertrouwd. Veiligheid en vertrouwdheid worden in hoge mate mede bepaald door de situatie in de woonomgeving: is het netjes, of laten we de boel de boel? In de achterliggende jaren is minder geld besteed aan onderhoud van het openbaar gebied, groen en grijs. Ook dat was toen een keuze. Nu zijn daarvan de gevolgen te zien. Men kan het wel over kwaliteitsbeelden hebben, maar die gevolgen zijn overal te zien. Maaien gebeurt op een 'kunstzinnige' wijze, zo heeft de fractie het idee. De fractie acht het noodzakelijk dat er werk wordt gemaakt van het openbaar gebied. Mensen moeten met trots kunnen lopen in hun straat, hun buurt, in hun gemeente.

Het college wil tweederde van de synergievoordelen van AREA doorgeven aan de inwoners van Emmen en eenderde toevoegen aan de algemene middelen. De PvdA-fractie stelt voor het

deel dat het college wil doorgeven aan de inwoners te bestemmen voor het onderhoud van het openbaar gebied. Hiermee wordt vanaf 2010 bijna zeven ton structureel vrijgemaakt voor dit onderhoud. Tevens wil de fractie ter overweging meegeven bij alle nieuwe projecten betreffende wegen, fietspaden en openbaar groen een percentage van het totale budget te reserveren in een onderhouds-/egalisatievoorziening.

De directe woonomgeving wordt ook beïnvloed door de mate waarin kinderen en jongeren kunnen spelen, sporten en ontspannen in de nabijheid van hun huis. In de gemeente is die mogelijkheid nog lang niet overal in voldoende mate aanwezig. De PvdA-fractie wil bevorderen dat sport- en spelvoorzieningen in dorpen en wijken ontstaan. Initiatieven in dorpen en wijken moeten een kans krijgen om tot ontwikkeling te komen. Dit sluit aan bij de kernthema's jeugd en bereikbaarheid, zoals door het college vermeld in diens brief 'Uit de startblokken'. Aan sport- en spelvoorzieningen voor de jeugd kan op verschillende manieren vorm en inhoud worden gegeven: een skatebaan, een speelvoorziening voor de jongste jeugd, een multifunctioneel sportveld, een waterspeelplaats etc. Voorwaarde moet wel zijn dat deze voorzieningen met jeugd en jongeren te maken hebben en dat de overlegpartners samen met jongeren en/of ouderen mede de verantwoordelijkheid dragen voor de inrichting van het gebied en naderhand voor het beheer en het toezicht. De fractie hoopt dat er door het op deze wijze te organiseren in dorpen en wijken een breed draagvlak ontstaat voor dergelijke voorzieningen. Daarbij snijdt het mes aan meerdere kanten. De voorzieningen kunnen ertoe bijdragen dat jongeren meer gaan bewegen en minder binnen zitten, en dat er voor jongeren weer wat te beleven valt in hun buurt. De PvdA-fractie stelt voor jaarlijks € 2,- per inwoner beschikbaar te stellen voor dit doel. Het geld zou verdeeld kunnen worden over de kwadranten, waarbij toewijzing van projecten ook op kwadrantniveau plaatsvindt.

Overigens kan de fractie zich voorstellen dat, gelet op het noodzakelijke onderhoud van de voorzieningen en het feit dat de kern Emmen al een bepaalde dichtheid van voorzieningen kent en de omstandigheid dat hier de dichtheid van de bevolking anders is dan elders in de gemeente, uit het budget voor het kwadrant stad een bedrag voor het onderhoud in de gehele gemeente afgezonderd wordt. De PvdA-fractie is graag bereid met het college i.c. de verantwoordelijk portefeuillehouder in nader overleg te treden over de uitwerking van dit voorstel.

Een laatste voorstel inzake het woon- en leefklimaat betreft een innovatief plan voor een

fietsnetwerk, een 'KEI-goed fietsnetwerk' in de gemeente Emmen. Aangezien de uitleg van dit voorstel nu te veel tijd zou vergen, doet spreker dit aan eenieder op schrift toekomen. In de kern komt het erop neer dat de fractie wil gaan voor een fietsinfrastructuur in combinatie met kwalitatief goede fietsvoorzieningen. Elders in het land zijn al dergelijke initiatieven ontplooid. In samenspraak en in samenwerking met andere partijen, zoals de ANWB, het recreatieschap, de provincie etc., is zo'n initiatief wellicht ook hier op te pakken. De fractie stelt voor een bedrag van maximaal € 50.000,- eenmalig vrij te maken voor het opstellen van een bestek voor een 'KEI-goed fietsnetwerk' in Emmen.

Nog een laatste opmerking over het woon- en leefklimaat. Her en der in de gemeente zijn voorbeelden te vinden van plekken waar het oog fors geweld wordt aangedaan: panden die al jaren leegstaan en waar het verval zichtbaar is ingetreden, of die zelfs al eens in brand hebben gestaan en die tot op heden niet zijn geruimd. De Angeluskerk in Angelslo is hiervan een treffend voorbeeld. In nagenoeg alle kernen van de gemeente zijn wel dergelijke voorbeelden te vinden. Het treffendst is echter wellicht de Wilhelminastraat. Deze straat, lopend vanaf de Dordsestraat tot aan de Kerkhoflaan, is op sommige plekken een aaneenschakeling van verloedering en verval. Projectontwikkelaars die snel geld wilden of willen verdienen, laten deze plekken met het grootste gemak verloederen, zonder ook maar enig oog te hebben voor de omgeving of de omwonenden. De Wilhelminastraat is een voorbeeld van niet handelen. De PvdA-fractie vindt het genoeg zo. De gemeente heeft in eerste aanleg een taak ten aanzien van het algemeen belang en het belang van haar inwoners, niet voor het individuele belang van een enkele projectontwikkelaar. De fractie is van mening dat het college aan deze uitwassen van het kapitalisme nu maar eens een halt moet toeroepen. Zij heeft de stellige indruk, zo niet de overtuiging, dat er wettelijke mogelijkheden zijn om hiertegen op te treden.

Bij de Kadernota 2006 heeft de PvdA-fractie voorgesteld de formatie en de bijbehorende kosten geen onderwerp van discussie meer te laten zijn in de gemeenteraad. De fractie stelde toen voor het personeelsbudget af te grendelen, met als uitgangspunt het bedrag zoals opgenomen in de begroting 2006, verhoogd met een bepaald percentage < in dit verband is 1 à 2% genoemd >, als een soort flexibel formatiebudget, jaarlijks te verhogen op basis van CAO-ontwikkelingen etc. Het college kan dan zelf de inzet van deze middelen voor de formatie bepalen en komt derhalve niet meer met voorstellen

bij de raad voor extra inzet ten behoeve van formatie. Een uitzondering hierop vormt een situatie waarin sprake is van overdracht dan wel een nieuwe taak van de rijksoverheid. Het college heeft deze suggestie van de fractie omarmd. De voorstellen voor formatie-uitbreiding zoals vermeld in de Kadernota 2006 zijn in de begroting 2007 weggevallen. Ten laste van de VAR is voor 2007 een kleine knelpuntenpot gevormd. Het college komt nu, bij de Kadernota 2007, met het voorstel een knelpuntenpot personeel te vormen die wordt gevoed door 0,5% van de loonsom. Daarnaast zijn er opnieuw voorstellen opgenomen voor uitbreiding van de formatie. Tenzij het college de PvdA-fractie van het tegendeel kan overtuigen, heeft zij de indruk dat die voorstellen niet of nauwelijks van doen hebben met overdracht of nieuwe taak van de rijksoverheid. Het gaat om voorstellen waarmee een structureel bedrag van € 380.000,- is gemoeid. Anderzijds is het naar de mening van de fractie de voeding van een half procent wel erg mager. Het college beperkt zich daardoor ongewild. De fractie stelt voor de voeding vanaf 2008 jaarlijks op 1% te stellen, met op termijn een uitbouw tot 1,5%, en tegelijkertijd de voorstellen voor de formatie-uitbreiding zoals opgenomen in de Kadernota in te trekken.

Vervolgens een vraag betreffende de OZB. Kan het college de raad laten weten welk bedrag gemoeid is met de OZB-opbrengst van sportverenigingen en –accommodaties? De fractie vraagt zich namelijk af deze opbrengst niet zou kunnen vervallen, opdat de sportverenigingen en de stichtingen die sportaccommodaties beheren ruimte krijgen in hun exploitatie en hierdoor meer geld vrij kunnen maken voor hetzij de directe sportbeoefening – hetzij voor noodzakelijk onderhoud. De PvdA-fractie is voornemens, afhankelijk van het antwoord van het college, bij de behandeling van de begroting 2008 met een voorstel hieromtrent te komen.

De taakstelling ten aanzien van privatisering van bedrijfsonderdelen zal in 2008 niet worden generaliseerd, zo valt te lezen. Voor de fractie is dit aanleiding op afzienbare termijn eens een principiële discussie te voeren over de voor- en nadelen en over nut en noodzaak van privatisering van bedrijfsonderdelen. Zo'n discussie heeft tot op heden nimmer plaatsgevonden. Het lijkt goed dit op korte termijn alsnog te doen en een ander te betrekken bij het vraagstuk betreffende de realisering van de taakstellingen. Als het bijvoorbeeld gaat om de privatisering van zwembaden, zou het goed denkbaar kunnen zijn dat een zwembad in geprivatiseerde vorm een opzet krijgt als De Smelt in Assen of De Huttenheugte in Dalen. Vanuit het oogpunt van een sociaal-

rechtvaardige en gedemocratiseerde samenleving zou een gemeentelijk zwembad weleens de voorkeur kunnen hebben en kunnen blijven houden. Het zou naar de mening van de PvdA-fractie een verspilling zijn als pas conclusies worden getrokken aan het einde van een traject. Het college zal hebben gemerkt dat de fractie geen voorstellen doet voor het onderdeel nieuw beleid tot een bedrag van € 1 miljoen vanuit het Essent-dividend. Het gaat hierbij om de invulling voor het jaar 2008 en bij de begroting voor dat jaar zal zij zo nodig nog met voorstellen komen. Ten aanzien van één onderdeel wil zij alvast een voorschotje nemen.

De provincie Drenthe heeft geld beschikbaar gesteld voor het opstellen van een bedrijfsplan voor een kenniscentrum/museum voor de zogenoemde collectie Brands in Nieuw-Dordrecht. De PvdA-fractie staat niet onsympathiek tegenover genoemde collectie. Indien het bedrijfsplan daartoe aanleiding geeft, is de fractie, vanzelfsprekend onder nadere voorwaarden, bereid eenmalig een startbedrag voor een kenniscentrum/museum beschikbaar te stellen.

Als je niet weet waar je naartoe wilt, maakt het ook niet uit welke weg je kiest. Vrij vertaald komt deze overdenking uit het boek *Alice in wonderland*. In de politiek is het eigenlijk niet veel anders. Als je niet weet waarvoor je iets doet, maakt het ook niet uit wat je doet. Spreker voegt hieraan nog toe: als je niet weet waar je vandaan komt, waar je wortels liggen, maakt het ook niet veel uit waar je naartoe gaat!

De heer Arends biedt de voorzitter het plan 'Het KEI-goede fietsnetwerk' aan.

De voorzitter zal nauwkeurig laten nagaan hoeveel exemplaren hiervan gedrukt moeten worden, dit met het oog op papierbesparing! Hij hoort de heer Arends zonder microfoon zeggen dat deze graag iedereen van een laptop zou willen voorzien. Er is wat dit betreft nog hoop, want de heer Arends heeft nog niets gezegd over het bedrag van € 1 miljoen!

De heer Ensink stelt vast dat de raad zojuist de jaarrekening en het jaarverslag over het begrotingsjaar 2006 heeft besproken en goedgekeurd. Nu is aan de orde de Kadernota 2007. In de inleiding wordt door het college aangegeven dat het in het kader van het continu verbeteren van de planning- en controlcyclus in de rede ligt de eerste bestuursrapportage te integreren in de Kadernota. Dat lijkt ons een goed plan. In het hoofdstuk 'Bestuurlijke inzet' wordt gerefereerd aan de collegebrief 2006 – 2010 'Uit de startblokken', waarin een concrete invulling

wordt gegeven aan de wijze waarop het bestuursakkoord 'Samen doen in vertrouwen, vertrouwen in Samendoen' in concreto zal worden gegeven. Het vorig jaar heeft de CDA-fractie reeds aangegeven dat zij bijzonder ingenomen is met de beleidsfilosofie zoals omschreven in het hoofdstuk 'Bestuurlijke regie'. Ook in deze Kadernota wordt in het hoofdstuk 'Werken als bestuur' nog eens in duidelijke bewoordingen aangegeven hoe het college in deze raadsperiode de gemeente wenst te besturen. Een citaat: "Het college wil zich in de toekomst meer richten op het scheppen van voorwaarden voor ontwikkeling in onze gemeente; meer dan het zelf doen! Regievoering is dan de primaire invalshoek van onze inzet. Wij gaan ervan uit dat de samenleving en de markt deze ambities mede willen dragen."

Vervolgens worden als voorbeeld de onderwerpen dierentuin/theater, multifunctionele accommodatie Emmerhout, het masterplan tuinbouw en de vaarverbinding Erica – Ter Apel genoemd. Er zijn inmiddels ook ontwikkelingen te noemen die van grote betekenis kunnen zijn voor de verdere ontwikkeling van de gemeente Emmen. Ten eerste: het bestuursakkoord van het kabinet Balkenende 4 en de VNG. In het nummer van het magazine *Binnenlands Bestuur* van 8 juni jongstleden wordt nogal uitvoerig stilgestaan bij de hoofdpunten van dit bestuursakkoord. Het kabinet gunt de lokale overheid in dit bestuursakkoord weer de financiële ruimte voor een eigen politieke afweging. Gespreide verantwoordelijkheid in optima forma! In hetzelfde nummer is te lezen dat de gemeenten de komende vier jaar ruim een miljard euro extra te besteden hebben, zonder dat de gemeenten hiervoor verantwoordelijkheid moeten afleggen. Uit genoemd nummer blijkt verder dat de bewindslieden minister Ter Horst en staatssecretaris Bijleveld veel vertrouwen hebben in de lokale overheden. Dat doet de CDA-fractie deugd! Niettemin is zij wel benieuwd wat alle uitgangspunten in concreto betekenen voor de gemeente Emmen. Heeft het college reeds een verkennende berekening gemaakt?

In Assen is inmiddels een nieuw college van Gedeputeerde Staten gevormd. Recent werd in de regionale media bekend gemaakt dat er naar aanleiding van het bestuursakkoord van dit nieuwe college een aanzienlijk budget beschikbaar komt voor cofinanciering van grote strategische projecten, in het bijzonder in de regio Zuidoost-Drenthe. Als de berichtgeving juist is, komen projecten met een duidelijk strategisch karakter hiervoor in aanmerking, maar ook projecten in het kader van de Agenda voor de Veenkoloniën zouden een aanvullende financie-

ring kunnen krijgen. Graag de reactie van het college hierop.

Verleden week werd bekendgemaakt dat door de Europese Commissie 2 miljard euro aan Nederland beschikbaar wordt gesteld ten behoeve van platteland vernieuwing. Tot op heden maakt Zuidoost-Drenthe geen deel uit van het zogenaamde *Leader* programma. Dat gaat nu veranderen. Kan het college aangegeven in hoeverre de gemeente Emmen een beroep kan doen op deze door 'Brussel' beschikbaar gestelde gelden?

Met genoegen stelt de CDA-fractie vast dat het college volop uitvoering geeft aan de opvatting in het bestuursakkoord dat er wordt gekoerst op een sluitend meerjarenperspectief en een degelijk financieel beheer. Het financiële beeld en het perspectief in acht nemende, worden er blijvend hoge eisen gesteld aan de financiële discipline.

Voor de fractie blijft het uitgangspunt dat er ook voor het jaar 2008 een sluitende begroting wordt gepresenteerd. Dat betekent dat er nog een tekort van € 993.000,- moet worden weggewerkt. In dit verband de vraag wat de financiële gevolgen zijn van de mei/junicirculaire van het ministerie van Binnenlandse Zaken?

Het vorig jaar is een 3 tal fondsen ingesteld, namelijk:

- een Strategisch innovatie- en ontwikkelingsfonds (SIOF);
- een calamiteitenfonds openbaar gebied;
- een onderhoudsfonds gebouwen.

Verleden jaar heeft de CDA-fractie reeds aangegeven dat zij deze ontwikkeling van harte ondersteunt. Inmiddels is door de besluitvorming over de jaarrekening 2006 € 450.000,- toegevoegd aan het fonds openbaar gebied en € 300.000,- aan het onderhoudsfonds gebouwen.

Zoals zojuist is aangegeven, hecht de fractie zeer aan de beleidsopvatting van het college zoals beschreven in het hoofdstuk 'Werken als bestuur'. Daarbij wordt direct terechtgekomen bij een belangrijk thema, namelijk het vinden van cofinanciering. In de Kadernota worden de ambities van het college op een beknopte maar duidelijke wijze beschreven. De CDA-fractie kan zich hierin prima vinden. Zij wil benadrukken dat er voor het realiseren van deze ambities veel geld bij andere overheden en particuliere investeerders geworven dient te worden. De fractie is dan ook de mening toegedaan dat de in de Kadernota aangegeven financiële ruimte, bijvoorbeeld voor nieuw beleid (structureel en incidenteel), voor een groot deel als cofinanciering dient te worden beschouwd. In dit verband wil zij noemen:

- de nieuwbouw van het theater en verplaatsing van de dierentuin;

- de realisering van de vaarverbinding Erica – Ter Apel;
- het in stand houden van de maatschappelijke opvang, bijvoorbeeld bij de Veltmanstichting, en de crisisopvang;
- het ter hand nemen van het masterplan tuinbouw;
- het verder uitbreiden van grensoverschrijdende contacten met bijvoorbeeld Lingen en Meppen;
- het realiseren van de verdubbeling van de spoorlijn Zwolle-Emmen, en in dit verband het project 'de trein van Twente naar Drenthe'.

De fractie kan zich vinden in het voornemen van het college het grootste deel van de extra dividenduitkering van Essent in het strategisch innovatie- en ontwikkelingsfonds te storten.

Een onderwerp waaraan naar de mening van de CDA-fractie meer aandacht geschonken dient te worden, is het verbeteren van het openbaar gebied in de breedste zin des woords. De fractie is van mening dat de onderhoudstoestand van het openbaar gebied duidelijk verbetering behoeft. De onderhoudstoestand van diverse wegen en fietspaden doet haar meer denken aan 5 op de schaal van Richter dan aan 2.3 op de schaal van CROW. In de Kadernota wordt op bladzijde 4 vermeld dat er in relatie met de storting van € 450.000,- uit het rekeningoverschot 2006 in het fonds openbaar gebied nu een PM-post is opgenomen. Op z'n minst wil de CDA-fractie voor het begrotingsjaar 2008 incidenteel een gelijk bedrag beschikbaar stellen voor het verbeteren van de onderhoudstoestand van het gehele openbaar gebied. Verder wil zij het college adviseren bij de opstelling van de begroting voor 2008 in dit kader structureel meer financiële middelen beschikbaar te stellen.

In de laatste vergadering van de raadscommissie bestuur en middelen is de beleidsnotitie meerjarenperspectief van de EMCO besproken. Dat zal spreker nu niet herhalen. Binnenkort is er nieuwe wetgeving ter verwachten met betrekking tot de WSW. Verder wordt in deze notitie een aantal interessante samenwerkingsmodellen genoemd, bijvoorbeeld het zogenaamde Deventer-model. De fractie verneemt graag de visie van het college in dezen.

Het is de bedoeling dat er nog dit jaar een integrale discussie in de raad wordt gevoerd over het toekomstig te voeren beleid inzake subsidies. De fractie wil nu reeds aangeven dat zij dan zal voorstellen de subsidies aan de geprivatiseerde openluchtzwembaden met ingang van 2008 te indexeren aan de hand van de inflatie.

Vervolgens nog enige aandachtspunten voor de programmabegroting 2008.

- Programma 1 (inwoners en bestuur)
Evenals het vorig jaar wil de CDA-fractie aandacht vragen voor het thema 'regel-/bedilzucht'. Inmiddels ligt er bij de raad een eerste notitie van het college. Die wenst de fractie in de eerstvolgende commissievergadering met het college te bespreken. Nu reeds wil zij het college adviseren zeer kritisch om te gaan met het integraal overnemen van modelverordeningen van de VNG. Er is in Nederland een enorme variatie in de structuur van de gemeenten. De CDA-fractie bepleit in dit verband meer afstemming met de Zuidoost-Drentse nabuurgemeenten.

- Programma 4 (onderwijs en jeugd)
De sterk gestegen kosten van de bouw en het onderhoud van scholen vervult de fractie met zorg. In de nota Onderwijshuisvesting wordt deze problematiek uitvoerig aan de orde gesteld. In de Kadernota zijn thans, in afwachting van nader onderzoek, PM-ramingen opgenomen. De fractie is van mening dat zodra de onderzoeksresultaten bekend zijn, in de betrokken raadscommissie verder gesproken dient te worden over de vraag: wat betekent dit voor de begroting 2008? Verder stelt de fractie voor bij de realisering van een centrum voor jeugd en gezin < zie het bestuursakkoord van kabinet en VNG volgens welk de gemeente de regierol krijgt > hierbij ook Bureau Jeugdzorg en de Jeugdgezondheidszorg te betrekken. Conform de opvatting van het kabinet behoren deze taken bij de gemeente.

- Programma 9 (openbaar gebied)
Ten aanzien van dit programma nog een aanvullende opmerking. In de raadscommissie wonen en ruimte is de notitie over het begraafplaatsenbeleid uitvoerig aan de orde geweest. Toen is aangegeven dat de CDA-fractie als centraal uitgangspunt hanteert dat het voor elke inkomensgroep financieel mogelijk moet blijven te kiezen voor begraven. En gezien de functieverweving van begraven in relatie met het openbaar groen is zij tegen het kostendekkend maken van de begraafarieven. Verder is aangegeven dat het uit oogpunt van zorgvuldigheid gewenst is de tijd te nemen voor het opstellen van een beleidsplan.

- Programma 11 (gebiedsontwikkeling)
Ten aanzien van dit programma een tweetal opmerkingen. In de eerste plaats wil de fractie nogmaals benadrukken dat gebiedsontwikkeling ook planologische consequenties heeft. Hierop wordt bij de behandeling van de structuurnota teruggekomen.

Ten tweede: in programma 14 (bedrijfsvoering) wordt opgemerkt dat het volume herinrichting Schoonebeek niet meer nodig wordt geacht. De CDA-fractie betwijfelt of dit wel juist is. Met name gezien de positie van het Bargerveen vindt

zij dat het volume herinrichting Schoonebeek voorlopig moet worden gehandhaafd.

- Programma 14 (bedrijfsvoering)
De fractie stelt voor de mogelijkheden van het realiseren van een zogenaamd *carrier center* te onderzoeken. Dit zou in samenwerking met het bedrijfsleven en bijvoorbeeld de woningbouwcorporaties in Zuidoost-Drenthe goede mogelijkheden kunnen bieden voor werving van voldoende ervaren personeel. Volgens de informatie van de fractie zijn er in Twente (TU en samenwerkende gemeenten) reeds prima ervaringen mee opgedaan.

De CDA-fractie kan zich in grote lijnen vinden in de Kadernota. Uit haar commentaar zal het college wel hebben begrepen dat zij voor een tweetal hoofdlijnen kiest, namelijk:

- het creëren van voldoende middelen voor cofinanciering;
- een forse investeringsimpuls voor verbetering van de onderhoudstoestand van het openbaar gebied.

Ook de CDA-fractie is niet voornemens tijdens deze behandeling met moties of amendementen te komen. Op haar bijdrage verneemt zij graag de reactie van het college.

Mevrouw Houwing-Haisma constateert dat het college in deze Kadernota kiest voor het meerjariperspectief als invalshoek en voor keuzes voor de langere en korte termijn. Er is weer een stap gezet om de samenhang tussen de diverse planning- en controldocumenten te verbeteren, zo valt te lezen. De VVD-fractie is echter van mening dat de lof die het college zojuist bij het vaststellen van de jaarstukken is toegezwaaid voor duidelijkheid en leesbaarheid niet van toepassing is op de Kadernota. Het is de fractie tenminste nog niet duidelijk geworden welke keuzes het college echt maakt. De raad heeft een lijstje gekregen met zaken die het college onontkoombaar acht, een lijstje dat het bestempelt als nieuw beleid en een overzicht met volumes. De programma's op zich zijn duidelijker ingevuld, maar de VVD-fractie ziet de lijsten en overzichten meer als een opsomming van zaken die iedereen waarschijnlijk wel wil, maar waarvoor voor een groot deel de financiering nog vertaald is in PM-posten, laat staan dat de gemeente het geld ervoor op de plank heeft liggen. De gemeente zal dus in hoge mate afhankelijk zijn van cofinanciering. Eén ding is duidelijk: van de incidentele meevallers zullen alle ambities niet gefinancierd kunnen worden.

Verder wordt verwezen naar bijlagen die niet zijn bijgevoegd of naar verkeerde bijlagen en worden er verwarrende formuleringen gebruikt. Ook staat de nota bol van de afkortingen, en om

het rekenwerk hier en daar te doorgronden, moet je wel een puzzelaar zijn.

De Kadernota is eigenlijk het belangrijkste instrument in de planning- en controlcyclus. Hiér worden de piketpalen geslagen. De fractie is er wel uitgekomen, maar is van mening dat het de volgende keer beter moet.

Het college stelt in de inleiding voor de bestuursrapportage I (Berap) in het vervolg onderdeel te laten uitmaken van de Kadernota. De VVD-fractie vraagt zich af of dit wel een goed idee is. Immers, om de controlerende taak van de raad volledig tot z'n recht te laten komen, is goede voortgangsrapportage nodig. Die informatie dient niet te worden verweven met de Kadernota. Afzonderlijke behandeling van de twee documenten die goed op elkaar zijn afgestemd, heeft de voorkeur van de fractie.

Het doet deugd dat het college wederom meldt vast te willen houden aan degelijk financieel beheer en aan een sluitend meerjarenperspectief. Ook geeft het college aan zijn ambities niet via lastenverhoging voor de burger te willen financieren, ondanks het feit dat het huidige kabinet daartoe de vrijheid geeft. Het mag duidelijk zijn dat het college in dezen in de VVD-fractie een medestandster vindt.

In deze bijdrage wil de fractie zaken aan de orde stellen die voor haar belangrijk zijn en die zij graag in de begroting 2008 terug wil zien. Daarna zal een reactie worden gegeven op zaken die het college als onontkoombaar en nieuw beleid heeft neergezet.

1. Onderwijs en jeugd

Het vasthouden van jeugd in dit gebied, met name de hogeropgeleiden, is nog altijd een probleem. De VVD-fractie is blij met de bouw van de kenniscampus. De fusie tussen de Hogeschool Drenthe en de Christelijke Hogeschool Nederland ziet zij als noodzakelijk voor het op peil houden van het opleidingsaanbod.

Voorts maakt de fractie zich zorgen over de positie en de inhoudelijke inrichting van het VMBO. Daarnaast constateert zij dat de roep om technische vakmensen hand over hand toeneemt. De samenleving heeft behoefte aan metselaars, timmermannen, lassers, elektriciens, noem maar op! Dat de discussie over het in het leven roepen van een 'ambachtsschool nieuwe stijl' weer aan de orde is, is dan ook niet verwonderlijk. Voor veel kinderen is het onderwijs van nu te theoretisch, waardoor sommigen voortijdig de school verlaten, en dat terwijl er een tekort dreigt aan technisch geschoold personeel. Dat geldt zeker ook voor deze regio. De VVD-fractie dient dan ook een motie in waarin het college wordt verzocht de mogelijkheden te onderzoeken en te bevorderen dat er een 'ambachtsschool nieuwe

stijl' in Emmen komt.

Waar het gaat om startende jonge ondernemers vraagt de fractie nog eens goed te kijken naar de mogelijkheden in de dorpen en het buitengebied. Kavels zijn daar vaak wat goedkoper en bedrijvigheid biedt verlevendiging en werkgelegenheid op het platteland. Het ministerie van Economische Zaken heeft een raad voor microkredieten in het leven geroepen. Deze heeft tot taak kennis van en draagvlak voor microkredieten te stimuleren. Dergelijke kredieten zijn een kans voor startende ondernemers en kunnen in het kader van de Agenda voor de Veenkoloniën wellicht kansen bieden in dit gebied.

2. Openbaar gebied

Dit is een onderwerp dat iedere burger raakt. Veel klachten die binnenkomen, gaan dan ook over het onderhoudsniveau van groen en grijs. De fractie heeft begrepen dat de raad hierover binnenkort een notitie kan verwachten met als titel 'Openbare ruimte, visitekaartje van stad en dorpen'. De VVD-fractie is van mening dat het onderhoud van groen en grijs goed in beeld moet worden gebracht. Het gaat om structureel onderhoud waarvoor voldoende budget moet worden begroot, willen groen en grijs daadwerkelijk het visitekaartje van Emmen zijn. De fractie is niet zo gelukkig met al die fondsen waarmee alleen maar knelpunten worden opgelost. Knelpunten zijn veelal een gevolg van achterstallig onderhoud en de oplossing ervan kost vaak meer. De fractie zal de notitie afwachten en er zo nodig op terugkomen bij de begrotingsbehandeling.

3. Geluidsportcentrum Pottendijk

Binnen de gemeente is een uniek recreatie/sportgebied: Geluidsportcentrum Pottendijk. Er zijn er maar een paar van in het land. Er zijn veel ondernemers die daar op het gebied van de geluidsport van alles willen ontwikkelen. Toch komt een en ander moeizaam tot niet van de grond. De VVD-fractie roep het college dan ook op dit voortvarend aan te pakken, voorzieningen zoals een camping mogelijk te maken en te zorgen voor een goede aansluiting vanaf de N391. Het laatste betekent ook een stuk minder verkeersdruk op Kanaal B.

4. Monumentenzorg

Enige tijd geleden heeft de fractie in de commissievergadering aandacht gevraagd voor een wens van de Historische Vereniging, namelijk om het kunstwerk dat vroeger voor de Bendienfabriek stond (de zogenoemde naald van Bendien) weer een goede plek te geven in Emmen. Het gaat hier in de beleving van de fractie om een stukje industrieel erfgoed uit de naoorlogse geschiedenis van Emmen dat zou moeten worden gekoesterd. Het zal hierbij niet gaan om grote bedragen,

waarschijnlijk is het alleen een kwestie van regevoeren, maar er zou vele Emmenaren een groot plezier mee worden gedaan. De fractie vraagt het college dan ook dit samen met de Historische Vereniging te regelen.

5. Geprivatiseerde sportinstellingen

Bij de begrotingsbehandeling 2007 is door de VVD-fractie een amendement ingediend inzake de geprivatiseerde sportinstellingen. Dit amendement is bijna raadsbreed aangenomen, waarmee is besloten dat nog dit jaar een inventarisatie van de bestaande knelpunten wordt opgesteld en aan de raad wordt voorgelegd. De vrij besteedbare ruimte van € 150.000,- (incidenteel 2008) zou betrokken worden bij een eventueel te vormen knelpuntenfonds onderhoudsniveau geprivatiseerde sportaccommodaties. De fractie gaat ervan uit dat het college na de zomervakantie met deze rapportage komt en dat de raad dan kan beoordelen hoe kan worden omgegaan met de problematiek van de geprivatiseerde sportinstellingen.

De fractie wenst verder voor het SIOF, naast de incidentele meevallers, structurele voeding.

Wat de onderhoudsfondsen voor grijs, groen en onderhoud gebouwen betreft: de VVD-fractie blijft er bij dat er voor deze problematiek structureel moet worden begroot.

Het college heeft aangegeven vanaf 2008 ruimte te creëren voor nieuw beleid. De fractie meent met de zojuist genoemde punten een aantal goede ideeën aan de hand te hebben gedaan. Zij wacht de inspanningen van het college om te komen tot meer financiële ruimte af. Wel moet worden geconstateerd dat er van de € 1 miljard extra die het kabinet voor de gemeenten beschikbaar heeft gesteld al € 611 miljoen verdeeld is, zodat deze koek niet zo dik meer is als werd gehoopt.

De heer Ensink merkt op dat € 400 miljoen geen *peanuts* zijn.

Mevrouw Houwing-Haisma stelt vast dat de heer Ensink daarstraks nog hoopvol sprak over € 1 miljard. Waar het uiteindelijk om gaat, scheelt wel een slok op een borrel!

De heer Ensink zegt dat dit nog valt te bezien!

Mevrouw Houwing-Haisma denkt dat het er maar van afhangt hoe je er tegenaan kijkt! Tenslotte is € 611 miljoen een heleboel geld. Over de volgens het college onontkoombare onderwerpen binnen de diverse programma's nog het volgende.

Programma 2, economie en werkgelegenheid
Voor de Stichting Promotie Tuinbouw (acquisi-

tie is eruit gehaald) stelt het college in meerjariperspectief geld beschikbaar. De VVD-fractie gaat ervan uit dat het college vóór de begrotingsbehandeling met het masterplan voor de tuinbouw komt, opdat de raad dan een afweging kan maken. Op voorhand gaat de fractie niet akkoord. Alle acquisitie en inspanningen hebben tot heden voor het tuinbouwgebied nog niet veel opgeleverd.

Programma 5, bouwen, wonen en milieu

De taakstelling beheer woonwagencentra wordt wederom niet gehaald. Wat is daarvan de reden? Wat is het nut van het nog opvoeren van zo'n taakstelling? Dit geldt trouwens ook voor programma 10 waar het gaat om herijking van het subsidiebeleid.

Programma 6, arbeidsparticipatie

Het college stelt voor ter dekking van de tekorten bij de EMCO ook in de toekomst uit de BAR te putten. In de commissie is reeds aangegeven dat de VVD-fractie hierover met een amendement zal komen. Dat wordt bij dezen gedaan, mede namens de fracties van DOP, BGE, ChristenUnie, GroenLinks en SP.

Programma 9, openbaar gebied

Als het gaat om de parkeeropbrengsten wil de VVD-fractie graag weten op basis van welke informatie deze opbrengsten zijn afgehaald. De discussie over het beheer van de begraafplaatsen wil de fractie voeren voordat bedragen worden vastgesteld.

Programma 14, bedrijfsvoering

De fractie wil hierbij opmerken dat het toch wel slordig overkomt dat er op een drietal punten, te weten bedrijfszorgpakket, detachering personeel en UWV-opbrengsten, sprake is van onjuiste en onterechte berekeningen.

Bovendien vraagt zij zich af hoe het mogelijk is dat het college De Lindenhof heeft aangekocht, terwijl er nog geen dekking is voor de kapitaal-lasten.

Met betrekking tot het nieuwe beleid wacht de fractie verdere voorstellen af. Zij heeft gemeend haar eigen speerpunten te moeten aangeven.

Tot slot:

Emmen moet worden gepromoot – er wordt zelfs een tv-serie gemaakt. Prima! Maar het visitekaartje, de eerste indruk, is vaak van grote invloed. In dit gemeentehuis trouwen jaarlijks vele stellen. Familie, vrienden en kennissen komen uit het hele land en zien dan een ronduit armoe-dige trouwzaal; de 'babsen' hebben het laten zien. Daarmee geeft Emmen een slecht visitekaartje af. De VVD-fractie gaat ervan uit dat, nu het hele gemeentehuis een *facelift* krijgt, de trouwzaal daarbij wordt meegenomen.

De heer Douwstra wil vooraf ook namens de

BGE-fractie een verzuchting laten horen: het was wel lastig in het beperkte setje papier de aansluitingen te vinden! Het is uiteindelijk wel gelukt, maar bij de volgende Kadernota graag iets meer helderheid.

In de inleiding wordt gemeld dat is gekozen voor het in het vervolg opnemen van de eerste bestuursrapportage als onderdeel van de Kadernota voor het betrokken jaar. Wat de BGE-fractie betreft is dit een goede keus, passend in het streven tot verbetering van de planning- en controlcyclus. Ook het nemen van het meerjariperspectief als invalshoek in deze Kadernota ziet de fractie als een verbetering.

Uit de nota blijkt dat er in deze gemeente keihard wordt gewerkt aan de hoofdthema's en de speerpunten en dat er nog zeer veel te doen is om de ambities waar te maken. Vanuit het oogpunt van de BGE-fractie is daar niets mis mee als voldoende rekenschap wordt gegeven van de wensen en verlangens die onder de inwoners leven. De fractie realiseert zich terdege dat niet aan al die wensen en verlangens tegemoet kan worden gekomen en dat er keuzes moeten worden gemaakt. Voor haar is van belang dat daarbij in eerste instantie gelet wordt op het op orde brengen en houden van het bestaande. Dat ook dan nog het water soms over de schoenen loopt, is vervelend en brengt Emmen niet op een wijze op de kaart zoals wordt gewenst. Dat is jammer, want naast allerlei klachten van inwoners worden ook regelmatig positieve geluiden gehoord over het werken en wonen in Emmen.

Het voortdurend blijven werken aan het herstel van vertrouwen van de inwoners van de gemeente vereist dat er naar hen en naar de erkende overlegpartners geluisterd wordt. Volgens de geluiden die de BGE-fractie bereiken, laat het luisteren en vervolgens het handelen nog te wensen over. Gelukkig is in de Kadernota duidelijk vastgelegd dat daaraan daadwerkelijk gewerkt wordt.

In het hoofdstuk 'Het werken als bestuur' is de regievoering aan de orde gesteld, evenals in de jaarstukken. De fractie zou graag zien dat in de afzonderlijke hoofdstukken wat gericht wordt geïdentificeerd op wat de regierol in dat verband inhoudt. Of kan dit het volgend jaar worden afgedaan met een korte zinsnede in de trant van: in onze regierol zijn wij druk doende om alle daarvoor in aanmerking komende onderwerpen over de gehele gemeente uit te rollen?

Al eerder is gezegd dat de BGE-fractie moeite heeft met de wijze waarop de fondsen worden gevoed. Nu het enigszins meezit, is het fijn dat er voeding is, maar zoals zij bij de behandeling van de jaarstukken al heeft geconstateerd: het had zonder er volledig grip op te hebben ook

anders uit kunnen vallen. De fractie geeft er de voorkeur aan de fondsen structureel te voeden, en wel uit de grondexploitatie.

Wat het strategisch fonds betreft: de fractie gaat akkoord met de criteria en de randvoorwaarden, waarbij zij zeer hecht aan werkgelegenheid. Het gaat daarmee de goede kant op, maar Emmen blijft nog te hoog scoren op de werkloosheidsladder. Vervangende werkgelegenheid blijft noodzakelijk. De fractie weet ook heel goed dat de gemeente helaas maar zeer beperkte invloed op de werkgelegenheid heeft, maar toch zullen alle zeilen bijgezet moeten blijven worden.

De voornemens en de inzet op de ambities zullen, naar spreker aanneemt, uitvoerig worden gesproken bij de behandeling van de begroting 2008. Dan zullen keuzes moeten en kunnen worden gemaakt.

De onderwerpen in de Kadernota zijn per programma gerangschikt naar 'onontkoombaar'. Als iets onontkoombaar is, hoeft er eigenlijk niet over te worden gesproken. In elk geval heeft de BGE-fractie twijfels over 'onontkoombaar' bij programma 15. Het dividend van Essent en met name de bestemming daarvan op voorhand als 'onontkoombaar' bestempelen, lijkt de fractie vooruitlopen op de beslissing die de raad nog moet nemen, al zal die vast wel zo uitvallen.

Wat programma 6, arbeidsparticipatie, betreft: de aanvullende en hopelijk niet meer aanzwellende bijdragen aan de EMCO blijven noodzakelijk. De BGE-fractie is er voorstandster van dat die bijdragen niet worden onttrokken aan de BAR, doch dat zal reeds uit het door mevrouw Houwing ingediende amendement duidelijk zijn geworden.

Openbaar gebied en parkeren (programma 9) komen, als de fractie goed is geïnformeerd, in oktober 2007 aan de orde. Op voorhand geeft de fractie aan er met het oog op eenduidigheid voorstandster van te zijn dat overal betaald parkeren op een gelijke wijze wordt ingevoerd op de gemeentelijke parkeerplaatsen.

Bij beheer en onderhoud openbaar gebied is *shared space* een aantrekkelijke gedachte. De BGE-fractie ziet de aangekondigde nota met belangstelling tegemoet, met name op het punt van verbeteren en ontwikkelen van de communicatie met de burger en andere doelgroepen. Let wel op de mogelijke financiële gevolgen, bijvoorbeeld van klinkerwegen in plaats van asfalt en het onderhoud ervan.

De fractie heeft er behoefte aan nader te worden geïnformeerd over het niet behalen van de taakstelling in 2007 en 2008 wat programma 10, zorg en welzijn, betreft.

De PvdA-fractie heeft gevraagd te reageren op de door haar gedane voorstellen. Spreker weet

niet of die op een schijfje zullen worden aangeleverd of op papier, maar in elk geval ging het hem allemaal wat te snel om daarop nu een reactie te kunnen geven. Ze klinken wel goed, net als een aantal andere voorstellen die de revue gepasseerd zijn. In elk geval kan hij de hartekreet van mevrouw Houwing met betrekking tot de trouwzaal onderstrepen. Bij de rondleiding onder leiding van de 'babsen' is hij erg geschrokken van de deplorabele toestand van het geheel. Dat als start voor een leven in een fijne en mooie gemeente is geen reclame!

De lijn is vastgelegd en de uitwerking van de begroting 2008 wacht de BGE-fractie met belangstelling af.

De heer Moinat constateert dat over het gebrek aan duidelijkheid van de stukken al het nodige is gezegd. De SP-fractie sluit zich daarbij aan; het was worstelen.

Bij de aanleiding voor het voorstel staat: "Jaarlijks wordt in het voorjaar een Kadernota vastgesteld, zo ook in 2007." Dat is niet gelukt: het is inmiddels zomer. Het is misschien een leuke doelstelling voor 2008!

Een van de eerste dingen die de fractie tijdens het bestuderen van de Kadernota 2007 opvielen, was het feit dat de aandacht voor cultuur op z'n best als karig is te omschrijven. Programma 8, 'sport, recreatie en cultuur' had evengoed 'sport en recreatie' kunnen heten, want daarin zijn geen aan cultuur gelieerde posten opgenomen.

Een punt dat de fractie met grote instemming heeft begroet, is de opmerking dat het college andere mogelijkheden ziet om de ambities anders te financieren dan via lastenverhoging voor de burger.

Op bladzijde 8 staat dat de gemeente deelneemt aan de nieuwe Stichting Promotie Tuinbouw. Kan de wethouder uitleggen waarom daar sterk wisselende jaarlijkse bijdragen voor genoemd worden? 2007 € 26.000,-, 2008 en 2009 € 51.000,-, en daarna zakt de bijdrage weer naar € 41.500,- in 2010. Overigens is aandacht voor de tuinbouw erg gewenst, gezien de dreigende financiële situatie voor een aantal tuinders. Als het een beetje tegenzit, is er straks weinig meer te promoten.

Op bladzijde 9 staat over het beheer woonwagencentrum dat de opgelegde taakstelling ook in 2008 niet zal worden gerealiseerd. Waarom niet? Zal zo halverwege 2007 misschien toch de behoefte bestaan om hieraan nog iets te gaan doen, of wordt nu al voor lief genomen dat de doelstelling ook in 2008 niet zal worden gehaald? Eveneens op bladzijde 9 staat dat de jaarlijkse afdracht aan ProRail structureel te laag is begroot. Structureel wil zeggen: al langere tijd. De

SP-fractie kan zich voorstellen dat je afspraken maakt over afdrachten en dat die afspraken heldere cijfers bevatten. Niets lijkt haar dan logischer dan die cijfers vervolgens in de begroting op te nemen. Het kan toch niet zo zijn dat jarenlang te laag wordt begroot!

De fractie is heel blij dat eindelijk wordt voorgesteld de formatie voor de schuldhulp uit te breiden. Dit heeft naar haar mening veel te lang op zich laten wachten. Zij heeft dit al diverse keren zowel mondeling als schriftelijk aangegeven richting de wethouder.

In de bijdrage die spreker heeft voorbereid, heeft hij een en ander opgenomen over 'gratis' of goedkoop openbaar vervoer, maar hij kan dit nu achterwege laten, aangezien dit onderwerp eerder deze middag al is 'afgetikt'.

De SP-fractie heeft met verbazing gezien dat er vanaf 2010 rekening dient te worden gehouden met een afzonderlijk budget voor culturele programmering voor het nieuwe dierenpark/theater van maar liefst € 500.000,-. Aangezien er staat 'vanaf' gaat de fractie ervan uit dat dit jaarlijks terugkomt. Spreker maakt hierbij even een uitstapje naar de Berap I. Daarin wordt op bladzijde 17 gesproken over de privatisering van de Muzeval. Als het dus de bedoeling is vanaf 2010 jaarlijks € 500.000,- te steken in een private onderneming, is de fractie daar niet blij mee. Als de gemeente met zoiets gaat beginnen, is het hek van de dam en zullen er vast wel meer ondernemers zijn die subsidie kunnen gebruiken.

De heer Huttinga merkt op al een aantal mooie bijdragen te hebben gehoord. Hijzelf wil zich bij voorbaat verontschuldigen. Hij is altijd gewend beleidsmatig wat dieper op een en ander in te steken en ook een visie te geven, maar dat is door de gemankeerde situatie waarin de ChristenUnie-fractie verkeert dit keer helaas niet zo goed gelukt. Hopelijk zal het de volgende keer weer wat beter gaan.

Met name de inbreng van de PvdA-fractie vond spreker zeer inspirerend. Het is een goede aanpak dat van tevoren wordt aangegeven waar men heen wil en mooie ideeën aan het college worden meegegeven.

Spreker wil nu maar meteen met de deur in huis vallen door aan te geven dat de door het college in de Kadernota voorgenomen financiële en beleidskeuzes in beginsel, en gerekend buiten de discussie van heden, voor een groot deel door de ChristenUnie-fractie begrepen en gesteund worden. Het is een echte *going concern* Kadernota. Daar bedoelt hij tevens mee dat de beleidsmatige kant wat mager is uitgewerkt. Hij vindt de inhoudelijke link met de belangrijkste thema's en

markeringspunten smal. Het is te veel een opsomming.

Spreker zal verder voor de goede orde de Kadernota doorlopen op zaken waar hij nog graag iets over wil melden of weten.

In de ogen van de fractie van de ChristenUnie betekent het voornemen tot ineenschuiven van de Berap I en de Kadernota een verbetering van het doorzicht in de financiële huishouding van de gemeente Emmen. Zo komen recente werkelijkheid en kortetermijnvoornemens dichterbij elkaar op papier, waardoor het inzicht wordt vergroot en het besturen vergemakkelijkt wordt, mits beide stukken onderscheidend worden gepresenteerd, want een te grote vervlechting zou juist tegendraads werken.

De fractie mist beleidsmatige aandacht voor het kernthema bereikbaarheid. Is dit wat op de achtergrond geraakt? Of werkt het college aan voornemens die nog niet meegenomen konden worden?

Het college geeft, zoals eerder, aan zich voornamelijk te willen richten op het scheppen van voorwaarden voor ontwikkelingen. Tegelijkertijd stelt het dat regievoering dan de primaire invalshoek is. Spreker heeft daar eens diep over nagedacht. Zijn conclusie is: dit verdraagt zich eigenlijk niet met elkaar, tenzij de voorwaarden zó worden geschapen dat deze enige mate van regie in zich dragen, want anders bijten beide elkaar. Immers, wanneer je voorwaarden wilt scheppen voor ontwikkelingen en tegelijk die ontwikkelingen wilt regisseren, dan beheers je feitelijk toch het hele spel op de wagen. En dat kan niet de bedoeling zijn geweest, toch? Tevens zou dit gemakkelijk kunnen leiden tot extra regelgeving en bureaucratie. En daar wil het college nu juist wat aan doen in deze bestuursperiode. Daarbij komt dat het college ervan uitgaat dat de samenleving en de markt deze ambities mede willen dragen. Dus die beide moeten ook voorwaarden scheppen en regisseren? Of moeten ze er achter gaan staan? Volgens spreker moeten samenleving en markt complementair aansluiten bij de ambities. Wat hem betreft gaat het college er nog eens voor zitten om dit wat beter uit te werken.

Het college herhaalt diens voornemens ten aanzien van financieel beleid en discipline, zoals eerder uitgesproken in deze bestuursperiode. Die kan de ChristenUnie-fractie wederom onderschrijven. Maar wat gaat het college doen met de beleids- en investeringsruimte binnen de bestaande volumes die nog niet is ingevuld? Daar is de fractie toch wel heel benieuwd naar. Het is me nogal een bedrag: circa € 8 miljoen op lastenbasis wordt niet ingevuld! Denk met betrekking tot het volume voor riolering eens aan het

verder verbeteren van de situatie in Emmermeer/Emmerhout. Bij de desbetreffende perikoop in de tekst staat overigens een verkeerde verwijzing, namelijk naar bijlage 3 in plaats van 4, maar dat had het college hopelijk zelf al ontdekt.

Dat het college € 4 miljoen uit het extra dividend van Essent wil toevoegen aan het strategisch innovatie- en ontwikkelingsfonds is een goede zaak. Er wordt op deze wijze een betekenisvolle bestemming aan deze buitengewone verkrijging gegeven.

Ten aanzien van de drie nieuwe fondsen vraagt de ChristenUnie-fractie zich af of het college niet eens tot een wat helderder omschrijving kan komen van criteria ten aanzien van de inzet van middelen uit deze fondsen. Het gaf en geeft tot nu toe in kadernota's en begroting wel punten aan die van belang zijn, maar een goede inhoudelijke fundering voor bestedingscriteria wordt gemist.

Spreker heeft enige moeite met de gebruikte term 'onontkoombare ontwikkelingen' als vlag die de lading moet dekken. Er zitten in deze grote jaarschijf posten die tot nu toe gewoon betrekking hadden op voornemens of op nader te bespreken collegebesluiten. Het is onjuist deze aan 'onontkoombare ontwikkelingen' toe te voegen. Het college zet de raad daarmee en beetje op het verkeerde been. Dat past niet bij de degelijke financiële houding die college en raad willen handhaven.

Spreker vermeldt zijn best te hebben gedaan om het meerjarig begrotingsresultaat op pagina 7 aan een bestaand beslisdocument te linken. Dat is hem niet gelukt. Is hij abuis of heeft hij iets gemist?

Van het college zou de ChristenUnie-fractie nog nadere schriftelijke informatie krijgen over het functioneel leeftijdsontslag met het levensloopcompensatiebesluit bij de brandweer. Spreker neemt aan dat die informatie onderweg is.

De jaarlijkse verwerking van de aanvullende bijdrage uit de BAR is de fractie een doorn in het oog. Dit is intussen een structurele bijdrage uit een reserve; spreker doelt dan natuurlijk op de bijdrage aan de EMCO. Het college boekt op voorhand maar alvast het hele bedrag voor de komende jaren af op de BAR. Dit alles is begrotingstechnisch een slechte zaak. De ChristenUnie-fractie vindt dat het college daar maar eens mee aan de slag moet, hetgeen ook blijkt uit het medeondertekende amendement.

Waarom geeft het college plotseling aan de formatie bij de schuldhulpverlening met drie fte's te willen uitbreiden? Dat is nogal wat. Is er de afgelopen maanden sprake van een enorme toename in aanvragen en complexiteit van zaken? Uit

mondelijke informatie in de afgelopen jaren van de zijde van het college kreeg de fractie niet de indruk dat het spaak liep, immers: de achterstanden konden worden weggewerkt.

Als budget culturele programmering nieuw theater zet het college op basis van eerste verkennende gesprekken al € 500.000 begrotingsruimte apart. Spreker vindt dit erg vaag onderbouwd. Kan het college daar eens wat meer over melden? Zoals het nu wordt weergegeven, gaat het veel te gemakkelijk en te kort door de bocht.

Kijkt de fractie naar de vermogenspositie van de gemeente, dan vallen een paar zaken op.

Waarom vermindert het college de stand van de VAR ultimo mei 2007 al met de toekomstige jaarschijven ten behoeve van kosten voor de vaarverbinding Erica – Ter Apel en het actualiseren en digitaliseren van de bestemmingsplannen? Op deze wijze doet het college feitelijk aan fondsvorming. Of is de nieuwe VAR-stand een fictieve stand?

In het BAR-overzicht staan zaken die eigenlijk thuishoren in de begroting. Dit soort postjes afwickelen via de reservepositie is begrotingstechnisch niet transparant.

Verder doet het college bij de BAR hetzelfde als bij de VAR door toekomstige jaarschijven aan extra kosten, in dit geval voor de EMCO, al in mindering te brengen op de huidige stand, waardoor feitelijk aan fondsvorming wordt gedaan. Ten slotte vraagt spreker zich af waartoe en wanneer de raad over de vastgelegde volumes van vijf ton in 2007 en 1 miljoen daarna (bijlage 4, bladzijde 21), heeft besloten, evenals over een ton en later twee ton vervangingsinvesteringen. Deze posten komen hem volstrekt onbekend voor.

Spreker besluit met een pluim: de Kadernota is qua opzet uitstekend!

De heer Dijkgraaf vindt het aardig te constateren hoe verschillend de diverse fracties deze Kadernota lezen. Wat de GroenLinks-fractie betreft is het gelukkig geen lang stuk geworden, maar een korte nota op hoofdlijnen. Da's mooi! Ook geeft deze een richting van denken aan die moet uitmonden in de begroting 2008.

Uit de Kadernota wil spreker voorts enige passages citeren.

"Het college wil zich in de toekomst meer richten op het scheppen van voorwaarden voor ontwikkeling in onze gemeente, meer dan het zelf doen." Ook mooi! En: "Regievoering is dan de primaire invalshoek van onze inzet." Cool! Tot slot: "Vorig jaar is het SIOF (strategisch innovatie- en ontwikkelingsfonds) ingesteld, vooral in te zetten op belangrijke ontwikkelingen die te relateren zijn aan de kernthema's en markerings-

punten en daarnaast een herkenbare impuls betekenen." Hier komt het woord 'ambitie' om de hoek kijken, en daar is niets mis mee. Op het SIOF zal zo dadelijk worden teruggekomen.

De GroenLinks-fractie heeft het gevoel dat deze Kadernota dusdanig van opzet is dat de raad nog voldoende invloed kan hebben en daar waar nodig geacht zaken kan aanpassen. Da's fijn. Een van de allerbelangrijkste zaken in de Kadernota is dat het college uit het extra dividend Essent € 4 miljoen wil storten in het SIOF. Als reden geeft het aan het SIOF substantieel te willen vullen, opdat daaruit mettertijd medefinanciering kan geschieden voor gewenste maatschappelijke ontwikkelingen. Daarbij zijn voor het college de thema's werk, bereikbaarheid, wonen en jeugd leidend. Het vorig jaar stond de GroenLinks-fractie kritisch tegenover een fonds als het SIOF. Dat is nog het geval, maar het is natuurlijk een gegeven dat de raad het SIOF heeft opgericht, en dat heeft de fractie te respecteren. Zij vindt het echter niet juist een dergelijk vrij vaag fonds zomaar te spekken met € 4 miljoen. Wat haar betreft is er méér dan de kernthema's van het college. De fractie weet wel dat er op andere gebieden, zoals welzijn en cultuur, van alles gebeurt, maar zij is van mening dat gelden die uiteindelijk door iedereen zijn opgebracht breed verdeeld moeten worden, zeker als je de ambitie hebt een vitale stad te zijn. Spreker heeft het bewust over 'vitaal' en 'stad', want tijdens de bespreking van de jaarrekening is hem gezegd dat Emmen aan alle criteria voldoet om een programma 'Vitale Stad' te noemen. Hij heeft wat 'ge-Yahoo'd' en heeft geconcludeerd dat dit klopt.

De fractie van GroenLinks wil het bedrag van € 4 miljoen van Essent anders verdelen. Vaak is te horen dat jongeren weggaan uit Emmen omdat er voor hen die hier nog wel wonen niets te beleven valt. Citaat uit een artikel in *Trouw* over de Atlas van de Gemeenten: "In Emmen is zelfs te weinig afval om op te ruimen." Er zijn goede ontwikkelingen, zoals de kenniscampus, maar die moeten wel in een breder perspectief worden gezien. Mede daarom is het zaak jongeren en ook oudere jongeren voor Emmen te behouden. Dat kan door er voor te zorgen dat jongeren zich thuis voelen in Emmen. Naast studeren en werken hoort daar cultuurbeleving bij. En dan heeft de fractie het niet alleen over passieve beleving, maar vooral ook over actieve beleving. Dit betekent naast reguliere zaken veel aandacht voor alternatieven als een poppodium, festivals gericht op jongeren, *hangout*-plekken voor jongeren in dorpen en kernen. De heer Arends had het over spel- en sportvoorzieningen en volgens spreker valt het zojuist genoemde daar precies

onder. Anders gezegd: het gaat om zaken waardoor jongeren zich kunnen ontwikkelen, om zaken voor en door jongeren, maar ook met ouderen. Omdat daar geen reguliere middelen voor zijn, wil de fractie een fonds jongerencultuur oprichten en daarin € 1 miljoen van het bedrag van € 4 miljoen storten om in te kunnen spelen op maatschappelijke ontwikkelingen. Over de voorgestelde andere verdeling van het bedrag van € 4 miljoen dient de fractie een amendement in. Zo vindt de GroenLinks-fractie het zaak dat werk wordt gemaakt van duurzaamheid. Zij wil eveneens € 1 miljoen van het bedrag van € 4 miljoen reserveren voor het ontplooiën van activiteiten die niet binnen de reguliere zaken vallen. Een belangrijke reden is dat er dit jaar nog een nieuwe milieugenda zal verschijnen. Daarnaast wordt in deze Kadernota eigenlijk geen aandacht besteed aan milieu en duurzaamheid. Dat lijkt haar niet wenselijk. Milieu en duurzaamheid horen hoog op de politieke agenda te staan. Te denken valt hierbij aan zaken als:

- het ombouwen van het wagenpark van de gemeente naar hybride auto's;
- duurzame materialen gebruiken bij nieuwbouw van het gemeentehuis.

Hiermee wordt tevens een relatie gelegd met een GroenLinks-motie inzake een klimaatneutraal Emmen in 2020, die bij dezen wordt ingediend. Voor nieuw beleid is voor 2008 € 250.000,- beschikbaar. De fractie van GroenLinks zal bij de begrotingsbehandeling een amendement indienen om een cultuurcoördinator aan te stellen die samen met en naast de toerisme- en evenementencoördinator gaat functioneren.

Een ander punt dat de fractie graag bij de begrotingsbehandeling wil betrekken is de voedselbank. Hieromtrent dient zij nu een motie in. Vervolgens nog enige opmerkingen over de programma's.

Vóór 1 juni 2007 zou er een besluit vallen over een 'go' of 'no go' omtrent een heroverwegingsstrategie voor de glastuinbouw. Is dat besluit al genomen? Wat de GroenLinks-fractie betreft mag het een duidelijk 'no go' zijn. Al jaren wordt er energie in de glastuinbouw gestopt en dit heeft tot nu toe niets opgeleverd. Het is haars inziens tijd voor een heroverweging betreffende het Rundedal. De fractie is graag bereid mee te denken over andere, milieuvriendelijke activiteiten aldaar.

Op de pagina's 9 en 10 wordt over respectievelijk het woonwagencentrum en de herijking van het subsidiebeleid geschreven dat de taakstellingen niet gehaald zullen worden. Kan het college aangeven wat daarvan de reden is?

De GroenLinks-fractie is blij dat de formatie schuldhulp met drie fte's wordt uitgebreid. Het

verzoek aan het college is over de met schuldhulp bereikte resultaten met de raad van gedachten te wisselen, wellicht ergens in het voorjaar van 2008.

Ook de uitbreiding van de formatie leerplichtambtenaren juicht de fractie toe.

Hetzelfde geldt voor de ophoging van het budget buurtsupport. De vraag is wel of het voorgestelde bedrag voldoende zal zijn.

Verder vindt de GroenLinks-fractie dat Emmen zeker mee moet gaan doen aan het *Leader* programma. Dit is belangrijk om sociaal-economische ontwikkelingen verder te activeren. De fractie sluit zich wat dit betreft aan bij de vragen die door de CDA-fractie zijn gesteld.

Met betrekking tot de trouwzaal is de fractie het helemaal eens met hetgeen de VVD-fractie heeft opgemerkt.

Het amendement betreffende de EMCO is mede door de GroenLinks-fractie ingediend, zodat haar standpunt daarover duidelijk zal zijn.

Namens de PvdA-fractie heeft de heer Arends interessante zaken genoemd en gevraagd om een reactie daarop van de andere fracties. Daarop zal spreker in tweede termijn ingaan. In elk geval één opmerking vond hij wel aardig: de heer Arends maakte tijdens diens bijdrage gebruik van een BlackBerry! Het zou leuk zijn als alle raadsleden van zo'n ding zouden worden voorzien. Volgens hem kan dit gemakkelijk uit de fractievergoeding!

De heer Douwstra vraagt zich af of de raadsleden dan ook les krijgen.

De heer Arends stelt de heer Dijkgraaf de vraag of is er een relatie ligt tussen het amendement en de motie die zijn ingediend, dan wel of het amendement los van de motie moet worden gezien. In beide komt namelijk het element 'duurzaamheid' voor.

De heer Dijkgraaf antwoordt dat amendement en motie apart moeten worden beschouwd. Klimaatneutraal heeft met name te maken met de CO₂-uitstoot, maar het gaat ook om duurzaamheid en dan in breder perspectief.

De heer Schoo wil allereerst zeggen dat het de DOP-fractie wel aanspreekt dat de Kadernota geen dik pak papier is geworden. Wel hadden met name de steunfractieleden moeite met de vele afkortingen. Dit zal echter in het najaar worden opgelost, want gezien de fractievergoeding kunnen cursusavonden worden georganiseerd. Verder valt de hoeveelheid correcties in de Kadernota op. Wat is daarvan de oorzaak? Onder het kopje 'bestuurlijke inzet' wordt ver-

heugd geconstateerd dat een aantal projecten is aangewezen en reeds in ontwikkeling is. Dit klopt natuurlijk maar gedeeltelijk. Bijvoorbeeld de projecten vaarverbinding Erica – Ter Apel, dierentuin en theater zijn nog maar minimaal in werking gezet. Het geld, de uitgewerkte plannen en de besluiten moeten nog komen. Wat de DOP-fractie betreft verkeren deze projecten nog in de droomfase.

Met betrekking tot in te stellen fondsen heeft de fractie zich afgevraagd wat de toegevoegde waarde daarvan is. Waarom worden zaken niet rechtstreeks uit de algemene middelen betaald? Ten aanzien van de op pagina 8, programma 2, genoemde Stichting Promotie Tuinbouw rijst de vraag of de bijdrage nog wel gehandhaafd dient te worden, gelet op de beroerde situatie in de tuinbouw.

Op pagina 14, programma 2, wordt het masterplan tuinbouw genoemd. Moet dat plan niet geheel worden herzien? En waarom wordt met het daarbij mogelijk betrekken van plannen voor het hele gebied gewacht tot het najaar? Spreker heeft begrepen dat de beslissing over 'go' of 'no go' is doorgeschoven naar oktober. Hij verneemt graag van de wethouder of dit klopt.

Klopt de tekst op pagina 14, programma 3, nog wel, gelet op de recente ontwikkelingen betreffende het veiligheidsrisico zonder de GGD?

Graag een reactie van de burgemeester.

Op dezelfde pagina wordt over onderwijs en jeugd gesproken over de knelpunten betreffende de leerplicht. Nog niet zo lang geleden is Emmen negatief in het nieuws geweest vanwege het spijbelen. Zullen de problemen met de aanstelling van een nieuwe ambtenaar opgelost zijn? Het onderdeel uitbreiding formatie schuldhulp (pagina 15) wil spreker gebruiken om een bepaald punt aan de orde te stellen. Het is verheugend dat er bij de schuldhulp meer mensen worden ingezet, wat helaas nodig zal zijn. Hij wil hierbij evenwel terugkomen op de huisuitzettingen waarover hij het een vorige keer heeft gehad. Zoals toen beloofd, heeft hij zijn huiswerk gedaan. Overigens moet hij constateren dat de secretaresse van de burgemeester soms in een uur méér voor elkaar krijgt dan hijzelf in drie weken! Hij kan de andere raadsleden dan ook aanraden om, als zij ergens problemen ondervinden, via de secretaresse van de burgemeester te werken!

Bij zijn huiswerk is spreker gebleken dat het nog erger is dan hij dacht. Hij had het plan ook nog makelaars te benaderen die huurwoningen in de aanbidding hebben, maar zij blijken erg terughoudend in het verstrekken van gegevens. Die heeft hij dus niet kunnen meenemen, maar wat hij van Wooncom en Domesta wél heeft doorge-

cregen, is dat in de periode 1 januari 2006 tot en met 31 mei 2007 394 gezinnen/personen is aangezegd dat zij hun woning dienen te verlaten. Over de genoemde periode zijn er daadwerkelijk 97 uitzettingen geweest. Dergelijke gegevens dienen doorgegeven te worden aan de gemeente. Dat gebeurt door Wooncom en Domesta zeer goed, maar gebleken is dat dit door de makelaar-dij veelal alleen gebeurt als het helemáál uit de hand loopt.

Een groot probleem dat spreker zeer verontrust, zijn de grote schulden onder jeugd van 18 t/m 25 jaar, wel tot zo'n € 20.000,- à € 30.000,-. Via de schuldhulp zal de gemeente daarmee te maken krijgen.

Verlenging van het zwemvangnet is naar de mening van de DOP-fractie een goede aanzet, maar misschien moet toch nog eens worden bekeken of het schoolzwemmen in ere kan worden hersteld.

Grote teleurstelling wil spreker uitspreken over de afwijzing van de amendementen die hij bij de behandeling van de jaarstukken heeft ingediend. In zijn ogen is hiermee een kans gemist, want op deze manier blijft de steeds groter wordende groep ouderen en gehandicapten in de kou staan. De argumenten van de fractie van PvdA en CDA vond hij erg zwak. Hij constateert dat er in deze raad toch meer liberaal dan sociaal wordt gedacht. Dat is jammer.

Ten slotte nog een opmerking over de EMCO. 2006 was een zeer bewogen jaar. Als raadslid en als algemeen bestuurslid bij de EMCO wil spreker constateren dat in de periode juni 2006 – juni 2007 zeer veel werk is verzet door het personeel, de directie, het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur. EMCO is er nog lang niet, maar de indruk bestaat wel dat de zware supertanker EMCO voorzichtig maar resoluut een andere koers gaat varen en dat deze tanker steeds meer 'in control' komt. Bekend is hoe hij in het verleden altijd over EMCO sprak, dat was soms keihard en negatief, maar nu ziet hij toch vele lichtpuntjes. Het probleem van de grote tekorten kan op termijn worden opgelost. Dan zal de gemeente richting het bedrijfsleven haar voordeel met dit bedrijf kunnen doen.

De amendementen en moties wil spreker in de pauze nog even doorlezen. Hij zal daar in tweede termijn een reactie op geven.

De voorzitter inventariseert de tot nu toe ingediende amendementen en moties:

- het amendement van de VVD- en vijf andere fracties over de EMCO in relatie tot de dekking uit de BAR.
- het amendement van de GroenLinks-fractie over de besteding van het extra dividend van

- Essent;
- de motie van de VVD-fractie over een ambachtsschool nieuwe stijl;
- de motie van de GroenLinks-fractie over een klimaatneutraal Emmen in 2020;
- de motie van de GroenLinks-fractie over de voedselbank.

Voorts is bij de vaststelling van de agenda met instemming van de heer Arends de motie over de voorgenomen fusie van Hogeschool Drenthe en Christelijke Hogeschool Nederland reeds onderdeel van de beraadslaging gemaakt.

Voor de overzichtelijkheid worden de ingediende amendementen en moties in de handelingen opgenomen als zij ter stemming worden gebracht, red. (zie de pagina's 55 t/m 57).

De heer Arends heeft niet gereageerd toen de voorzitter aan het begin van de vergadering voorstelde de PvdA-motie over de fusie tussen de Hogeschool Drenthe en de Christelijke Hogeschool Nederland bij onderhavig agendapunt te behandelen. Derhalve heeft hij gedacht: er komt nog wel een moment voor een nadere toelichting op deze motie! Graag zal hij daarvoor even de gelegenheid krijgen.

De voorzitter informeert of de heer Arends diens toelichting nu wil geven.

De heer Arends antwoordt dat dit kan na de schorsing.

De voorzitter zegt dat de heer Arends na de schorsing als eerste het woord zal worden gegeven. Dan zal de gegeven toelichting ook in de beantwoording van het college worden meegenomen.

Hij roept in herinnering dat in het bedrijfsrestaurant thans een maaltijd wordt geserveerd voor eenieder die daarvan gebruik wil maken en stelt voor de vergadering om 19.00 uur te hervatten.

Vanuit de raad wordt aangegeven dat het tijdstip van hervatting ook 18.30 uur kan zijn.

Aldus wordt besloten.

De voorzitter schorst hierna de vergadering.

Schorsing.

Na de heropening is de heer Boer weer aanwezig en is de heer Meijer afwezig.

De voorzitter heropent de vergadering en geeft, zoals afgesproken, eerst het woord aan de heer

Arends voor een toelichting op PvdA-motie over een fusie tussen de beide hogescholen in Drenthe.

Voor de rest van de vergadering draagt hij vervolgens de leiding van de vergadering over aan de vice-voorzitter.

De heer Arends licht de motie als volgt toe.

Bij onderwijs gaat het om kansen, ontwikkeling, geestelijke zelfverrijking en ontplooiing. Iets wat in dit gebied steeds sterk heeft geleefd, is het onderwijs. Daarop is altijd sterk ingezet, ook vanuit de PvdA. Degenen die eens in de geschiedenis duiken, zullen zien dat de PvdA onder andere is voortgekomen uit de SDAP, die de naam had een schoolmeesterspartij te zijn. Met andere woorden: als er één partij is die nadrukkelijk is verbonden met onderwijs, is dat wel de PvdA. Hij wil andere partijen in dit opzicht echter niet te kort doen!

De partij heeft ook altijd bestuurlijk ingezet op goede onderwijsvormen, zowel inhoudelijk als bestuurlijk. Er werd begonnen bij het primaire onderwijs, vervolgens met het voortgezet onderwijs en het middelbaar beroepsonderwijs. Uiteindelijk kwam ook hoger onderwijs in Emmen nadrukkelijk in beeld, eerst met de PABO en later met de Hogeschool Drenthe, laboratoriumonderwijs, technisch onderwijs en economisch onderwijs.

De komst van de Hogeschool Drenthe heeft indertijd veel voeten in de aarde gehad. Daarvoor is veel lobbywerk verricht door het gemeentebestuur richting het ministerie van Onderwijs en Wetenschappen, waarbij toenmalig minister Deetman in beeld is geweest. Ook het behoud van de Hogeschool Drenthe heeft bij tijd en wijle het nodige gevraagd van college en raad. Zij hebben zich steeds met verve ingezet voor deze hogeschool.

De PvdA-fractie heeft kennisgenomen van de voorgenomen fusie tussen de Hogeschool Drenthe en de Christelijke Hogeschool Nederland en heeft zich de vraag gesteld wat zo'n fusie kan betekenen voor de gemeente Emmen en haar ambities. De fractie houdt vast aan de ambities van Emmen als onderwijsstad, met een nadrukkelijke rol voor de Hogeschool Drenthe. De motie is bedoeld om het college aan te sporen het beleid zoals dat is vastgelegd in diverse stukken, waaronder het bestuursakkoord 2006-2010, overeind te houden en het college daarin te ondersteunen.

De fractie heeft enige zorg over de identiteit van de Hogeschool Drenthe. Deze is een bijzonder neutrale onderwijsvorm waarbij de toegankelijkheid voor eenieder is geborgd, los van godsdienst of levenbeschouwing. De fractie is princi-

pieel voorstandster van openbaar onderwijs en hecht dan ook aan de openbare identiteit van de Hogeschool Drenthe, zoals beschreven in de statuten. Een fusie met de Christelijke Hogeschool Nederland roept vragen op ten aanzien van het openbare karakter van de Hogeschool Drenthe.

Er is nog een bijzondere relatie met de PABO in Emmen, onderdeel van genoemde hogeschool. Het is van oorsprong een openbare PABO. Verder is bekend dat het openbaar onderwijs in Emmen met afstand qua identiteit de omvangrijkste vorm van onderwijs is. Er heeft altijd een sterke relatie bestaan tussen de PABO en het andere openbaar onderwijs. Er bestaat binnen de fractie wat zorg over die relatie bij de voorgenomen fusie. Zij vraagt het college daarom zich maximaal in te spannen om de toegankelijkheid van het hoger onderwijs in Emmen en in het bijzonder van de Hogeschool Drenthe voor eenieder, ongeacht levensovertuiging of godsdienst, te waarborgen. Gezien de statuten van de Hogeschool Drenthe, vertrouwt de fractie erop dat het college zich zal inzetten, zowel voor het behoud van het hoger onderwijs als voor het openbare karakter van de Hogeschool Drenthe.

De vice-voorzitter geeft vervolgens achtereenvolgens het woord aan de collegeleden voor een reactie op hetgeen door de fracties is ingebracht.

Wethouder Kuper zegt dat hij zich is gaan bezighouden met de problematiek van papierverspilling. Daarom heeft hij op één A3'tje alles waarop hij zal reageren opgenomen. Hij heeft niet zo'n mooie pc als de heer Arends, maar de door hemzelf gehanteerde werkwijze draagt in elk geval bij tot een geringer gebruik van papier! Vervolgens enkele opmerkingen vooraf.

Spreker was wat verrast door de verschillende meningen over de toegankelijkheid van de Kadernota. Het college heeft er bewust voor gekozen geen lijvig stuk te schrijven, maar een kort en bondig stuk. Wat dit betreft kijkt hij jaloers naar het stuk dat in de provincie aan de orde komt, want dat beslaat meer dan 100 pagina's! Hoe dan ook, waar raadsfracties de gepresenteerde Kadernota op bepaalde punten niet goed vinden, zal daaruit lering worden getrokken en worden geprobeerd de volgende keer een verbetering aan te brengen. De technische correcties die zijn aangebracht, zijn simpel ingegeven door het feit dat in het afgelopen jaar in het kader van een verdere stroomlijning van planning en control is gewerkt aan een project 'administratieve hygiëne'. Daaruit zijn bepaalde kostenposten voortgekomen, maar gezegd is dat dit soort relatief kleine bedragen gewoon wordt meegenomen.

Omdat ze ook in de jaarrekening tot uitdrukking komen, wil het college deze in de begroting betrekken, om op die manier een goed zicht te krijgen en duidelijk te begroten.

Een punt waarmee spreker blij is, is dat de raad in het algemeen gelukkig terughoudend is geweest met het doen van het nu al doen van heel forse voorstellen voor het invullen van de € 1 miljoen voor incidenteel beleid en van structurele bedragen die wel zijn ingeboekt maar nog niet zijn gelabeld. Hij meent daaruit te mogen afleiden dat de raad begrijpt dat veel ambities straks bij de behandeling van de begroting nader moeten worden geconcretiseerd. Het is dan ook goed dat nu terughoudendheid is betracht. Bij de begroting zal met meer informatie over bijvoorbeeld dierentuin/theater en het masterplan tuinbouw concreter worden ingegaan op de invulling van bedragen die zijn genoemd.

Een aantal keren is een opmerking gemaakt over de fondsen en het incidentele karakter daarvan. Het college vindt dat de criteria daarvoor duidelijk moeten worden gemaakt. De fondsen zijn overigens ingesteld, te voeden met incidentele middelen, om cofinanciering mogelijk te maken. Natuurlijk zou ook het college graag alles structureel hebben ingevuld, maar in die luxe positie zit de gemeente niet. Men kan zich ook de vraag stellen of, als zij wél in die positie zou verkeren, een fonds als het SIOF structureel zou moeten worden gemaakt. Voor heel veel projecten die samen met andere partijen worden uitgevoerd, is cofinanciering cruciaal. Ook de provincie heeft een dergelijk fonds. Daarin wordt € 17 miljoen gestort, met de bedoeling het geld in te zetten voor cofinancieringsprojecten in de provincie Drenthe. Al met al is een fonds als het SIOF heel geschikt voor cofinancieringsdoeleinden. De door de CDA-fractie genoemde plannen betreffen juist plannen waarvoor het SIOF kan worden gebruikt, teneinde een vliegwiel op gang te krijgen en meer geld te genereren zodat kan worden gezegd: wij hebben alvast dít gedaan, nu verwachten we ook iets van u! Het is hoopgevend dat GS in hun programma de centrumontwikkeling en de dierentuin als een prioritair onderwerp aanmerken.

Vervolgens de gebiedsontwikkeling. Door de CDA-fractie is gezegd dat hiervoor vanuit 'Brussel' € 2 miljard beschikbaar komt. Spreker heeft daarvan nog geen kennis. Wel wil hij erop wijzen dat de commissie of de raad een stuk heeft gekregen met als titel 'Gebiedsopgave investeringsbudget landelijk gebied'. Graag had het college hieraan nog vóór deze vergadering een avond gewijd om de raad op de hoogte te brengen van wat in het kader van de WILG (Wet investering landelijk gebied) voor onderwerpen

gaan spelen, maar omdat de maand juni al zo vol met vergaderingen zat, is die informatie door middel van een brief aan de raad verstrekt. De nieuwe wet bundelt een groot aantal rijksregelingen betrekking hebbend op natuur, recreatie, landschap, landbouw, bodem en water. Alles op deze terreinen is nu in de Wet investering landelijk gebied samengevoegd. Dit betekent dat ook alle middelen zijn samengevoegd. In dat geval heb je een heel groot bedrag, maar zeker is ook dat er dan bezuinigd is.

Spreeker zelf heeft zitting in de gebiedcommissie Zuidoost, waaronder ook Coevorden valt. Door die commissie wordt een programma opgesteld voor realisering in de komende jaren. Hieromtrent vindt afstemming plaats met de provincie, die een en ander dan weer moet doorvertalen naar het rijk. Verheugend is dat Coevorden en Emmen onder de zogenoemde *Leader* vallen, die betrekking heeft op subsidieverstrekking en op innovatiemogelijkheden voor het midden- en kleinbedrijf. Hoeveel geld daarvoor beschikbaar zal zijn, is op dit moment nog moeilijk aan te geven. Daarover zal na de vakantieperiode worden gesproken in de commissie, maar de raad zal hebben gezien dat het college al wat bedragen heeft opgenomen in de Kadernota. Er zullen zeker projecten gaan ontstaan; deze zullen ter bespreking worden voorgelegd aan de raad. Vervolgens gaat spreker in op de EMCO, even los van het hiervoor putten uit de BAR, en de samenwerkingsvormen.

Door de CDA-fractie is opgemerkt dat een keurig overzicht van samenwerkingsvormen is gevoegd bij het meerjarenperspectief van de EMCO en gevraagd wat de visie van het college daarop is. Welnu, gezegd is: het is goed de samenwerkingsvormen van EMCO goed onder de loep te nemen! De organisatie heeft de opdracht gekregen te bezien welke de meest interessante samenwerkingsvormen zijn om uit te kiezen. In dit verband zijn er vele mogelijkheden, maar daarop wil spreker nu niet vooruitlopen. Duidelijk moge zijn dat ook het college zegt dat moet worden bekeken welke mogelijkheden er op welke terreinen zijn voor samenwerking met EMCO; de feitelijke uitkomst zal in het najaar of wellicht begin volgend jaar komen.

Het ingediende amendement betreffende EMCO vindt hij als wethouder van financiën en als voorzitter van het EMCO-bestuur heel interessant, alleen mist hij daarin de dekking. Hij zou toch wel willen weten hoe het voorgestelde kan worden gedekt, want als het amendement zonder dekking wordt aangenomen, ontstaat er een tekort in het meerjarenperspectief. In dat geval mag de raad zeggen of er moet worden bezuinigd of dat de BAR moet worden aangesproken.

Een ander belangrijk thema is het gegeven dat er € 1 miljard van het rijk richting de gemeenten gaat. Ook het college heeft geconstateerd dat er van dat bedrag al ongeveer € 600 miljoen is verdisconteerd in eerdere circulaire. Met andere woorden: het is voor een deel een sigaar uit eigen doos! Ambtelijk is hiermee gelukkig reeds rekening gehouden in de Kadernota: € 400 miljoen is vertaald naar het meerjarenperspectief tot 2010. De raad heeft kunnen zien dat de bedragen oplopen van € 100.000,- naar € 400.000,- in 2010. Wellicht zijn deze bedragen aan de lage kant, doch er is nog geen junicirculaire; spreker heeft het over de junicirculaire omdat het rijk diens meicirculaire meestal pas in juni bekend maakt. Als deze circulaire er is, zal er een exact beeld zijn. Los van het bedrag van € 400 miljoen is in het regeerakkoord bepaald dat een aantal zaken dat voorheen door het rijk werd gefinancierd nu voor eigen rekening moet worden genomen. Dit geldt onder andere voor de veiligheid. Vanaf 2009 zullen middelen die het rijk nu nog ter beschikking stelt wegvallen en zal de gemeente daarvoor zelf een oplossing moeten vinden. Hetzelfde geldt voor de brandweer. Zo zijn er méér zaken waarvoor de verantwoordelijkheid bij de gemeente komt te liggen. Het is zaak dit richting de begroting goed helder te krijgen, opdat daar bij de begrotingsbehandeling goed zicht op kan worden gegeven.

Een ander punt dat regelmatig in de bijdragen naar voren is gekomen, betreft de volumes. Ten aanzien van de enorme volumes in de bijlagen heeft het college al geconstateerd dat er een betere investeringsplanning moet komen. Ook is gezegd dat de volumes ter voorbereiding op de begrotingsbehandeling tegen het licht zullen worden gehouden, teneinde een beter inzicht te krijgen in de daadwerkelijke besteding van deze gelden. Dat zou weleens nuttig kunnen zijn, want in meerjarenperspectief moet er nog wel een miljoen worden weggewerkt. Vooruitlopend daarop zijn reeds bedragen als onderuitputting ingeboekt.

Er zijn enige opmerkingen gemaakt over het masterplan tuinbouw, onder andere: dat is niets en het wordt ook nooit wat! Spreker krijgt dan altijd het idee dat wordt uitgegaan van een half leeg glas, terwijl men in het Westen altijd zegt dat het glas half vol is. De zorg deelt hij overigens wel. De gemeente is niet voor niets met een grootscheeps programma begonnen. Als hij het wél heeft, is de heer Dijkgraaf in een eerdere vergadering eerder vertrokken zodat deze de mededeling heeft gemist dat er een foutje in de Kadernota stond, want dat de beslissing 'go/no go' is uitgesteld tot 1 oktober.

De heer Dijkgraaf wijst erop dat hij in een raadsvergadering nooit eerder weggaat.

Wethouder Kuper excuseert zich – het zal in een commissievergadering zijn geweest!

De heer Dijkgraaf neemt kennis van het uitstel tot 1 oktober. Onverlet blijft evenwel dat de mening van de GroenLinks-fractie heel duidelijk is.

Wethouder Kuper respecteert die mening. Of hij het daarmee ook eens is, zal later wel blijken. Reeds toegezegd is dat het masterplan tuinbouw in september aan de raad zal worden voorgelegd. Daarin zal worden aangegeven welke keuzes het college denkt te gaan maken en of het verstandig is een 'go'-beslissing te nemen.

Door de SP-fractie is gevraagd of kan worden uitgelegd hoe de uitkering aan de Stichting Tuinbouw per jaar zo verschillend is, namelijk beginnend met € 26.000,-, vervolgens € 51.000,- en daarna aflopend naar € 41.500,- in 2010. Tot nu toe was het zo dat de stichting zowel promotie als acquisitie deed. Daarvoor stelde de gemeente jaarlijks een bedrag ter beschikking van € 137.000,-. Besloten is de acquisitie over een andere boeg te gooien en binnen het gemeentelijk apparaat, i.c. economische zaken, te brengen. Derhalve heeft de stichting, die overigens een heel nuttige functie vervult door 40 sponsors voor de tuinbouw aan zich te binden, minder geld nodig. Het bedrag voor het eerste jaar is lager, omdat dat jaar begint op 1 mei. De afspraak die in het verleden is gemaakt, liep namelijk tot 1 mei 2007. Na 2007 is jaarlijks ongeveer € 45.000,- nodig.

Bij de voorstellen van de PvdA-fractie zitten zeer creatieve. Deze zullen zeker worden betrokken bij de begrotingsvoorbereiding. Er zal straks van de kant van het college nog wel iets meer over worden gezegd. Spreker wil van zijn kant even ingaan op het onderwerp OZB. Daaromtrent is gevraagd of inzicht kan worden verschaft in de bedragen die zijn gemoeid met de OZB voor sportverenigingen en –accommodaties. Dat zal kunnen, echter op dit moment nog niet. Een overzicht is in de maak. Verder heeft hij begrepen dat de suggestie is eens na te denken over de mogelijkheid geen OZB-aanslag meer op te leggen, aangezien de verenigingen toch telkens weer de hulp van de gemeente moeten inroepen. Hij zal dit uitzoeken. Hierbij overigens de aantekening dat de meeste sportaccommodaties nog steeds het eigendom zijn van de gemeente, zodat in veel gevallen de OZB door de gemeente in rekening wordt gebracht bij de afdeling sport. Er speelt nog een ander aspect

mee. Hem is altijd gezegd dat, afgezien van kerken, niet zomaar even een bepaalde groep kan worden ontheven van OZB. Hoe dan ook, alles zal beslist worden uitgezocht en daarna zal erop worden teruggekomen.

Ten slotte: bij de behandeling van de jaarrekening is gevraagd of de programma's 11 en 12 niet kunnen vervallen. Die suggestie neemt het college over. In de begroting zullen deze programma's nog wel te vinden zijn, maar niet meer in de jaarrekening.

Wethouder Evenhuis wil allereerst reageren op de opmerking van de PvdA-fractie over de stimuleringsregeling. Zij vindt dat bij de begroting een verhoging van € 50,- naar € 100,- moet worden betrokken. In het kader van de harmonisering van het stimuleringsbeleid wordt geprobeerd een en ander af te stemmen met de gemeente Coevorden. In beide gemeenten is dit punt aan de orde, dus wellicht zal worden gekomen met een voorstel aan de raad. Uiteraard zal daarover eerst in het college moeten worden gesproken.

Waarschijnlijk zal de betrokken wethouder iets zeggen over sport-, spel- en speelvoorzieningen. Op zich is 'jongeren in beweging' nadrukkelijk een thema voor het college. Bij het binnenrijden van Emmen is een bord te zien met de tekst 'Drenthe in beweging' met de aanvulling 'Emmen beweegt'. Er zal dus beslist ook naar dit onderwerp worden gekeken.

Het is uiteraard goed een principiële discussie te voeren over privatisering, doch het is wel zo dat er een taakstelling ligt. Daarvoor wordt momenteel gewerkt aan een plan. In elk geval is zonder een principiële discussie voor de taakstelling ter zake gekozen. Spreker vindt dat, als er een afspraak is gemaakt, deze eerst eens moet worden nagekomen, maar met het alsnog voeren van een principiële discussie heeft hij geen enkel probleem.

De CDA-fractie heeft iets gezegd over participatie en de uitwerking van het regeerakkoord.

Welnu, dat waren onderwerpen die vanmorgen bij de VNG zijn besproken. Natuurlijk zal dit alles nog worden uitgewerkt. Bepaalde uitwerkingen kunnen ook heel interessant zijn voor Emmen, zodat is aangegeven dat de gemeente daarbij graag betrokken wil worden, bijvoorbeeld waar het gaat over gesubsidieerde banen, maar ook over andere participatiezaken. Dit zal gebeuren: 6 juli aanstaande zal worden gesproken over de regionale arbeidsmarkt, in welk verband 56 gemeenten als trekker optreden, waaronder Emmen.

Met betrekking tot de openluchtzwembaden is over indexering gesproken. Spreker is in het

afgelopen half jaar bij bijna alle geprivatiseerde instellingen op bezoek geweest, waarbij alle knelpunten op een rij zijn gezet, want die zijn er. Hij weet echter ook zeker dat Emmer-Compascuum in dit opzicht géén knelpunten kent; daar is nog een grote reserve. De knelpunten zullen in beeld worden gebracht en dan, conform datgene wat vanuit de raad is gevraagd, in meerjarenperspectief. De inventarisatie zal dit najaar komen en dan mag tevens een voorstel worden verwacht waarin wordt aangegeven hoe het college een en ander denkt aan te pakken.

Wethouder Thalens zal vast iets zeggen over een eventuele ambachtsschool nieuwe stijl in Emmen – spreker zelf kan zeggen dat hij maandag jongstleden aanwezig was in de Ridderzaal, toen Hans de Boer dit idee lanceerde. Bij die gelegenheid werd overigens het jongerenloket van Emmen prominent in beeld gebracht! Het is van belang dat mensen kiezen voor een ambacht en techniek, maar er gaat iets aan vooraf: een school. Dat is een heel wezenlijk element. Ambacht en techniek zouden maatschappelijk weer meer moeten worden gewaardeerd. Dat zou ook terug te vinden moeten zijn in de CAO's van bijvoorbeeld de metaalsector. Er is soms sprake van 'wurgcontracten', en het zou juist aantrekkelijk moeten worden gemaakt voor bepaalde vakken te kiezen. Toevalligerwijze waren spreker en de heer Hulsegge kortgeleden bij een bijeenkomst in een fabriek. Toen bleek dat de betrokken werkgever 50 mensen zoekt in de ambachtelijke/technische beroepssfeer. Een ander element dat van belang is, is dat de categorie ambachtlieden tussen 55 en 65 jaar de komende jaren vertrekt. Als er niets wordt gedaan, zal er straks dus in elke branche een tekort aan technici en ambachtlieden zijn en wordt het een economische ramp.

Met het stimuleren van startende ondernemers is het college eveneens nadrukkelijk bezig. Of zij van het platteland of van elders komen, maakt daarbij niet uit. Inmiddels zijn er drie bijeenkomsten met uit de hele gemeente afkomstige prestarters geweest. Meestal volgen daaruit coaching en begeleiding. Er is kortelings ook een bijeenkomst geweest met mensen die een, twee of drie jaar geleden gestart zijn, op welke bijeenkomst de heer Zevenbergen, de schrijver van het *Managementboek van het Jaar*, een interessante lezing heeft gehouden.

Wat de microkredieten betreft: verleden jaar juli is Amsterdam-Zuidoost bezocht waar men bezig was met het ontwerpen van een plan. Het college heeft op dit moment een panklaar voorstel, los van wat er in 'Den Haag' aan de orde is. Dat voorstel is gekoppeld aan schuldhulp en gaat binnenkort naar het college. Geprobeerd wordt

nog dit aan te haken bij drie experimenten, onder andere in Leeuwarden en Lelystad; dat zou niet onaardig zijn. Waaraan moet dan worden gedacht? Bijvoorbeeld aan iemand die een klussenbedrijf wil beginnen en € 5.000,- nodig heeft.

Mevrouw Houwing-Haisma weet dat er experimenten gaande zijn. Haar stelling is evenwel dat het ook interessant kan zijn om, kijkend naar de werkloosheidsproblematiek in de veenkoloniën, te bezien of daar wat van de grond kan worden getild met microkredieten. Met het inzetten van microkredieten zouden juist in dat gebied starters kunnen worden vastgehouden. Er zijn ook vanuit Groningen allerlei bewegingen in de richting van de Agenda voor de Veenkoloniën, zodat de VVD-fractie graag zal zien dat alles wat breder wordt getrokken.

Wethouder Evenhuis heeft geen enkel probleem met het meenemen van andere initiatieven.

Mevrouw Houwing-Haisma neemt aan dat wethouder Kuper hierover straks nog iets zal zeggen.

Wethouder Evenhuis geeft vervolgens aan dat het onderwerp geluidsportcentrum sinds kort weer wat in beweging is. Er is een hele tijd gedacht dat hiermee niet verder werd gekomen, onder meer vanwege het geluid. Men bleek het onderling echter niet in alle opzichten eens te zijn. Onlangs is er een projectleider op gezet en er zijn gesprekken gevoerd met de drie ondernemers. Het lijkt nu de goede kant op te gaan. Het is een kwestie van gezamenlijk willen, want als de één méér geluid mag produceren dan de ander geeft dat problemen. De regelgeving ten aanzien van een verblijfsaccommodatie is wat verruimd, zodat daarmee ook wat kan worden gedaan. Verder wordt gesproken over de bereikbaarheid vanaf de N391. In de herfst wil het college een keer met de raad over dit onderwerp spreken.

De uitbreiding van de formatie bij de schuldhulp zal deels structureel van aard zijn. Er is intensief gewerkt om de benadering van de cliënten op niveau te krijgen. Het gaat op dit moment gelukkig goed, maar de problematiek wordt vele malen heftiger en breidt zich ook uit, ondanks de verbeterde conjunctuur. Dat is niet alleen híér zo, ook landelijk. Op de gevallen waarvan de heer Schoo voorbeelden heeft gegeven, wordt intensieve begeleiding gezet. Een ander belangrijk element is de preventie. Verleden jaar is een 'schuldhulpboekje' gelanceerd, in welk boekje heel veel aanbevelingen en tips zijn opgenomen

ten aanzien van het omgaan met geld. Het is een zeer leeswaardig en didactisch verantwoord boekje. Verder worden cursussen in de preventieve sfeer gegeven, onder anderen aan mensen die van de schuldhulp gebruik maken. In plaats van achteraf te trachten een probleem op te lossen, wordt geprobeerd vooraf actie te ondernemen in de voorlichtings- en preventieve sfeer. Vandaar met name hetgeen over de formatie is gesteld.

De heer Dijkgraaf is blij dat meer wordt gegaan in de richting van preventie. Echter, wat je heel vaak merkt, is dat als een traject ophoudt, heel veel mensen weer terugvallen. Daarom de vraag: wordt er ook nagedacht over nazorg? Volgens hem is die namelijk net zo belangrijk als preventie.

Wethouder Evenhuis zegt dat de nazorg op een bepaald moment natuurlijk ophoudt. Vanmorgen heeft hij een presentatie over het digitale klantdossier gezien, waarbij bleek dat de gemeente op 142 *events* in het leven van iemand zou moeten inspelen. Hij griezeld daarvan, want het zou neerkomen op *Big brother is watching you!* Een aantal gemeenten heeft daarmee gewerkt, waarbij een aantal risicogevoallen is geselecteerd, wat er dan op neerkomt dat een gemeente op 142 momenten in het leven van de betrokken man of vrouw preventief zou moeten zijn. Hopelijk komt het zover niet.

De heer Schoo informeert of er ook wordt gedacht aan voorlichting bij het begin van het voortgezet onderwijs. Het probleem ontstaat in een aantal gevallen immers al op 12 of 13-jarige leeftijd.

Wethouder Evenhuis antwoordt dat dat gebeurt, zelfs al bij de hoogste groep van het basisonderwijs. Op de bereikbaarheid zal wethouder Holman ingaan – hijzelf wil iets zeggen over de promotie te dien aanzien. Rond het opengaan van de A37 zal een zeer uitgebreid programma tot uitvoering komen, met her en der promotie van Emmen en Lingen. Er is hier een heel enthousiast team aan het werk om alles te organiseren, zoals enige congressen met betrekking tot de noordelijke ontwikkelingsas, waaronder een tweedaags congres met nationale en internationale sprekers, en een aantal *workshops*. Ongetwijfeld zal de raad ook de beelden hebben gezien die onlangs in de krant stonden en kennis hebben genomen van een prijsvraag over de vraag: hoe kan de poort van Emmen straks gestalte worden gegeven? Er zal uiteindelijk een keuze worden gemaakt onder

leiding van de burgemeester. Iedereen kan er een mening over geven, dus ook de raadsleden. Dit alles is bedoeld om Emmen op de kaart te zetten en de bereikbaarheid ook echt te laten zien.

Aan de voedselbank is verleden jaar eenmalig een subsidie gegeven. Hoe het op dit moment precies loopt, weet spreker niet. Er komt na de zomervakantie nog een terugkoppeling van de voorzitter, de heer Timmermans. Wel hebben er al gesprekken plaatsgehad met *screeners* en er is gesproken over de vraag: mag de informatie van de voedselbank naar de gemeente en omgekeerd? Spreker wil hierover ook eens met de raad discussiëren. In het nieuwe regeerakkoord is ook een verruiming opgenomen van de bijzondere bijstand, bijvoorbeeld in de vorm van bijstand in natura. Hoe dan ook, het is goed hier eens te bespreken, bijvoorbeeld in de herfst, of opnieuw subsidie beschikbaar moet worden gesteld. Het lijkt hem ook goed daarbij de mensen van de voedselbank uit te nodigen. Wat hij met een *quick scan* moet, weet hij niet zo goed, want die zou weleens een hoger bedrag kunnen vergen dan een subsidie. Hij zou niettemin graag willen weten wat er zou moeten worden onderzocht. Als er een onderzoek moet plaatsvinden, moet daaraan immers wel een richting worden gegeven.

De heer Ensink wijst erop dat er in de gemeente Emmen niet één voedselbank is, maar meerdere. Zijn fractie zou graag zien dat in een onderzoek alle voedselbanken die hier actief zijn worden betrokken.

Wethouder Evenhuis zegt dat er één formele voedselbank is. Daarnaast is er een groepje vrijwilligers dat voedselbank-achtig bezig is en zijn er mensen die dat absoluut niet zo willen, maar toch voedsel uitreiken. In elk geval zal alles wat er op dit gebied plaatsvindt best eens in beeld kunnen worden gebracht. Vervolgens kan de problematiek worden bekeken en wellicht kan een aantal mensen er ook eens op bezoek gaan om te zien wat men precies doet. Overigens vindt hij dat de voorzieningen van de overheid op zich toereikend zouden moeten zijn, dus dat voedselbanken zouden moeten verdwijnen, maar er kunnen redenen zijn om tijdelijk toch iets te doen.

Wethouder Holman heeft gemerkt dat bij de meeste fracties het openbaar gebied goed in beeld is. Dat het college er een PM-post voor heeft opgenomen, geeft al aan dat het daarmee ook bezig is; het heeft er alleen nog geen financiële invulling aan gegeven. Hij is blij met de suggesties die zijn gedaan om de financiële kant

te regelen en kan zeggen dat hiernaar zeker zal worden gekeken. Met name één van de suggesties vindt hij wel aardig, namelijk dat de van AREA verwachte synergievoordelen < deze zullen er ook zeker komen, want het gaat heel goed met AREA, zoals de raad binnenkort in de cijfers zal kunnen zien >, zouden kunnen worden ingezet voor het onderhoud van het openbaar gebied. Overigens moet dan wel goed worden gecommuniceerd dat de synergievoordelen op een andere manier worden ingezet dan door de afvalstoffenheffing op een minimumniveau te houden of zelfs te verlagen. Spreker durft dat wel naar buiten te brengen, in de hoop dat dit daar op een goede manier landt.

Volgens de VVD-fractie zou er een rapport over het onderhoud liggen, maar wat er ligt, is een interne notitie. Als het goed is, hebben alle raadsleden de brief gekregen waarin wordt verwezen naar een bijlage. Het gaat daarbij om een intern stuk waarin het college een beeld wordt gegeven van datgene waar het bij het openbaar gebied om gaat, dus als zodanig geen stuk waarmee het college naar de raad wilde gaan. Zo langzamerhand heeft iedereen wel in de gaten dat er sprake is van achterstallig onderhoud, zodat het niet zo interessant is alles nog op papier aan de raad aan te leveren. Het betreft overigens niet alleen groen en grijs, maar ook het kiezen van een bepaalde insteek ten aanzien van het realiseren van sport- en spelveldjes. Daarover zal in commissieverband nog worden gesproken, want hieromtrent zal ook draagvlak onder de overlegpartners moeten worden gecreëerd.

Geopperd is een deel van het onderhoudsgeld uit het kwadrant stad in te zetten omdat daarin nog wat ruimte zit, maar dan zal daarover wel goed overleg moeten worden gevoerd. Immers, eerder is gezegd dat elke kwadrant zelf kan beschikken over het toegekende bedrag. Als de raad geld van het kwadrant stad vervolgens op een andere manier wil inzetten, zal hierover in elk geval met dit kwadrant van gedachten moeten worden gewisseld. Daarbij gaat het dan om de uitwerking van een suggestie van de PvdA-fractie en daarmee zal aan de slag worden gegaan.

Hoe het jaarlijks beschikbaar stellen van € 2,- per inwoner, zoals de PvdA-fractie heeft voorgesteld, is te dekken is nog niet duidelijk. Het zou neerkomen op een bedrag van zo'n € 216.000,- en hoe genoemde fractie dit wil dekken, hoort spreker straks nog graag.

'Het KEI-goede fietsnetwerk' is een interessant stuk. Intern moet eens worden bekeken of het daarin voorgestelde kans van slagen heeft. Wellicht moet ook eens in de commissie worden bekeken welke elementen daarin voor de ge-

meente van belang zijn. Als spreker het goed heeft gelezen, gaat het hierbij voor een deel ook weer over onderhoud en de wijze waarop daarmee in de toekomst moet worden omgegaan. Door de ChristenUnie-fractie is de vraag opgeworpen of de bereikbaarheid wat op de achtergrond is geraakt. Erop gewezen zij dat al in 2006 met de provincie een convenant is gesloten voor de periode tot 2010 waarbij het om bijna € 100 miljoen aan investeringen gaat. Het college acht het van belang daaraan eerst maar eens uitwerking te geven. Het is daar hard mee bezig. Verder zal binnenkort met de provincie om de tafel worden gegaan om te bezien hoe invulling kan worden gegeven aan de tweede tranche, 2009-2010 betreffend. Voor 2007 en 2008 is het allemaal al geregeld.

De heer Huttinga is blij met de woorden van wethouder Holman, maar had daarvan graag iets in de Kadernota willen terugzien. Als het college vier kernthema's noemt, moet daarover in elk officieel groot stuk iets worden opgenomen.

Wethouder Holman wijst erop dat er wel iets over is opgenomen. Hij heeft nu alleen willen aangeven dat het daarbij niet blijft, want dat er wel degelijk ook op wordt ingezet, niet alleen wat de weg betreft, maar ook aangaande de spoorlijn Zwolle-Emmen. Daarover heeft hij vanmorgen gehoord dat de provincies Drenthe en Overijssel er met het ministerie uit zijn ten aanzien van de overname en de financiële bijdrage. Hoe groot die bijdrage precies zal zijn, is er niet bij verteld, maar in elk geval is een en ander gisteren met 'Den Haag' geregeld. Derhalve mag worden verwacht dat de provincies Drenthe en Overijssel hiermee op korte termijn aan de slag gaan en dat ervan mag uitgegaan dat er een echte opwaardering komt van deze lijn, en trouwens ook van een splitsing van de lijn Emmen-Twente in Mariëberg. Op dit alles zal binnenkort bij de raad worden teruggekomen.

De heer Ensink informeert of het ook zal gaan om een verdubbeling van de lijn Zwolle-Emmen.

Wethouder Holman antwoordt dat op dit moment niet bekend is of het een algehele verdubbeling wordt. Dat is één model, maar er is ook een model met passeerstroken en het inzetten van treinen die in Mariëberg splitsen waarbij één deel naar Twente gaat en één deel naar Zwolle. De diverse modellen worden momenteel uitgewerkt. Als hij de gedeputeerde goed heeft begrepen, wil deze eigenlijk wel gaan voor een algehele verdubbeling, maar of dat er in financieel opzicht in zit, moet worden afgewacht.

Voorts kan worden gezegd dat als het centrum aan de Pottendijk wordt opgewaardeerd, ook zal moeten worden gezien wat er ten aanzien van de bereikbaarheid moet worden gedaan. Overigens wordt in het structuurplan al iets gezegd over een aansluiting op de N391.

De CDA-fractie heeft aangegeven tegen het kostendekkend maken van de begraafplaatsen te zijn. Dit zal worden meegenomen in de verdere discussie over de begraafplaatsen. Spreker is het er wel mee eens dat men niet alles in één keer moet willen afhandelen, maar gefaseerd. Hem dunkt dat dit verstandig is omdat het om een heleboel zaken gaat die niet direct oplosbaar zijn en waarvoor een goed toekomstig beleid zal moeten worden opgezet.

Het klopt dat de parkeeropbrengsten zijn afgehaald, zoals de VVD-fractie stelde. Dat is de huidige stand van zaken, maar het college wil ten aanzien daarvan nog wel wat meer zicht krijgen. In de komende tijd zal worden gezien hoe alles precies in elkaar steekt. Het college is bezig met een nieuwe parkeernota. Daarin zal duidelijk moeten worden wat de plussen en de minnen zijn. Daarop zal binnenkort nader worden teruggekomen. Of het blijft zoals alles nu in de Kadernota is opgenomen, is nog de vraag. Overigens zal in genoemde nota ook aandacht worden besteed aan de parkeertarieven, waarover de BGE-fractie het heeft gehad. De raad heeft trouwens besloten de parkeertarieven niet allemaal gelijk te trekken, maar een differentiatie aan te brengen tussen A- en B-gebieden. Als de raad bij nader inzien wat anders wil, verneemt het college dat wel bij de behandeling van de parkeernota.

Mevrouw Houwing-Haisma vraagt of de parkeernota waaraan wordt gewerkt nog vóór de begrotingsbehandeling aan de raad wordt voorgelegd.

Wethouder Holman antwoordt dat de nota grotendeels klaar is. Het college hoopt dan ook dat deze nog vóór de begrotingsbehandeling kan worden gepresenteerd.

Hij kan zich voorstellen dat de VVD-fractie zich verbaast over de aankoop van De Lindenhof. Dat is gedaan om er iets mee te doen in de sfeer van een milieueducatie- en informatiecentrum. Binnenkort zal de raad erover worden geïnformeerd hoe dit in de tijd 'weggezet' kan worden. Omdat er in de aanvang nog geen exploitatie is, zal een en ander in het eerste jaar op een andere manier moeten worden opgevangen. Hopelijk zal er voor het gebouw in 2008 een exploitatie zijn. De *shared space*-gedachte omarmt het college nog steeds. Het zal proberen deze gedachte zo-

veel mogelijk mee te nemen waar tot vernieuwing/herstructurering wordt gekomen. Zo zal daarvan straks in Nieuw-Dordrecht op de kruising Vastenow/Klazienaveensestraat een voorbeeld te zien zijn.

Door de GroenLinks-fractie is bij motie voorgesteld te streven naar een klimaatneutrale gemeente Emmen in 2020. Spreker hoort graag wat de rest van de raad daarvan vindt, maar wil er alvast op wijzen dat de gemeente zich daarmee wat de CO₂-uitstoot betreft opzadelt met een groot probleem. Immers, waarschijnlijk zal binnenkort de NAM weer met het oppompen van olie beginnen en bekend is dat dit 750.000 ton extra CO₂ oplevert. Het zou dan ook *a hell of a job* zijn om de gemeente klimaatneutraal te krijgen. Spreker is dan ook nog niet zover dat hij dit streven omarmt.

De heer Dijkgraaf merkt op dat dit probleem er niet zou zijn geweest als de raad het wijze standpunt van de GroenLinks-fractie had gevolgd. Dan zou de gemeente al een aardig stuk op weg zijn geweest!

Wethouder Holman zegt dat de raad ook heel andere wijze woorden heeft gesproken!

De heer Ensink informeert of de GroenLinks-fractie zich realiseert dat de gemeente een groot natuurgebied heeft, zoals het Bargerveen. Recent zijn er publicaties geweest die aangeven dat veengebieden de grootste CO₂-uitstoot opleveren. Het dogmatisch uitleggen van de GroenLinks-motie zou betekenen dat het Bargerveen moet worden afgegraven!

De heer Meijer is weer ter vergadering gekomen.

De heer Dijkgraaf wijst erop dat het een groot verschil uitmaakt of het gaat over natuurlijke processen of over de vraag dat de mensen er een puinzooi van maken.

De heer Ensink merkt op dat veenvorming bij uitstek een natuurlijk proces is.

Wethouder Holman sluit zijn beantwoording af, want meent op alle zaken te zijn ingegaan die zijn portefeuille betreffen.

Wethouder Jumelet begint zijn beantwoording met een reactie op de opmerking van de PvdA-fractie over programma 14, de bedrijfsvoering, en dan in het bijzonder de vorming van een knelpuntenpot personeel. Het klinkt op zich heel aannemelijk het één voor het ander weg te stre-

pen, maar het is wel belangrijk te melden dat men ook heel goed in de gaten moet houden wat het rijk zich voorstelt bij het bedrag van € 1 miljard, namelijk dat een aantal taken uitgevoerd gaan worden door de gemeenten. Verder moet goed worden bekeken wat incidenteel en structureel is. Op dit moment kan niet worden aangegeven of het één inwisselbaar is voor het ander. Het is goed alles eens goed op een rij te zetten en te bekijken wat onder incidenteel en wat onder structureel valt. Het is wel heel aantrekkelijk de knelpuntenpot vanaf 2008 jaarlijks met 1% te voeden en op termijn met 1,5%, maar het verdient aanbeveling alles eerst goed in beeld te brengen.

Door de ChristenUnie-fractie is gesproken over voorwaardenscheppend versus regievoering. Zoals de heer Huttinga het bracht, klonk het wat academisch. Volgens spreker is er geen sprake van een tegenstelling. Het college wil graag voorwaardenscheppend werken en daar komt soms regievoering bij. Om een voorbeeld te geven: bij de WMO heeft de gemeente te maken met de regievoering die in de wet verankerd zit, maar het kan ook zo zijn dat het college de regie wil voeren, dus niet gedwongen. Daar hoort dan ook het scheppen van voorwaarden bij. Met andere woorden: regievoering en voorwaardenscheppend kunnen in elkaars verlengde liggen. Dat is de invalshoek van het college.

De heer Huttinga vindt dat de wethouder op zich best een aardige en verduidelijkende toelichting geeft. Echter, als je tegelijkertijd voorwaarden schept en regie voert, doe je zo veel dat je eigenlijk alles zelf oppakt. Zoals het in de Kadernota wordt verwoord, wordt feitelijk gezegd dat het college als het voorwaarden schept, ook de regie wil voeren, dus dat het ook altijd op de bok wil zitten als het voorwaarden schept. Dat is met name voor ondernemers heel vervelend. De wens is tenslotte te komen tot een vermindering van de regelgeving waar het gaat om heel pietluttige dingen. Als regie wordt gevoerd en voorwaarden worden geschapen, worden juist weer regels gemaakt.

De wethouder moet een en ander maar een rustig nalezen, want hier hoeft vandaag niet uit te worden gekomen; het is slechts een aanbeveling die is meegegeven.

Wethouder Jumelet zal nog eens nalezen wat er precies in de Kadernota staat. In elk geval is het niet de bedoeling geweest een tegenstelling aan te geven.

Ten slotte nog een opmerking over ontgroening aan de ene kant en vergrijzing aan de andere kant. Wethouder Evenhuis heeft het al gehad

over de vacatures in bijvoorbeeld de metaal- en bouwsector en in dit gebied is te zien dat zelfs HBO-functies niet meer vervuld kunnen worden. Er is inmiddels een heel overspannen arbeidsmarkt ontstaan. Er zal dan ook moeten worden ingezet op het hierheen trekken van jonge mensen en ook HBO'ers. Voor de gemeente is het van belang voor alle vacatures te bezien hoe je als gemeentelijke overheid een aantrekkelijke werkgever kunt zijn. Er is dan ook niet voor niets een jong-talentedprogramma, waarvoor gisteren een aantal mensen kon worden ontvangen. De over dit onderwerp geuite gedachten zullen uiteraard worden meegenomen.

Wethouder Thalens-Kolker begint haar beantwoording met het onderwerp jeugdbeleid, een van de speerpunten van het college.

Door de CDA-fractie is gevraagd naar het centrum voor jeugd en gezin en de deelnemende partijen daarin. Spreekster denkt dat dit een goed voorbeeld is van een beleidsterrein waarop de gemeente vóór loopt op de discussie die nu landelijk heel actueel is. Er is thans zelfs een ministerie Jeugd en Gezin en Emmen kent het project ketenvorming en zorg rond jeugd en gezin, inmiddels 'keten jeugd en gezin' genoemd. Er is nog maar een kleine verandering nodig om te kunnen spreken over 'centrum jeugd en gezin'. Feitelijk hoeft nog maar een aantal stappen te worden gezet om zo'n centrum te realiseren. Er ligt inmiddels een notitie klaar waarin wordt aangegeven wat er nog moet worden gedaan voor die realisering, onder andere de 24 urenbereikbaarheid. Verder wordt op dit moment een brief aan minister Rouvoet voorbereid met de mededeling: kijk eens, zover zijn we in Emmen al! Over de beschikbare € 440 miljoen is gezegd dat deze middelen in eerste aanleg naar de G4 en de 40 probleemwijken zullen gaan. Dit zou betekenen dat Emmen hiervoor niet in aanmerking komt, dus het college wil ten aanzien daarvan graag aan de bel trekken en laten weten dat hier nog maar een aantal kleine stappen hoeft te worden gezet om een centrum voor jeugd en gezin te realiseren. De deelnemende partijen zijn: Icare, GGD, GGZ, Sedna, gemeente en Bureau Jeugdzorg. Deze partijen zitten al langere tijd om de tafel om dit project gestalte te geven.

Verder is een opmerking gemaakt over de aanstelling van een extra leerplichtfunctionaris. Een tijdje geleden kwam een getal betreffende schoolverzuim in de publiciteit. Inmiddels is de registratie goed op orde en die geeft aan dat het heel hard nodig is daarop intensief in te zetten, en dan vooral op een preventieve wijze, bijvoorbeeld door het houden van spreekuren in de scholen voor voortgezet onderwijs. Dat vraagt

tijd en menskracht, vandaar die extra functionaris. In de komende maanden wordt bekeken wat de inzet van die extra menskracht betekent voor de knelpunten en vervolgens of deze inzet voldoende is, dan wel of er in dit opzicht nog meer moet gebeuren.

De fractie van GroenLinks heeft een heel sympathiek voorstel gedaan, namelijk een bedrag van € 1 miljoen niet in het SIOF te storten, maar in een in te stellen apart jongerenfonds. Spreekster is daar echter niet direct voor. De bedoeling is juist met het SIOF in te zetten op zaken die helemaal in de lijn liggen van een jongerenfonds. Een van de criteria die voor het SIOF geldt, is dat inzet iets moet bijdragen aan het scheppen van werkgelegenheid, wat natuurlijk ook jongeren ten goede komt. Verder is te denken aan een multifunctionele accommodatie in Emmerhout en de realisering van een theater. Daarin zitten allemaal elementen waar ook jongeren iets aan hebben.

De VVD-fractie heeft het gehad over de 'naald van Bendien'. Hiernaar is een tijdje geleden al eens gevraagd in de commissie samenleving. Toen heeft spreekster gezegd graag te zien dat de Historische Vereniging langs komt om dit onderwerp te bespreken. Dat is tot nu toe niet gebeurd. Zij stelt zich voor dat deze vereniging wordt uitgenodigd om dit onderwerp te bespreken.

De bijdrage van de SP-fractie over het cultuurbeleid heeft verbazing gewekt. Genoemde fractie zei in programmalijn 8 weinig aan te treffen over cultuur, maar de Kadernota is ook niet bedoeld om aan te geven wat er allemaal gebeurt! Enige tijd geleden is in de commissie samenleving een tussenevaluatie betreffende het actieplan cultuurbeleid aan de orde geweest, waarbij uitgebreid kon worden gesproken over alles wat er op het gebied van cultuur gebeurt. Er is al eens over gesproken dat de indeling van programmalijnen wat verwarrend kan zijn, maar in elk geval is in programmalijn 12 de culturele programmering nieuw theater ondergebracht, met opnemings van € 500.000,- vanaf 2010. Het genoemde bedrag is opgenomen, omdat het college ervan uitgaat dat in 2010 een nieuw theater zal zijn gerealiseerd en wenst dat dan aan cultureel aanbod kan worden ingekocht dat het voor de inwoners nodig acht. Overigens heeft hierover ook de fractie van de ChristenUnie een vraag gesteld.

De heer Huttinga heeft ernaar gevraagd omdat hij de onderbouwing erg onduidelijk vindt. Gesteld wordt dat op basis van eerste verkennende gesprekken is besloten tot het per 2010 inzetten van € 500.000,-. Het lijkt hem goed daarover in de commissie eens door te praten, want zijns

inziens mogen verkennende gesprekken niet zo'n groot beslag leggen op begrotingsruimte.

Wethouder Thalens-Kolker stelt voor daarover nader te spreken wanneer er wat meer duidelijkheid is.

Met betrekking tot het subsidiebeleid heeft het college verleden week alles op een rij is gezet en een tijdpad aangegeven voor een herijking. Zij verkeerde in de veronderstelling dat de daarbij behorende brief reeds naar de raad zou zijn toegezonden, maar zij heeft in de pauze begrepen dat dit nog niet is gebeurd; dit zal alsnog zeer binnenkort gebeuren. Daarin staat wat er op dit terrein al is gebeurd en wat er nog moet gebeuren. Dat zou nu allemaal kunnen worden aangegeven, doch het staat in de desbetreffende brief goed verwoord, onder andere dat in het najaar een discussie zal worden gevoerd over de beleidsregels en de te stellen prioriteiten.

Over de onderwijshuisvesting en het onderzoek dat daarnaar wordt verricht, heeft de CDA-fractie het een en ander gezegd. Dit onderzoek is zo goed als klaar. Spreekster stelt zich voor dat de raad hieromtrent binnenkort een voorstel ontvangt.

Vervolgens een reactie op de moties.

De heer Arends heeft uitgebreid de positie van de PvdA en de voorloper daarvan geschetst in relatie tot onderwijs en maakte daarbij de opmerking dat de partij vroeger als de 'partij van de onderwijzers' werd aangeduid. Bij die woorden stelde spreekster vast dat zij dus bij de juiste partij zit! Het college ziet de PvdA-motie betreffende de voorgenomen fusie tussen Hogeschool Drenthe en Christelijke Hogeschool Nederland als ondersteuning van zijn beleid. De motie verwijst naar het bestuursakkoord 2006-2010, waarin is opgenomen dat Emmen een centrumfunctie vervult en dat dit ook zeker geldt voor onderwijs. Emmen wil onderwijsstad zijn en is dat ook, een studentenstad waarin onderwijsinstellingen bijdragen aan de sociaaleconomische ontwikkelingen in dit gebied. Tevens wordt aangegeven dat er steeds krachtige impulsen nodig zijn om hieraan gestalte te geven. Het hoger beroepsonderwijs is hierin een belangrijke factor, in de zin van kennis en innovatie.

Voorts is in het bestuursakkoord 2006-2010 opgenomen: "Met name in het beroepsonderwijs dienen de verschillende onderwijsvormen en –instellingen meer met elkaar samen te werken." Wanneer de twee HBO-instellingen in de gemeente besluiten tot een nauwe samenwerking en zelfs voornemens zijn tot een fusie te komen, zal dit leiden tot een versterking van het hoger beroepsonderwijs en daarmee tot uitbreiding van studierichtingen. Kortom, een krachtiger insti-

tuut dat zeker meer mogelijkheden zal bieden, ook ten aanzien van het initiëren van nieuwe studierichtingen, dan een kleinere HBO-instelling. In september 2006 heeft het college een notitie Strategische samenwerking gemeente Emmen en de hogeschool vastgesteld. Ten aanzien van een nieuw te vormen onderwijsinstelling zal die notitie opnieuw tegen het licht worden gehouden om na te gaan hoe de samenwerking tussen de gemeente en de nieuw te vormen instelling vorm moet krijgen op alle aspecten die in de bedoelde notitie worden genoemd. Dan gaat het over studentenhuisvesting, Emmen als studentenstad en uitbreiding van studierichtingen.

In de motie wordt ingegaan op toegankelijkheid voor studenten, ongeacht godsdienst of levensbeschouwing. De Christelijke Hogeschool Nederland is een algemeen bijzondere onderwijsinstelling. Het college is van mening dat na de voorgenomen fusie de nieuwe instelling moet samenbinden, niet uitsluiten, dus toegankelijk moet zijn voor allerlei studenten.

In de motie wordt terecht expliciet de positie van de PABO van de Hogeschool Drenthe genoemd. Deze PABO heeft nauwe banden met het openbaar onderwijs in de gemeente en vormt de kweekvijver voor toekomstige leerkrachten. Datzelfde geldt voor de PABO van de Christelijke Hogeschool Nederland, die in hetzelfde gebouw is gevestigd, die op zijn beurt weer de kweekvijver vormt voor het bijzonder onderwijs. Het college ziet het als zijn taak er voor te zorgen dat die verbondenheid blijft en dat beide PABO's hun taak optimaal blijven vervullen. De VVD-motie over het VMBO is heel actueel en zal voor een groot deel gebaseerd zijn op het artikel in de krant van begin deze week.

Mevrouw Houwing-Haisma merkt op dat de motie toevallig wat eerder is opgesteld. Het is overigens wel leuk dat het artikel daarbij aansluit.

Wethouder Thalens-Kolker constateert dat in het artikel wordt ingegaan op uitspraken van Hans de Boer bij de afsluiting van de *task force* jeugdwerkloosheid, het ontbreken van vaklieden en het feit dat jongeren afhaken omdat de opleiding die ze volgen < spreekster heeft het dan met name over het VMBO > te theoretisch is en te weinig aansluit bij de praktijk en de behoefte praktische vaardigheden te vergroten. Dat is een probleem dat wordt onderkend, ook door de VMBO-scholen in deze regio. Het is een probleem dat nauw samenhangt met de beeldvorming rond technische beroepen. Wethouder Evenhuis heeft daarover iets gezegd vanuit ar-

beidsperspectief – spreekster wil er iets over zeggen vanuit de onderwijshoek. Zij denkt dat er aan de beeldvorming rond techniek en het beoefenen van een ambacht het een en ander schort. Derhalve zou in het kader van beroepenoriëntatie al op heel jonge leeftijd, de basisschoolleeftijd, moeten worden gewerkt aan: wat houdt het in te werken in bepaalde sectoren, zoals het loodgietersbedrijf, de chemie, de zorg. In allerlei andere takken van het bedrijfsleven komen technische aspecten naar voren die kinderen niet altijd helder voor de geest staan. Beroepenoriëntatie moet dan ook een aandachtspunt zijn. De scholen in de gemeente die een VMBO-afdeling hebben, zijn ook nadrukkelijk bezig met de theoretische inslag. Er wordt gewerkt met een leerplekkenstructuur en zoveel mogelijk levens-echte situaties om kinderen in aanraking te brengen met de praktische vaardigheden die zij nodig hebben.

De scholen werken op dit moment ook samen om tot regionale arrangementen te komen, waarbij met elkaar wordt gekeken naar de richting van de bestaande VMBO-scholen en de spreiding over de verschillende instellingen.

Met dit alles is er nog geen ambachtsschool nieuwe stijl. Morgen vindt een gesprek met mensen van OC&W plaats, in welk gesprek dit onderwerp zal worden ingebracht. Daarbij zal worden aangegeven dat Emmen 'in' is voor zo'n nieuwe school. Spreekster zou zich kunnen voorstellen dat scholen voor voortgezet onderwijs in dezen samen met de gemeente optrekken. Verder heeft zij vanmiddag mailverkeer gezien waaruit blijkt dat Emmense instellingen en mensen vanuit het gemeentehuis druk doende zijn om te bekijken hoe zoiets aan de vork is te stecken.

Al met al onderschrijft het college de desbetreffende motie van de VVD-fractie. Het zal de nodige inspanningen verrichten om een ambachtsschool nieuwe stijl naar Emmen te halen.

Wethouder Sleeking gaat allereerst in op het door de PvdA-fractie afgegeven signaal dat er in de gemeente op een aantal plekken sprake is van onaanvaardbare verkrotting. Dit wordt door het college niet alleen herkend, maar is door het college een aantal weken geleden ook zelf geconstateerd. Er is ook over gesproken naar aanleiding van de recentste gebeurtenissen rond de Angeluskerk. Toen is besloten een ambtelijke werkgroep aan het werk te zetten, hetgeen inmiddels is gebeurd, om te inventariseren wat op dit moment de mogelijkheden zijn vanuit het aanschrijvingsbeleid, gebaseerd op de Woningwet, en aanvullend daarop eventuele zaken die behoren tot openbare orde, veiligheid, gezond-

heid etc. Spreker heeft begrepen dat de rapportage van de werkgroep op een haar na klaar is. Het kan echter zijn dat die niet meer vóór de zomervakantie in het college aan de orde kan komen en dat het dus ná de zomervakantie wordt. Vervolgens kan dan worden besloten welke maatregelen in dit soort situaties zullen worden genomen. Uiteraard zal de commissie daarover worden geïnformeerd.

Er is voorts de vraag gesteld waarom de taakstelling beheer woonwagencentra nog niet is gehaald en hoe het college daarmee omgaat. De taakstelling zoals die door de gemeenteraad is geaccepteerd betreft het beheer van de centra. De woningcorporaties Wooncom en Domesta zijn bereid het beheer over te nemen, maar dan wel gekoppeld aan het opknappen van de diverse centra. Verder dient met name de ondergrondse infrastructuur en de wijze waarop de verschillende woonwagens ten opzichte van elkaar gesitueerd zijn dusdanig te worden geregeld dat er een gebied wordt overgedragen dat er netjes uit ziet. De gemeente is goed op weg met de herstructurering, uiteraard het verst op De Ark, en daarnaast worden vorderingen gemaakt op de kleine kampjes, voor de herstructurering waarvan ontwerpen liggen. De bedoeling is daarbij meteen ook het aantal standplaatsen beperkt uit te breiden. Ook daarover zal de raad natuurlijk worden geïnformeerd. In elk geval is de taakstelling gekoppeld aan het beheer op het moment waarop de geherstructureerde centra kunnen worden overgedragen aan Wooncom en Domesta.

Ten slotte nog de volgende opmerking. Dit is een enigszins historische raadsvergadering, aangezien er twee doorbraken hebben plaatsgevonden: de heer Dijkgraaf heeft op de eerste plaats Vitale Stad geaccepteerd en op de tweede plaats de voorbereidingsbesluiten. Spreker feliciteert de heer Dijkgraaf hiermee van harte!

Burgemeester Bijl heeft met veel moeite een paar onderwerpen kunnen ontdekken waarop hij mogelijksterwijs een reactie moet geven.

De eerste is de campingmogelijkheden op de Pottendijk. Met het aannemen van de kadernota openluchtrecreatie/kampeerbeleid is kamperen gekoppeld aan activiteiten aldaar reeds mogelijk gemaakt. Dat is dus al geregeld.

Voorts is gevraagd of de tekst op pagina 14 over de Veiligheidsregio wel klopt. Te zeggen is dat de beoogde Veiligheidsregio deze week ten grave is gedragen: de betrokken portefeuillehouders hebben besloten dat diverse organisaties apart blijven opereren. In de komende tijd zal worden besloten over een smalle Veiligheidsregio, bestaande uit RBD en GHOR. Op de korte termijn

heeft dat als voordeel dat de organisatiekosten van € 0,36 per inwoner worden geschrapt. Echter, de GGD zal vanwege deze actie wat meer kosten hebben, dus per saldo kan er nog geen meevaller worden genoteerd. Dat zou ook in strijd zijn met de gang van zaken die is voorgespiegeld, want juist het samengaan bood per saldo voordelen. Of er sprake is van een voordeel, is een vraag waar bij de begroting op zal worden teruggekomen.

Het is misschien heel aantrekkelijk een heel verhaal te houden over strategische investeringen in de sfeer van het theater en het dierenpark, doch spreker denkt dat het daarvoor nog te vroeg is. Er is in die richting al wel enige beweging gemaakt in de Kadernota. Hem dunkt dat tegen het einde van het jaar, wanneer er concretere plannen liggen, over de financiering meer helderheid zal moeten komen. Als het spoorboekje klopt, komt alles bij elkaar bij de begrotingsbehandeling in november.

De heer Huttinga stelt vast dat programma 1, burger en bestuur, ook tot de portefeuille van de burgemeester behoort. Voor dat programma staat zo ongeveer het grootste volume open. De burgemeester moet tussen nu en november dus nog aardig aan de slag, wil in november alles goed tegen het licht kunnen worden gehouden, zoals wethouder Kuper heeft toegezegd.

Burgemeester Bijl gaat niet overdoen wat een wethouder al heeft toegezegd.

De heer Huttinga heeft alleen willen aangeven dat er voor de burgemeester nog een aardige klus is.

Burgemeester Bijl stelt vast dat er na de zomervakantie nog een hele periode resteert!

De heer Huttinga zegt zijn opmerking puur ter stimulering te hebben gemaakt. De burgemeester hoeft zich, anders gezegd, niet zo verdrietig te voelen over slechts een paar opmerkingen!

Burgemeester Bijl vermeldt dat verdrietig niet de gemoedstoestand is waarin hij momenteel verkeert, integendeel!

De heer Schoo heeft een vraag van orde. Er zijn enige voorstellen van de PvdA-fractie gepasseerd en hij zou die graag op papier krijgen. Of zijn deze nog niet ingediend?

De heer Arends wil allereerst onder de aandacht brengen dat alle voorstellen in zijn laptop staan. Deze kunnen dus worden opgehaald en ver-

stuurd.

Op de gedane voorstellen heeft het college gereageerd, in die zin dat ze zullen worden meegenomen. Hijzelf heeft opgeschreven wat anderen erover hebben gezegd en anderen hebben dat wellicht gedaan wat zijn bijdrage betreft. Als de heer Schoo evenwel behoefte heeft aan een overzicht, kan spreker de diverse punten even mailen naar de griffie om ze daar te laten uitdraaien. Dat is de gemakkelijkste weg.

De heer Schoo zegt het dan verkeerd te hebben begrepen, want hij dacht dat het ging om officieel ingediende moties en/of amendementen. Hij begrijpt nu dat het meer gedachtegangen zijn.

De heer Huttinga wil bezwaar maken tegen het feit dat een soort telefoon die naar een bosvrucht is genoemd tijdens de vergadering aan mag blijven staan. Dit lijkt hem niet erg correct. Een dergelijk apparaat veroorzaakt uiteindelijk net zo veel technische ellende voor de aanwezige leidingen als een mobiele telefoon.

De heer Arends vindt dat dan de leidingen maar veranderd moeten worden!

De vice-voorzitter merkt op dat er blijkbaar vele gradaties zijn van piketdienst en van apparaten die al dan niet aan mogen blijven staan.

De heer Huttinga brengt onder de aandacht dat op de deuren naar de raadzaal duidelijk een verbod aangegeven staat. Hij wil dat graag gehandhaafd zien. Iedereen die geen piketdienst heeft, moet een gewone mobiele telefoon uit zetten.

De heer Dijkgraaf sluit zich hierbij aan.

De heer Arends zegt dat zijn BlackBerry uit staat en dat er geen telefoon op binnenkomt. Het gaat alleen om dataverkeer. Hij piekert er niet over om de BlackBerry uit te zetten!

De heer Schoo wil dan wel graag ijs hebben!

De vice-voorzitter informeert of de heer Schoo dat ijs in papier of digitaal wil hebben.

De heer Schoo wenst ijs in natura!

De heer Ensink verzoekt om een schorsing.

De vice-voorzitter schorst de vergadering overeenkomstig dit verzoek.

Schorsing.

De vice-voorzitter heropent de vergadering en geeft het woord aan de raad voor de tweede termijn.

De heer Arends dankt het college allereerst voor de beantwoording.

Met betrekking tot de voorstellen die de PvdA-fractie heeft gedaan, kan in de eerste plaats worden geconstateerd dat de intentie te komen tot een verhoging van het bedrag van € 50,- naar € 100,- voor het stimuleringsfonds kan rekenen op steun van het college. Spreker neemt aan dat dit in de voorstellen in harmonisatie met Coevorden zal zijn terug te zien.

Wat het onderhoud van het openbaar gebied betreft: volgens de wethouder vloeien de synergievoordelen van AREA terug naar de burger. In de optiek van de fractie gebeurt dat ook, immers: de woonomgeving wordt direct verbeterd voor een bedrag van zeven ton, een bedrag dat bepaald niet voor de poes is. Als men het totale bedrag aan synergievoordelen van € 1 miljoen verdeelt over het aantal huishoudens wordt het een geheel ander verhaal. Spreker wil geen enkel bedrag bagatelliseren, want elk huishouden heeft zo 'n eigen waardering van een bedrag dat binnenkomt, maar in absolute termen heb je het dan over een bedrag van circa € 15,- per huishouden. Als dat wordt weggezet ten behoeve van het onderhoud van het openbaar gebied, wordt het vele malen beter ingezet. Hij denkt dat dit heel goed is uit te leggen aan de inwoners en zal dit zelf zeker met verve uitdragen aan zijn achterban.

De heer Schoo merkt op dat hetgeen de heer Arends zegt op zich waar is. Echter, de mensen aan de sociale onderkant en ook degenen met een middeninkomen krijgen zo veel rekeningen binnen dat het de gemeente zou sieren als zij de kosten op sommige punten eens naar beneden zou bijstellen. Als voorbeeld zijn de benzineprijzen te noemen. Wanneer de olieprijs stijgt, worden de benzineprijzen snel verhoogd, maar als de olieprijs daalt, ziet hij nooit een snelle bijstelling naar beneden. Het zou goed zijn als de gemeente het eens aandurft te zeggen: we hebben een meevaller en we laten dat ten goede komen aan de burger! Hij snapt wel wat de heer Arends wil, maar vindt dat ook eens moet worden gekeken naar alle verhogingen. Hij is er dan ook niet zo'n groot voorstander van het AREA-voordeel in het onderhoud van het openbaar gebied te steken.

Mevrouw Houwing-Haisma meent dat het zo was dat het ophalen van vuil kostendekkend moest zijn. Nu maakt AREA winst, maar de nota

is in principe al door de burger betaald. Met wat de PvdA-fractie voorstelt, worden de lasten weer teruggelegd bij de burger. Daarmee wordt in wezen afstand genomen van wat in de Kadernota staat, namelijk dat het college niet voornemens is ambities te financieren door middel van lastenverzwaring.

De heer Arends wil de heer Schoo er aan herinneren dat het in de afgelopen moeilijke jaren juist en alleen de PvdA-fractie is geweest die nimmer heeft gepleit voor lastenverzwaring. Zij is nooit met voorstellen in die richting gekomen. Sterker nog: zij heeft op diverse momenten waarop het college kwam met voorstellen tot lastenverzwaring gezocht naar creatieve oplossingen om de lastenverzwaringen te neutraliseren of alleen maar over te gaan tot verhoging op basis van de inflatie. Slechts één keer heeft zij dat tijdelijk niet gedaan: eenmalig moest er iets met de OZB i.c. de rioolretributie gebeuren. Dat is het daarop volgende jaar maximaal teruggedraaid. Kortom, waar het gaat over lasten voor de inwoners zijn die nergens in zulke goede handen als bij de PvdA-fractie. De historie van de afgelopen jaren staft die uitspraak. Degenen die dit willen bestrijden, daagt spreker daartoe uit, want de PvdA-fractie is de fractie die de beste hoeder van de lastendruk voor de burgers. Zij stelt ook nu helemaal geen verzwaring van lasten voor – zij laat de lasten gelijk. Waar het gaat om het onderhoud van het openbaar gebied blaast zij niet met het meel in de mond, maar zij zegt gewoon waar het op staat en komt met voorstellen. Als anderen betere voorstellen hebben, wil spreker daarover nadenken, maar vooralsnog vindt hij dat zijn fractie een prima voorstel heeft neergelegd om het openbaar gebied goed te onderhouden, zonder daarvoor extra geld te vragen aan de burgers.

De heer Ensink zegt dat ook de CDA-fractie een traditie heeft hoog te houden ten aanzien van het beperken van de lasten voor de burgers. Zo was zij een groot voorstandster van de samenwerking van de drie reinigingsdiensten van Coevorden, Hogeveen en Emmen. Zij heeft zich daar sterk voor gemaakt en ziet nu de uitkomsten ervan. Dat een dividenduitkering wordt aangewend voor publieke inzet is voor de fractie acceptabel, maar feit is wel dat bij de totstandkoming van de fusie aan burgers de belofte is gedaan dat de tarieven naar beneden zouden gaan. Het één wil spreker wel bij het ánder houden.

Mevrouw Houwing-Haisma beaamt dat er indertijd een belofte is gedaan. De heer Arends zegt dat zijn fractie niet komt met lastenverzwa-

ring voor de burger, maar als hij voor het gedane voorstel de handen op elkaar krijgt, is dat wel in tegenspraak met hetgeen indertijd is afgesproken.

De heer Ensink merkt op dat het een en/verhaal is. In zijn beleving kun je én de tarieven verlagen én het dividend aanwenden voor de publieke zaak.

De heer Arends stelt vast dat het hier gaat om het behaalde synergievoordeel van de samenvoeging in AREA. Daarmee was in feite al rekening gehouden. Dat voordeel wil de PvdA-fractie benutten voor het onderhoud van het openbaar gebied. Daarbij gaat het dan om tweederde deel, want aan eenderde deel heeft het college al invulling gegeven. Als wordt gevonden dat het anders moet, dan wacht hij daartoe de voorstellen van anderen af. Het debat hierover wil hij ook wel voeren bij de behandeling van de begroting 2008, maar hoe het ook zij: constaterende dat er een probleem is met het openbaar gebied, dat er synergievoordeel is en dat als de gemeente het openbaar gebied wil aanpakken en de inwoners trots wil laten zijn op de eigen woonomgeving, niet valt te ontkomen aan het vragen van een bijdrage. Welnu, de PvdA-fractie maakt te dien aanzien de keuze zoals aangegeven. Spreker wil de keuze overal in Emmen uitdragen en moet zich sterk vergissen als hiervoor de handen van de burgers niet op elkaar worden gekregen. De mensen die het het hardst nodig hebben, vallen al binnen het kwijtscheldingsregime. Nogmaals, een bedrag van € 15,- per huishouden wil hij op geen enkele manier bagatelliseren, want voor de een is het amper wat en voor anderen is het een bedrag waarmee zij weer een paar dagen vooruit kunnen. Dat besef is bij de PvdA-fractie in hoge mate aanwezig, maar als bestuurder moet je nu eenmaal weleens keuzes maken die wat minder populair zijn.

Over de € 2,- per inwoner voor sport- en spelvoorzieningen heeft de wethouder gezegd dat hierover nader overleg in de commissie wenselijk is. In eerste termijn is al aangegeven dat de PvdA-fractie graag met het college van gedachten wil wisselen over de uitvoering, want als voor het onderhoud ook nog wordt geput uit het bedrag van € 2,- per inwoner in het kwadrant stad, wil spreker verwijzen naar zijn verhaal over de bevolkings- en voorzieningendichtheid. Ook over het KEI-goede fietsnetwerk heeft de wethouder gezegd daarover nader te willen spreken in de commissie. Dat is een goed uitgangspunt. Wel hierbij de opmerking dat het niet gaat om het onderhoud van fietspaden, maar om de

fietsinfrastructuur in de gemeente, niet alleen voor de inwoners van de gemeente Emmen, maar ook voor toeristisch gebruik. In dit opzicht zijn goede winstpunten te behalen. Ook elders in de provincie zijn daar al eens voorstellen voor gedaan, en wellicht is het een met het ander te verbinden.

De fractie is blij met datgene wat wethouder Sleeking heeft gezegd over bestuursdwang. Zij wacht de uitkomst van de ambtelijke werkgroep af.

De knelpuntenpot wil spreker liever het flexibele formatiebudget noemen. Eigenlijk vindt de PvdA-fractie dat de gemeenteraad het niet meer zou moeten hebben over zo'n uitvoeringszaak als de formatie. Het college is belast met de uitvoering van de hier genomen besluiten. De fractie vertrouwt het college graag een bedrag van om en nabij € 50 miljoen toe voor het personeelsbudget om dit naar eigen inzicht in te zetten ten behoeve van de formatie. Zij vertrouwt er ook op dat het college dit doet binnen de kaders van de begroting en zou liever geen discussie meer willen hebben over de vraag of er bijvoorbeeld voor de schuldhulpverlening twee of drie mensen beschikbaar moeten zijn en of de leerplichtambtenaar zich met spreekuren moet bezighouden dan wel op huisbezoek moet gaan bij ouders van leerlingen die thuis blijven. Daarin moet de gemeenteraad zich niet verliezen. De fractie zou dus willen zeggen: college, u hebt ruimte en het is aan u die in te vullen! Ongetwijfeld zal er in de formatie altijd wel een plek zijn die niet is ingevuld. In de jaarrekening 2006 is bijvoorbeeld te zien dat is uitgegaan van een formatie van 935 personen, terwijl de formatie bestond uit 905 personen. De begroting gaf € 49,1 miljoen aan – de rekening € 44,5 miljoen. Een flexibele invulling hoeft dus geen probleem op te leveren, want er is alle ruimte. Overigens nog wel de opmerking dat 30 fte's en circa € 4,5 miljoen uitkomen op ongeveer € 150.000,- per fte, terwijl bij de begroting is uitgegaan van gemiddeld 53 fte's. Het advies aan het college is kortom: kom niet meer met voorstellen naar de raad over de formatie! Het is het college van harte vergund die zelf in te vullen. Als het er echter voor kiest hierover steeds met de raad een discussie te gaan voeren, zal spreker die zeker niet uit de weg gaan.

Hij kan zich voorstellen dat het college met betrekking tot de OZB voor sportverenigingen en –accommodaties niet direct een antwoord paraat heeft. Zijn bedoeling was ook dat hierover later eens wordt bericht. Hij kan zich voorstellen dat het antwoord komt als de begrotingsstukken aan de raad worden toegezonden.

Er is gesproken over het gemeentelijk eigendom

van bepaalde gebouwen, maar de PvdA-fractie gaat het met name om de sportverenigingen met een eigen kantine en de stichtingen die een sporthal exploiteren. Wellicht zijn er mogelijkheden om in deze gevallen een ambtshalve Btw-aanslag van € 1,- op te leggen, zodoende uitvoering gevend aan hetgeen de wet van de gemeente verlangt.

De discussie over privatisering van de bedrijfs-onderdelen zal de PvdA-fractie zeker met het college en de rest van de raad aangaan. Spreker heeft begrepen dat het college van plan is voort te gaan op de weg van uitvoering geven aan de taakstellingen. Dat is prima. Hij stelt zich voor dat het presidium samen met het college bekijkt op welke termijn die discussie op de agenda kan worden gezet.

Op de suggestie over de collectie Brands heeft de fractie geen reactie gekregen. Dat is ook helemaal niet nodig, want daarop komt zij zelf wel terug.

De wethouder van financiën heeft aangegeven blij te zijn met de terughoudendheid ten aanzien van de € 1 miljoen van Essent en het nieuwe beleid. Spreker gaat er wel van uit dat het college straks niet komt met de invulling van al deze gelden en dat de raad bij de begrotingsbehandeling een wijziging daarin voor de poorten van de hel weg moet slepen, dus dat de raad nog mee kan doen in een vrije gedachtevorming.

De vraag van de wethouder over de dekking van het amendement over de EMCO was ook sprekers vraag aan de indieners van dit amendement. Hij wacht het antwoord af voordat hij daarop reageert.

Het is verheugend dat de wethouder vindt dat de PvdA-fractie met creatieve voorstellen is gekomen. Spreker is over het algemeen niet zo creatief, maar kan aardig creatief zijn als het op boekhouden aankomt!

De schuldhulpverlening wordt een steeds heftiger problematiek, zo heeft de wethouder opgemerkt. Dit geldt eveneens voor de voedselbank. Op zich kan sprekers fractie de motie van de GroenLinks-fractie over de voedselbank steunen, maar zij vraagt zich wel af of het ondersteunen van een voedselbank primair een gemeentelijke taak is. Er zijn in deze gemeente veel charitatieve instellingen die zich bezighouden met allerlei ondersteuning die aanvullend op het gemeentelijk beleid aan mensen wordt gegeven. Dat is ook primair de taak van het particulier initiatief. Niettemin houdt de discussie over de voedselbank ook de PvdA-fractie terdege bezig. Zij zal de uitkomsten van de *quick scan*, waaromtrent nog eens moet worden gesproken over de vraag wat daaronder precies wordt verstaan, zeker betrekken bij de discussie over een al dan niet

verdere subsidiëring.

Vervolgens nog iets over de PvdA-motie over de Hogeschool Drenthe. De wethouder heeft heel goed aangevoeld hoe de motie kan worden geïnterpreteerd, maar spreker heeft niet ervaren dat zij daarbij is ingegaan op het bijzonder neutrale karakter, al heeft zij er in het kort iets over gezegd. Bekend is dat de Hogeschool Drenthe in het verleden een gemeenschappelijke regeling was en dat deze enige jaren geleden is overgegaan in een stichting. De statuten geven nadrukkelijk aanleiding tot het borgen van de toegankelijkheid voor eenieder van de Hogeschool Drenthe. Spreker stelt zich voor dat de wethouder als vertegenwoordiger van de gemeente, die een van de participanten in de gemeenschappelijke regeling was, nadrukkelijk waakt voor het behoud van de in de statuten vastgelegde identiteit. Die identiteit kan alleen maar op een bepaalde wijze ter discussie komen. Juist in het besef dat de identiteit van groot belang is voor een deel en misschien wel een meerderheid van de gemeenteraad gaat hij ervan uit dat de wethouder van onderwijs al het mogelijke doet om de identiteit in de toekomst te waarborgen.

Ten slotte nog de trouwzaal. Spreker vindt dat die inderdaad een visitekaartje moet zijn van de gemeente Emmen en dat daarvan iets moois moet worden gemaakt.

De heer Ensink zegt allereerst ook dank aan het college voor de reactie op de gemaakte opmerkingen.

Gaandeweg de beantwoording van het college bekroop hem toch steeds meer het gevoel dat de invalshoek van de CDA-fractie ten aanzien van het creëren van de nodige cofinancieringsruimte heel actueel is. De fractie was dan ook aangenaam verrast door de opmerking van wethouder Holman over de realisering van de spoorlijn. Spreker zelf gaat uit van een verdubbeling < hij is optimistisch ingesteld > en daar zal gewoon geld voor nodig zijn. Hetzelfde geldt natuurlijk voor het realiseren van een centrum voor jeugd en gezin. Daarbij zullen ook partners nodig zijn. De fractie wil de lijn doorzetten dat financiële ruimte wordt gecreëerd en dat zoveel mogelijk wordt gestreefd naar cofinanciering en het verbeteren van het openbaar gebied. Het antwoord te dien aanzien stemt de fractie tot op heden tevreden en zij wacht de nadere voorstellen af. Het stuk van de PvdA-fractie, getiteld 'Het KEI-goede fietsnetwerk' is een prima plan. Toch is dit niet het enige 'KEI-goede fietsnetwerk', want tijdens de verkiezingen voor Provinciale Staten heeft de provinciale CDA-fractie een bijna identiek plan gepresenteerd. Volgens hem sluit het één mooi bij het ander aan. De Emmense CDA-

fractie heeft er niet voor gekozen nu met een plan te komen. Zij denkt dat er bij de provincie zo ontegenwoordig veel geld op de plank ligt dat daarop eerst maar eens een beroep moet worden gedaan. Om het met burgemeester Bijl te zeggen: de gemeente doet niet de eerste euro, wel de laatste! Hoe dan ook, het is een prima plan waaraan de fractie graag zal meewerken.

De heer Arends zegt dat zowel het ene als het andere kan: je kunt op een bepaald bedrag als gemeente zowel de eerste als de laatste euro betalen! Het is hem om het even, als het initiatief maar op ondersteuning kan rekenen. Uit de financiering zal altijd wel weer te komen zijn.

De heer Ensink wil zich toch sterk maken voor een maximaal beroep op de reserves van de provincie Drenthe. In elk geval denkt hij dat er erg veel overeenkomst is. Hij zou ook wel graag een verbinding over de grens willen leggen, waarbij hij met name denkt aan EDR-gelden en Euregio-gelden. Als je bijvoorbeeld ziet wat er momenteel aan weerszijden van de grens aan borden wordt geïnstalleerd, moet je constateren dat het bijna een oerwoud wordt. Het is dan ook goed dat er ook op dat gebied wordt geharmoniseerd. De CDA-fractie ondersteunt de opmerkingen van mevrouw Houwing over de trouwzaal. Die zaal hoort echt een visitekaartje te zijn en daaraan moet dan ook op korte termijn wat gebeuren. Vervolgens een reactie op de motie van de PvdA-fractie over de beide hogescholen. De heer Arends merkte op dat de PvdA een oude traditie heeft wat betreft onderwijs ten behoeve van emancipatie van mensen aan de onderkant van de samenleving, maar ook het CDA heeft in dit opzicht een eeuwenoude traditie. Spreker wil in dit verband twee namen noemen: Herman Schaepman en Abraham Kuiper. Zij hebben op een heel eigen wijze vorm gegeven aan het via het basisonderwijs tot en met het universitair onderwijs integreren van mensen die echt buiten de samenleving stonden.

Hoe ga je nu om met bijzonder onderwijs en openbaar onderwijs? Het zal iedereen duidelijk zijn dat het CDA zich zeer verbonden voelt met het bijzonder onderwijs – tegelijkertijd heeft de gemeenteraad, dus ook de CDA-fractie, een grote verantwoordelijkheid voor het openbaar onderwijs. Zij heeft zich geïnformeerd over de fusie tussend de Hogeschool Drenthe en de Christelijke Hogeschool Nederland. Naar haar mening is die goed en zal deze de opdracht en de opvattingen in het bestuursakkoord alleen maar versterken. De fractie heeft er vertrouwen in dat er na de fusie respect zal zijn voor de identiteit van de beide hogescholen. Volgens haar is dat

heel goed afgesproken. Daarom zal zij deze motie niet steunen; zij ziet het daarin opgenomen als een vanzelfsprekendheid.

De VVD-motie over een ambachtsschool nieuwe stijl is de CDA-fractie uit het hart gegrepen.

Toch is hierover nog wel iets meer te zeggen. De laatste weken komt in allerlei discussies naar voren dat moet worden teruggekeerd naar de oude situatie van meester, gezelschap en leerling. Aan de overkant van de grens is dat stelsel nog volop actueel. Spreker ziet daar heel goede dingen in, in die zin dat mensen van de school af zijn geraakt via dit stelsel een goede beroepsopleiding wordt gegeven. De motie steunt de fractie van harte. Zij zou graag een stelsel zien waarbij mensen een goede opleiding krijgen, eventueel zonder een ambachtsschool.

De CDA-fractie stelt zich ook de vraag hoe het zit met de dekking van het amendement betreffende de EMCO. Immers, er wordt een enorm gat in de begroting geslagen als dit amendement wordt aangenomen.

De GroenLinks-motie over de voedselbank zal de fractie steunen, echter wel met de aantekening dat zij het onderzoek wil uitbreiden naar alle in de gemeente functionerende voedselbanken, in welke gradatie dan ook.

De motie van de GroenLinks-fractie over een klimaatneutraal beleid zal de CDA-fractie niet steunen. Eerder is al aangegeven waarom niet.

Mevrouw Houwing-Haisma wil beginnen bij het amendement over de EMCO, ten aanzien waarvan iedereen zich heel krampachtig afvraagt waar de dekking daarvoor wordt gevonden.

Welnu, de indienende fracties vragen niet om extra geld – zij vragen niet meer en niet minder om een andere systematiek van financieren. Als de heer Arends zegt dat uit de financiering van een nieuw fietsplan wel zal zijn uit te komen, moet worden vastgesteld dat daarvoor tot nu toe het geld ook niet is geleverd. Kort en goed: een andere manier van financieren, want tot nu toe wordt van jaar tot jaar bijgepast via de BAR, terwijl al jaren bekend is dat er extra geld naar de EMCO moet omdat er al jaar en dag niets meer is gedaan aan het bedrag per SE. Iedereen weet dat dit veel te weinig is, ook in de toekomst. Als je weet dat je extra lasten krijgt, moet je die lasten structureel meenemen in de begroting. Dat kan worden gedaan in programmalijn 6, arbeidsparticipatie, waarna volgens de concentrische cirkels kan worden bekeken wat er kan worden gedaan met geld dat eventueel nog in dat programma beschikbaar is. Blijkt er aan het einde van de rit onvoldoende geld te zijn, dan komt de BAR pas aan de orde. De VVD-fractie vindt dat in eerste aanleg geld voor de

EMCO moet worden gereserveerd, want haars inziens kan niet steeds maar op voorhand worden geput uit de BAR. Dat komt neer, zoals de heer Huttinga zei, op een soort fondsvorming en dat is een slechte begrotingssystematiek. De VVD-fractie voelt zich daar helemaal niet bij thuis.

De heer Arends zegt dat de reactie van mevrouw Houwing misschien meer duidt op krampachtigheid. Hij heeft zich alleen afgevraagd hoe de indieners de dekking wil regelen. In de jaren 2008-2010 gaat het om € 3,5 miljoen. Mevrouw Houwing weet net zo goed als hij dat je voor een uitgave daarvoor in de begroting dekking aanwezig moet zijn. Mevrouw Houwing heeft nu aangegeven die te willen vinden in programmalijn 6, maar ...

Mevrouw Houwing-Haisma merkt op dat ook zou kunnen worden gedacht aan de extra bijdrage vanuit het rijk. Wat dit betreft kunnen keuzes worden gemaakt. Wat tot nu toe gebeurt, is in feite onjuist. Als middelen uit de BAR worden gehaald, gaat het om incidentele bijdragen, en zij heeft altijd begrepen dat dit eigenlijk niet langer moet worden gedaan dan voor een periode van drie jaar. Wat nu wordt gedaan, is echter het structureel afdekken van een tekort in de begroting vanuit de BAR. Dat is een verkeerde systematiek. De indieners van het amendement vragen het college met een nieuwe systematiek te komen die recht doet aan de begrotingsdiscipline en daarmee ook recht doet aan de EMCO, die dan verlost zal zijn van de vreselijk negatieve berichtgeving die steeds ontstaat als de EMCO met de jaarcijfers komt. Doe je het anders, dan snijdt het mes dus aan twee kanten. Op het moment waarop het college komt met een nieuwe begrotingssystematiek kan daarover met elkaar van gedachten worden gewisseld. In elk geval gaat het niet goed zoals het nu gaat.

De heer Arends hoorde mevrouw Houwing zeggen dat uiteindelijk altijd nog kan worden bekeken of financiering vanuit de BAR kan plaatsvinden. De in het amendement voorgestelde manier is misschien koninklijker, maar het resultaat is precies hetzelfde.

Mevrouw Houwing-Haisma neemt aan dat ook de heer Arends voor de koninklijke weg is.

De heer Arends repliceert: als het niet kan zoals het moet, moet het maar zoals het kan!

Mevrouw Houwing-Haisma vindt dit wel erg creatief! Zij is verbaasd over de inbreng van de

heer Arends.

De heer Arends wijst erop geen boekhouder te zijn, maar bedrijfseconoom!

Mevrouw Houwing-Haisma stelt vast: een bedrijfseconoom die bijzonder creatief is!

De heer Arends zegt dat mevrouw Houwing misschien ook wat creatiever zou moeten zijn. Dat zou weleens meer mogelijkheden kunnen opleveren.

De heer Ensink constateert dat de gemeente te maken heeft met een nieuwe situatie: deze zomer komt er een nieuwe WSW, en dat zal vast betekenis hebben voor de hele financiering. Een ander punt is: op de gehouden Participatietop zijn volgens de kranten afspraken gemaakt over de invoering van gesubsidieerde banen. Hij zou de resultaten daarvan even willen afwachten voordat verder wordt gesproken over de financiering van de WSW. De CDA-fractie vindt dit amendement dan ook voorbarig.

De heer Huttinga is op zich blij met de opmerking van de heer Ensink, want die zet een en ander in een breder perspectief. Het amendement is evenwel een signaal om het college op een goed spoor te zetten. Hij vindt dat de huidige methode niet uitblinkt door creativiteit, maar door conservatisme. Blijven hangen in € 1.100,- per SE slaat werkelijk nergens meer op. Door medeondertekening van het amendement heeft hij dit aan het college willen meegeven. Hij stelt voor de komende maanden te gebruiken voor het onder de loep nemen van de financieringssystematiek. Laat het duidelijke signaal zijn dat dan moet worden gezien of de systematiek in een ander perspectief kan worden geplaatst.

Wethouder Kuper is blij dat de nieuwe wet erbij betrokken wordt. Gisteren was er een bestuursvergadering bij de EMCO, waarin onder andere over die nieuwe wet is gesproken. Of die op 1 januari aanstaande in werking treedt, is nog de vraag < vermoedelijk zal tot uitstel worden gekomen >, maar het zou goed zijn eens stil te staan bij de financieringssystematiek. Hij begrijpt het amendement, maar denkt dat dit wat te vroeg komt. Bij het implementatietraject voor de nieuwe wet zal de raad worden betrokken en dan zal ook bekend zijn welke amendementen staatssecretaris Aboutaleb nog zal inbrengen. De verwachting is ook dat deze nog met enige aanvullende maatregelen rond de hele arbeidsparticipatie zal komen. In dat kader kan ook heel goed over de financieringssystematiek worden gesproken.

Een suggestie die in de gisteren gehouden bestuursvergadering op tafel is gekomen, heeft betrekking op een door de EMCO heel duidelijk gemaakt onderscheid tussen subsidies en operationele bedrijfsvoering. De stelling was: als je weet wat de subsidie is, moet je dan niet iets doen aan de ophoging van de € 1.100,- per SE? Vervolgens is het dan aan de EMCO zelf de bedrijfsvoering in meerjarenperspectief in de zwarte cijfers te krijgen. Spreker maakt het dus iets breder. Het amendement is heel charmant, maar hij zou alles in de tijd willen plaatsen.

Mevrouw Houwing-Haisma krijgt de indruk dat de heer Kuper eigenlijk al bezig is met de uitvoering van het amendement.

Wethouder Kuper denkt natuurlijk over dingen na, bijvoorbeeld over de consequenties van de nieuwe wet. Hij vindt alleen dat het amendement wat vroeg komt en zegt: gun het college even de tijd om het hele plaatje te bekijken en daarover een besluit te nemen! Als hij goed is ingelicht over de VDG-bijeenkomst van afgelopen week zal een gemeente straks het deel van het fonds werk en inkomen dat wordt overgehouden vrij mogen besteden. Voor het antwoord op de vraag waaraan dit dan zal worden besteed, moet de tijd worden genomen. Nogmaals: het amendement is charmant en dit maakt sprekers leven een stuk gemakkelijker. Wel vindt hij dat alles integraal moet worden bekeken en daarvoor is het nu nog te vroeg.

Mevrouw Houwing-Haisma zegt dat de kans dat de nieuwe wetgeving wordt uitgesteld aanwezig is; wellicht zal deze nog een jaar op zich laten wachten. Als de oplossing van de onderhavige problematiek zover vooruit wordt geschoven, moet je je afvragen of het verstandig is het amendement aan te houden. Daarover zal zij straks even overleg plegen, maar zijzelf is daar nog niet helemaal van overtuigd. Zij is wel blij dat de wethouder begrijpt wat de intentie is van dit amendement. Hopelijk doen dat ook de fracties van PvdA en CDA. Met betrekking tot het masterplan tuinbouw heeft wethouder Kuper gezegd het gevoel te hebben dat hier het glas altijd half leeg is en in het Westen half vol. Spreekster denkt dat dit ook zo is. Als zij kijkt naar de problematiek op dit moment, denkt zij dat hier het glas méér dan half leeg is. Zij wil dan ook het dringende beroep op de wethouder doen, mede gezien de problematiek rond het energiebedrijf en het Rundedal: laat alles niet op u afkomen, maar ga regie voeren! De VVD-fractie is blij met de mededeling van wethouder Evenhuis dat dit jaar nog zal worden

gekomen met een inventarisatie betreffende de problematiek van de geprivatiseerde sportinstellingen. Daarbij zal de OZB-problematiek dan prima kunnen worden meegenomen. Genoemde instellingen hebben namelijk erg veel last van de OZB-heffing.

Wethouder Evenhuis zegt dat dit niet zo is. Er zijn diverse sportclubs met geprivatiseerde kantines en deze vallen er niet onder.

Mevrouw Houwing-Haisma merkt op dat geprivatiseerde sporthallen er wél onder vallen. Dáárop doelde zij.

De fractie is blij met de brede steun voor de motie betreffende een ambachtsschool nieuwe stijl. Dat er meer maatschappelijke waardering moet komen voor bepaalde beroepen is de fractie met wethouder Evenhuis eens. Het is haast een open deur! Vanzelfsprekend kun je het één niet los van het ander zien. Graag zal de fractie zien dat het college op dit vlak regie gaat voeren, want hier ligt een kans. Als spreekster ziet wat er al aan reacties is gekomen op het kleine krantenberichtje, meent zij te kunnen zeggen dat het gedane voorstel lándt.

Voor de bijeenkomst waarop de heer Zevenbergen een presentatie over startende ondernemers heeft gehouden, heeft de VVD-fractie een uitnodiging ontvangen, maar spreekster heeft die moeten missen. Het is jammer dat een dergelijke bijeenkomst samenvalt met een commissievergadering.

Microkredieten kunnen in het kader van de Agenda voor de Veenkoloniën wellicht kansen bieden in dit gebied, zo heeft wethouder Kuper gezegd. Hopelijk zal hij de suggesties meenemen als hij weer naar een bijeenkomst over de Agenda voor de Veenkoloniën gaat.

Wat het geluidcentrum Pottendijk betreft: de fractie heeft er kennis van genomen dat de camping nu kan worden gerealiseerd. Hopelijk zal deze er binnenkort daadwerkelijk zijn en zal in het najaar een stap kunnen worden gezet met betrekking tot de aansluitingen.

Over groen en grijs heeft eerder in de vergadering al een interessante discussie plaatsgevonden, met name waar het gaat om de synergievoordelen van AREA. Die discussie wil de fractie niet overdoen. Wel wil zij het college houden aan hetgeen het heeft geschreven, namelijk dat het niet voornemens is te komen met een lastenverzwaring voor de burger. Voorafgaande aan de fusie die tot AREA heeft geleid, zijn daaromtrent duidelijke afspraken gemaakt. De fractie is niet van plan daar zomaar van af te wijken; dan zou eerst een andere discussie moeten worden gevoerd.

Ook is de VVD-fractie blij met de mededeling dat er nu iets in gang wordt gezet ten aanzien van de spoorlijn Emmen-Zwolle.

De PvdA-fractie heeft een aantal voorstellen gedaan, onder andere over zaken waarvan spreeksters fractie zegt dat het goed zou zijn daarnaar eens te kijken. Zij denkt echter dat dit niet het moment is om daarover te discussiëren en daarop ja of nee te zeggen. Zij gaat ervan uit dat als de PvdA-fractie te dien aanzien met concrete voorstellen komt, daaromtrent met nadere informatie, met een onderbouwing en uiteraard met een dekking zal komen.

De heer Arends wijst erop dat de dekking er al is. De gedane voorstellen kunnen worden meegenomen bij de opstelling van de begroting 2008. Als het college daarbij hulp van de PvdA-fractie nodig heeft, is zij gaarne bereid die te geven. Te gelegener tijd zal de fractie bekijken of het college de voorstellen in voldoende mate heeft overgenomen. Is dat niet het geval, dan zal de fractie er bij de begrotingsbehandeling op terugkomen. In elk geval is spreker blij met de steun voor de wijze van denken die is aangegeven.

Mevrouw Houwing-Haisma veronderstelt dat de heer Arends weet dat de VVD-fractie heel positief is ingesteld! Anderzijds heeft de PvdA-fractie de VVD-suggestie met betrekking tot de trouwzaal omarmd, waarmee spreeksters fractie erg blij is. Zij gaat ervan uit dat daaraan nu echt iets gaat gebeuren.

De heer Douwstra is tijdens de schorsing even op zoek geweest naar de coördinerend wethouder verslavingszorg. Hij heeft deze niet kunnen vinden. Waar het hem om gaat, is dat er een verslaving dreigt op te treden ten aanzien van het gebruik van BlackBerry's. De BGE-fractie is er een groot voorstandster van dat het beleid betreffende mobiele telefoons wordt doorgetrokken naar BlackBerry's. Behalve bij piketdienst: úft met die dingen!

Het was duidelijk dat wethouder Evenhuis een deel van de vergadering niet heeft kunnen bijwonen. Vandaar dat spreker de wethouder nog even wil attenderen op de *happening* in Klazienaveen, het volgend jaar. Dan kan de wethouder 10 km bewegen met de gemeenteraad!

Wethouder Evenhuis zal het startschot geven!

De heer Douwstra vindt dit uitstekend. Hij heeft al ervaren dat de wethouder dat heel goed kan!

De heer Dijkgraaf merkt op dat de PvdA volgens hem echt een partij is zonder beweging!

De heer Douwstra moet dat tegenspreken. Er heeft zich al een behoorlijk aantal mensen opgegeven, ook van de kant van de PvdA-fractie! De marathon gaat dus zeker door.

Dat, zoals door wethouder Evenhuis is gesteld, de BGE-fractie terug zou komen op de grondexploitatie is juist. Dit gaat wellicht gebeuren bij de begrotingsbehandeling in het kader van de voeding van fondsen. Daarbij zou de grondexploitatie wat de fractie betreft heel goed in beeld kunnen komen.

In reactie op wat wethouder Holman heeft gezegd over parkeren, kan worden opgemerkt dat de fractie het onderscheid tussen A- en B-zones kent. Dat is wat haar betreft geen aantasting van de eenduidigheid. Waarop zij meer het oog heeft, is een variant, bijvoorbeeld een C-tarief oftewel geen tarief op zondagochtenden op bepaalde plaatsen.

Vervolgens de PvdA-motie betreffende de Hogeschool Drenthe en de Christelijke Hogeschool Nederland. De besturen van deze scholen hebben een fusiedocument opgesteld en zijn het volstrekt met elkaar eens. Zij hebben publiekelijk aangegeven dat de identiteit, zowel wat het openbaar als het bijzonder onderwijs betreft, absoluut niet in het geding is. Het verzoek dat de PvdA-fractie aan het college doet, is al opgenomen in het bestuursakkoord. Ook heeft de wethouder reeds aangegeven dat de intentie van de motie door het college volledig wordt onderschreven. Naar sprekers idee heeft het college de motie in feite overgenomen, waarmee deze volstrekt overbodig is geworden.

De andere PvdA-voorstellen zullen zeker terugkomen bij de voorbereiding en de behandeling van de begroting 2008. De BGE-fractie staat er op zich niet onsympathiek tegenover. Wel wil spreker aan de heer Arends meegeven dat creatief boekhouden niet overal een positieve klank heeft. Er zijn wel eens mensen voor veroordeeld! Een beetje voorzichtigheid met zo'n term is dan ook geboden.

De GroenLinks-motie over een klimaatneutrale gemeente is op zich heel sympathiek, maar staat naar de mening van de BGE-fractie iets te ver af van de werkelijkheid in Emmen op dit vlak. Zij zal deze motie derhalve niet steunen.

De VVD-motie betreffende een ambachtsschool nieuwe stijl krijgt de volledige instemming van sprekers fractie. Het onderwerp zou haars inziens nog in een veel breder kader kunnen worden bekeken en besproken, waarbij valt te denken aan een systeem voor meester, gezelschap etc. Over de voedselbank, waarover de GroenLinks-

fractie eveneens een motie heeft ingediend, zal nog worden gesproken, maar de BGE-fractie steunt deze motie van harte.

Ten slotte het ingediende amendement betreffende het extra dividend van Essent. De fractie houdt vast aan het voorstel dat het college daaromtrent heeft gedaan en steunt het amendement dus niet.

De heer Moinat constateert dat mevrouw Thalens zich nogal verbaasde over de inbreng van de SP-fractie. Als in de Kadernota de toelichting was gegeven die nu mondeling is verstrekt, was de fractie niet verbaasd geweest. Over het amendement en de moties kan de fractie het volgende zeggen.

Het amendement is door de SP-fractie medeondertekend, dus dat is duidelijk.

Met de PvdA-motie over de hogeschool kan worden ingestemd.

De GroenLinks-motie over een klimaatneutrale gemeente zou de fractie graag steunen, echter: 2020 is naar haar mening totaal niet haalbaar. Daarnaast zal wel moeten worden gestreefd, maar met het oog op de haalbaarheid zal deze motie niet worden gesteund.

Ondanks dat een voedselbank eigenlijk niet zou mogen bestaan, steunt de fractie de motie daarover wel.

De motie betreffende het extra dividend van Essent steunt de fractie eveneens.

Datzelfde geldt voor de motie over het VMBO en een ambachtsschool nieuwe stijl. Die motie is de fractie uit het hart gegrepen.

De heer Huttinga stelt vast dat zal worden teruggekomen op de discussie over de dekking van EMCO-tekorten. Toch wil hij het college alvast een spiegel voorhouden met de vraag: wat vindt het college van de eigen methode van boekhouden? Daarover zou hij het college weleens willen horen. Een raadsfractie die een idee inbrengt, moet zich verantwoorden ten aanzien van de dekking. Dat doet het college nu weliswaar ook, maar wat vindt het er zelf van dat van de € 8,3 miljoen die uit de BAR wordt gehaald even € 5,6 miljoen voor de EMCO wordt bestemd? Dat is voorwaar geen sinecure – het is evenveel als in de vaarverbinding Erica – Ter Apel wordt gestoken! Dit om maar even een relativering aan te brengen; dat is voor het bewustwordingsproces misschien wel goed.

Over de volumes is de wethouder van financiën duidelijk geweest. Het bedrag van € 8 miljoen zal in de komende maanden tegen het licht worden gehouden en daarover krijgt de raad bij de begroting nadere duiding. Dat stelt de Christen-Unie-fractie zeer op prijs.

De extra fte's voor de schuldhulp heeft wethouder Evenhuis klip en klaar verduidelijkt. Daar is de fractie heel content mee. Het is jammer dat het nodig is, maar daarover zal geen verschil van mening bestaan. Schrijnende situaties verdienen immers de nodige adequate aandacht.

Spreker wil van wethouder Kuper nog graag iets horen over de verkapte fondsvorming via de VAR en de BAR.

De opmerkingen die over de trouwzaal zijn gemaakt, kan de ChristenUnie-fractie van harte steunen.

Met hetgeen de heren Ensink en Douwstra hebben gezegd over de motie inzake de hogeschool is de fractie het van harte eens. Deze motie vindt zij op dit moment overbodig.

De motie over een ambachtsschool nieuwe stijl steunt de fractie eveneens.

Het wezen van de motie over het ambitieuze streven naar een klimaatneutrale gemeente vindt de fractie bijzonder sympathiek. Zij zou die graag steunen, maar zoals reeds is opgemerkt, is dit een onmogelijke opgave. Dat zo zijnde, moet je je die ook niet opleggen.

De motie over de voedselbank wordt dezerzijds gesteund. Hierbij eenzelfde nuancering met betrekking tot de *quick scan* die het college heeft aangebracht.

Met het amendement betreffende de Essent-gelden zou de raad zich op dit moment te veel vastleggen. Spreker voelt meer voor de uitleg van wethouder Thalens.

De heer Dijkgraaf stelt voor in deze gemeenteraad een nieuwe term te introduceren: de Dijkgraaf-doorbraak! Hij was blij verrast door de woorden van wethouder Sleeking, maar op hetzelfde moment werd hij ook weer in verwarring gebracht. Hij had de verwachting: nu gaan we er tegenaan met Vitale Stad!, maar vervolgens hoorde hij wethouder Kuper zeggen dat Vitale Stad ergens anders wordt ondergebracht.

Vervolgens wil hij het presidium meegeven dat hier niet voor niets afspraken met elkaar worden gemaakt. Het gaat hem dan met name over gsm's en aanverwante artikelen, maar ook over de afgesproken tijd. Het verzoek aan het presidium is daaraan nog eens nadrukkelijk aandacht te besteden en vast te stellen dat afspraak gewoon afspraak is.

Aan een principiële discussie doet de GroenLinks-fractie graag mee.

Spreker was blij dat wethouder Thalens aangaf dat het bij de leerplichtambtenaar ook gaat om preventie. Als je het goed wilt doet, moet juist daarop worden ingezet, zeker als je het hebt over de betrokken groepen.

Het KEI-goede fietsnetwerk spreekt de Groen-

Links-fractie zeer aan, zeker omdat onder andere een relatie wordt gelegd met bijvoorbeeld een transferium. Daarover zal de raad evenwel nog te spreken komen.

De verrommeling van het landschap, waarover spreker het al eens eerder heeft gehad, zou hij graag eens in een wat breder kader geplaatst zien. Daarop komt hij nog wel terug, want er zal vast en zeker een discussie over volgen.

Wat over de trouwzaal is gezegd, steunt hij van harte. Hij heeft de situatie ook in ogenschouw genomen en moet zeggen dat de gemeente zich eigenlijk moet schamen voor de staat waarin die zaal zich bevindt.

Met betrekking tot de EMCO wil de GroenLinks-fractie zich graag aansluiten bij de woorden die de heer Huttinga hierover heeft gesproken. Spreker is benieuwd naar de reactie van het college daarop. Hem dunkt dat het goed is dit amendement te handhaven.

Een van de elementen van het GroenLinks-amendement is de jongerencultuur. Wethouder Thalens heeft gezegd dat er al veel voor jongeren worden gedaan, doch het uitgangspunt daarbij is werk. De fractie heeft bedoeld te zeggen dat het niet alleen gaat over studeren en werken, maar ook om het beleven van de omgeving. Er wordt vaak gesproken over overlast van jongeren, maar er is een hoop overlast te voorkomen door allerlei zaken, waaronder sport- en spelvoorzieningen, te integreren in een fonds jongerencultuur. Spreker heeft het gehad over *hang-out*-plekken waar jongeren zichzelf kunnen zijn. In Tholen hebben jongeren vanuit zo'n voorziening een activiteit georganiseerd voor het hele dorp. Daaruit blijkt dat jongeren in staat zijn mede de samenleving te vormen. Het zou goed zijn als daarmee veel meer wordt gedaan. Omdat zoiets regulier vaak niet lukt, zou een fonds dienst kunnen doen.

Over de motie betreffende een klimaatneutrale gemeente hebben diverse sprekers gezegd dat 2020 wel heel dichtbij is. Men zou het ook kunnen hebben over 2050, maar dat is dan weer heel ver weg. De motie kan prima passen in de ambitie waar iedereen het zo graag over heeft. Spreker handhaaft de motie voorlopig dan ook, want wil graag vernemen wat de intentie te dien aanzien is van de gemeenteraad.

Hij is het eens met de opmerking dat de inventarisatie van wat er aan voedselbanken in de gemeente is moet worden verbreed. Wat hij met een *quick scan* heeft bedoeld, is: hoe functioneert het, voldoet het aan de doelstellingen, om welke aantallen gaat het, hoe zit het met wachtlijsten etc.? Als de wethouder een verbreding van een onderzoek toezegt en als er vervolgens een goede discussie over kan worden gevoerd,

trekt de fractie deze motie in, want dan is deze overbodig.

De heer Schoo wil wat het optreden van het college betreft in overweging geven bij een volgende behandeling een of twee collegeleden allerhande zaken bij de raad te laten brengen. Dat hoeft wat hem betreft niet per se per portefeuillehouder. Wellicht voelt dan de een zich wat achtergesteld bij de ander, maar dat hoeft niet zo te zijn. Tenslotte is er sprake van collegiaal bestuur. Het moet dan ook mogelijk zijn onderling bepaalde afspraken te maken. Het zou overlappingen kunnen voorkomen.

Over de opmerkingen betreffende de collectie Brands is spreker zeer verheugd. Hij heeft er in eerste termijn niets over gezegd, maar herinnert zich dat de heer Brands ongeveer tien jaar geleden dreigde te vertrekken naar Canada. De PvdA in de provincie heeft dit voortreffelijk opgepakt < ere wie ere toekomt! > en het is allemaal goed gekomen. Het doet hem erg veel plezier dat er volgens de Kadernota geld beschikbaar komt voor deze unieke collectie. Hij wil dat als inwoner van Nieuw-Dordrecht eens onderstrepen.

De heer Arends zegt dat de conclusie van de heer Schoo wel érg ver gaat, want dat hij bij een en ander een nuancering heeft aangebracht.

De heer Schoo denkt dat het, de Emmense en de provinciale PvdA-fractie kennende, vast goed komt! Hij heeft niet altijd evenveel vertrouwen in de PvdA, maar in dit geval heeft hij in die partij wél vertrouwen!

Omwille van de tijd zal hij de moties en de amendementen niet allemaal doorlopen. In elk geval denkt hij dat het amendement over de EMCO datgene wat wethouder Kuper/de heer Kuper als voorzitter van het EMCO-bestuur heeft gezegd niet dwarsboomt. Het lijkt hem dan ook goed dit amendement te handhaven. Het signaal van mevrouw Houwing was hem uit het hart gegrepen. Al diverse malen heeft hij gewezen op het bedrag van € 1.100,-; dat schiet te kort, want er moet € 4.600,- à € 4.700,- per fte op worden bijbetaald.

De motie over de hogeschool vindt spreker eigenlijk eveneens overbodig. De heer Ensink is nogal een kei in het ten tonele voeren van de heer Abraham Kuyper, maar met de sociale en de zorgwetgeving zat het in 1903 toch niet altijd goed.

De heer Ensink merkt op dat de heer Schoo drommels goed weet dat hij wat dit betreft het optreden van Abraham Kuyper niet altijd als sterk beschouwt.

De vice-voorzitter herinnert zich dat de heer Ensink dit al weleens vaker heeft gezegd.

De heer Schoo vindt het niettemin goed dat het nog eens even is gezegd!

De uitleg van wethouder Thalens, toch ook lid van 'de partij van de scholen' waarbij zij zich zeer thuis voelt, ten aanzien van de fusie van de twee hogescholen sprak boekdelen.

De heer Huttinga wijst erop dat er natuurlijk geen 'partij van de scholen' bestaat. De gemeenteraad is verantwoordelijk voor het openbaar onderwijs. Dat geldt voor alle raadsleden, of zij nu tot het CDA, de ChristenUnie, de DOP, de PvdA of welke partij dan ook behoren.

De heer Schoo kan zich hierbij aansluiten. Men zal echter hebben begrepen dat hij een grapje maakte!

De heer Arends concludeert dat er dus brede steun is voor de PvdA-motie.

De heer Schoo zegt dat dit wat hem betreft niet de conclusie kan zijn. Hij vindt de motie overbodig. Het gevaar dat de PvdA-fractie ziet, ziet hij niet. Het antwoord van de wethouder is voor hem voldoende.

De VVD-motie betreffende een ambachtsschool nieuwe stijl kan de DOP-fractie van harte steunen.

De verandering van het klimaat is een probleem dat alleen maar landelijk kan worden aangepakt. Wethouder Holman heeft al eens gezegd: als je dáár iets af doet, gaat er op een andere plek wat bij! Die opmerking heeft spreker zich zeer ter harte genomen, dus hij zal de GroenLinks-motie over een klimaatneutrale gemeente niet steunen. Aanvankelijk was hij tegen de motie over de voedselbank, van mening zijnde dat een en ander eigenlijk per jaar moet worden bekeken. Met het verzoek aan het college kan hij evenwel instemmen. Zodoende kan er op een ander moment nog eens over worden gediscussieerd. Eigenlijk is het een schandaal dat een voedselbank nodig is, maar er is nood die moet worden gelenigd. Echter, per jaar moet worden bepaald of de gemeente aan deze voorziening al dan niet geld geeft. Als dit structureel wordt geregeld, wordt een voedselbank een gegeven. Spreker vindt dat men dit niet moet willen. Hij zal evenwel voor de motie stemmen om een nadere discussie mogelijk te maken.

Met het GroenLinks-amendement inzake het extra dividend van Essent wordt alles dichtgetimmerd, terwijl er bij een strategisch innovatie-

en ontwikkelingsfonds meer mogelijkheden zijn. De DOP-fractie zal dan ook tegen dit amendement stemmen.

Wat de trouwzaal betreft: de fractie was er eigenlijk van uitgegaan dat de trouwzaal al was meegenomen bij de nieuwbouw van het gemeentehuis, doch dat schijnt niet zo te zijn. Volgens spreker denken alle fracties hetzelfde over de staat waarin die zaal zich bevindt.

De vice-voorzitter geeft, voor zover gewenst, het woord aan het college voor een reactie in tweede termijn.

Wethouder Kuper wil allereerst zeggen dat het hem goed is bevallen dat geen dichtgetimmerde Kadernota is voorgelegd. Uiteindelijk is het aan de raad de begroting vast te stellen.

Als wethouder van financiën en verantwoordelijk voor de huisvesting herinnert hij eraan dat de raad de begroting voor het nieuwe gemeentehuis heeft vastgesteld en dat in die begroting geen renovatie van de trouwzaal is opgenomen. Als iedereen nu zegt dat daarover moet worden nagedacht, wil hij dat best doen, maar het zal duidelijk zijn dat daaraan ook een kostenplaatje hangt. Daarmee zal hij vervolgens terug moeten komen bij de raad, zo simpel is het spel betreffende het budgetrecht.

Mevrouw Houwing-Haisma wil in herinnering roepen dat bij de renovatie van het gemeentehuis ook geen klimaatbeheersing begrepen zat. Het werd gezien als iets wat per abuis niet is meegenomen en dit is later geregeld. Zij ziet de renovatie van de trouwzaal ook als iets wat per abuis niet is meegenomen en alsnog meegenomen zal moeten worden.

Wethouder Kuper bestrijdt dit niet. Hij herinnert er alleen aan wat de situatie was. Daarna is inderdaad over airconditioning gesproken en dat gebeurt nu over de trouwzaal. Duidelijk moge zijn dat als de raad vindt dat de trouwzaal moet worden meegenomen, het college daarover gaat nadenken en daarna met een voorstel komt.

Vervolgens de vraag over de Agenda voor de Veenkoloniën. Op 5 juli aanstaande zullen de nieuwe thema's voor de komende vier jaren worden vastgesteld. Of daarin de microkredieten passen, weet hij niet, maar hij wil dit onderwerp best meenemen.

In eerste termijn heeft hij verzuimd te reageren op de opmerking van diverse fracties over het verdisconteren van de Berap I in de Kadernota. Sommige fracties zeggen dat dit niet moet worden gedaan – andere zeggen het tegenovergestelde. Spreker denkt dat het heel verstandig is

het wél te doen. De Berap geeft voor 2007 een tekort van € 2,5 miljoen aan, terwijl in meerjarenperspectief een tekort van € 900.000,- wordt vermeld. Als hij raadslid zou zijn, zou hij willen weten hoe dit zit. Hij heeft voor het verschil wel een verklaring, maar die zal hij nu niet geven. Hij wil maar zeggen dat alles beter kan worden geïntegreerd; dan hoeft je immers maar één discussie te voeren.

De heer Huttinga zegt dat dit ook de reden was voor zijn opmerking dat hij de link met het meerjarenperspectief niet kan vinden.

Wethouder Kuper is dan ook van mening dat ter verbetering van de planning- en controlcyclus een en ander moet worden geïntegreerd.

Mevrouw Houwing-Haisma vraagt hoe zij dan straks de aansluiting met de Berap II moet zien.

Wethouder Kuper antwoordt dat dit niet uitmaakt. De Berap I wordt betrokken in het meerjarenperspectief en daarna komt er gewoon een Berap II.

Voorts heeft hij verzuimd te antwoorden op de vraag van de ChristenUnie-fractie over de VAR, met name over de bedragen die daarin voor de komende jaren zijn opgenomen voor de vaarverbinding Erica – Ter Apel en de bestemmingsplannen. Hij kan wat dit betreft volstaan met het antwoord dat deze financieringswijze een uitvloeisel is van een raadsbesluit, met andere woorden: de raad heeft besloten deze bedragen ten laste van de VAR te brengen. Dit laat onverlet dat in het desbetreffende collegevoorstel, dat is aangenomen, is gezegd dat zal worden bekeken of gebiedsontwikkeling in dezen een oplossing biedt. Het college heeft toen ook gezegd: reken u niet rijk, dus laten we deze bedragen nu eerst vanuit de VAR reserveren!

Over de EMCO heeft hij in eerste termijn al aangegeven open te staan voor een andere financieringsystematiek. Hij denkt dat hij hiermee tevens een reactie heeft gegeven op de opmerking van de heer Huttinga: kijk eens in de spiegel ten aanzien van het gebruik van de BAR! Hij staat open voor een andere financieringswijze, zal daarover nadenken en er later op terugkomen.

Met betrekking tot de vaarverbinding heeft de heer Schoo gezegd: droom lekker verder! Welnu, dromen kunnen volgens spreker best weleens werkelijkheid worden!

De heer Schoo heeft het dromen geleerd tijdens de bijeenkomst in de raadzaal op 21 juni over onder andere een nieuw theater. Hij heeft toen

gezegd dat er nog allerlei concrete plannen moeten komen, maar dat het allemaal droomwerk is als het gaat over het theater en de dierentuin.

Wethouder Evenhuis interpreteert de motie over de voedselbank als volgt: de raad wil graag een discussiestuk met informatie over het functioneren van de voedselbank en de andere organisaties die iets in die richting doen. Hij neemt aan dat de raad het goed vindt dat wordt nagegaan hoe de informatie tussen de gemeente en de voedselbanken wordt uitgewisseld en dat op basis daarvan wordt bepaald hoe hiermee zal worden omgegaan. Hij zal ook proberen de zinsneden uit het regeerakkoord te halen die eveneens over de voedselbanken gaan.

Wethouder Thalens-Kolker heeft in eerste termijn niet gereageerd op de door de DOP-fractie gemaakte opmerking over de Brands collectie. Zij kan nu zeggen dat op het moment waarop er een bedrijfsplan ligt eens goed moet worden bekeken hoe hiermee zal worden omgegaan.

De GroenLinks-fractie stelt voor € 1 miljoen uit te trekken voor jongerencultuur. Spreekster heeft reeds aangegeven dat er qua intenties geen verschil van mening is, maar wel qua financiering. Het door de heer Dijkgraaf genoemde voorbeeld van Tholen is aardig, maar er zou ook een voorbeeld kunnen worden genoemd uit de eigen omgeving: de succesvolle bijeenkomsten van jong en oud, soms door jongeren zelf georganiseerd. Spreekster wil verder wijzen op het programma-tisch werken, de Emmen Revisited-methode die vorm gaat krijgen in een pilot in Schoonebeek, Zwartemeer en Emmermeer. Zij denkt dat vanuit wijk- en dorpsprogramma's heel goed moet worden gezien welke plek jongeren in hun eigen wijk of dorp innemen, mede gelet op leefbaarheid in dorpen en wijken.

Ten aanzien van de motie van de PvdA-fractie over de twee hogescholen heeft spreekster reeds gezegd deze te beschouwen als ondersteuning van het collegebeleid. Zij is in dit verband ook duidelijk geweest over de positie van de PABO's. De gemeente heeft ten aanzien van onderwijs een specifieke verantwoordelijkheid voor het openbaar onderwijs, maar heeft eveneens verantwoordelijkheid voor het lokale onderwijsbeleid. Tussen beide verantwoordelijkheid ziet zij geen enkele discrepantie.

Burgemeester Bijl constateert dat de heer Schoo hem wederom reden tot een reactie geeft. De heer Schoo stelde namelijk de vraag: waarom zeven woordvoerders namens het college, waarom niet een of twee? Er is natuurlijk een histori-

sche kans in Nederland gemist door niet voor een gekozen burgemeester te kiezen! Was dat wél gebeurd, dan was er nu een lokale regerings-leider geweest die diens verhaal had gehouden. Nu dit niet het geval is, wordt gehandeld zoals het in de collegiale bestuurstraditie gebruikelijk is. Hem dunkt dat dit een goede zaak is.

Zoals reeds is aangegeven, heeft de burgemeester als voorzitter van het college te maken met een bepaalde verantwoordelijkheid voor de samenhang in het beleid en de coördinatie. In dit opzicht voelde spreker zich getripped door een oproep van de heer Huttinga: college, houd jezelf een spiegel voor! Natuurlijk wordt dat gedaan. Het college heeft in de Kadernota heel duidelijke kaders gesteld, met name waar het gaat om de financiën. Het komt erop neer dat het college de lasten voor de burgers niet méér wil verhogen dan trendmatig, op termijn een sluitend meerjarenperspectief wenst en ruimte wil creëren om de ambities mogelijk te maken. Het college wil daarin flexibel en creatief zijn. Het heeft echter ook een signaal willen afgeven, met name waar het gaat om de tekorten bij de EMCO, in die zin dat deze niet als normaal worden beschouwd. Er gaat naar de EMCO heel veel geld, terecht, gezien het belang. Men stelle zich echter eens voor dat de tekorten de helft van de huidige zouden bedragen! Dan zou structureel heel wat meer aan andere zaken kunnen worden gedaan. Spreker denkt dat het een collectieve wens is dat richting de EMCO het signaal wordt afgegeven dat er wat moet gebeuren. De bijdrage van de heer Schoo was hem uit het hart gegrepen, erop neerkomend dat er veel kritiek is geweest, maar dat alles het laatste jaar behoorlijk aan het veranderen is. Hij denkt dat dit ook een compliment is aan de portefeuillehouder die deel uitmaakt van het dagelijks bestuur van de EMCO. Een en ander neemt echter niet weg dat er nog steeds moet worden gewerkt aan een transitie. Juist gezien de bijzondere achtergrond heeft het college besloten de tekorten niet zomaar te dekken uit algemene middelen, maar daarvoor de BAR in te zetten. Dat is bijzonder, want als men vijf of zes jaar geleden het woord 'BAR' in de mond nam, was de toenmalige wethouder van financiën daar niet zo blij mee. Het denken over het benutten van de BAR is inmiddels dus aangepast. Wat evenwel ook in de gaten moet worden gehouden, is dat de gemeente uiteindelijk een niveau van reserves houdt dat verantwoord is. Ook dat is het resultaat van het feit dat het college zich een spiegel heeft voorgehouden: signaalwerking, verantwoord financieel beleid en enig perspectief richting de toekomst. Te dien aanzien moeten nog stappen worden gezet en die worden ook gezet. Hij zegt dit maar als voorzit-

ter van het college, want voor een wethouder die ook voorzitter is van het EMCO-bestuur is het lastig zelf te zeggen dat er een aantal goede stappen is en wordt gezet. In de stappen die zijn gezet, heeft het college alle vertrouwen. Hoe dan ook, spreker is blij met de bijdrage van de heer Schoo op dit punt. Natuurlijk kan van alles worden besloten ten aanzien van de dekking van de tekorten van de EMCO, maar het is ook goed zich te realiseren dat alle betrokkenen bezig zijn op de weg terug. Er zal natuurlijk een keer een evenwicht moeten worden gevonden, en hopelijk zal die snel worden gevonden.

De vice-voorzitter constateert dat thans het moment van besluitvorming is aangebroken.

Mevrouw Houwing-Haisma geeft aan dat er behoefte is aan een korte schorsing.

De vice-voorzitter schorst vervolgens de vergadering.

Schorsing.

De vice-voorzitter heropent de vergadering en legt allereerst het volgende amendement ter besluitvorming voor.

Amendement van de fracties van VVD, BGE, DOP, ChristenUnie, SP en GroenLinks

De gemeenteraad van Emmen, in vergadering bijeen op 28 juni 2007,

gelezen hebbende de Kadernota 2007, programma 6, arbeidsparticipatie, onderdeel EMCO;

constaterende dat:

- *het tekort bij de EMCO tot zeker 2010 is geprognosticeerd;*
- *hierdoor de EMCO keer op keer negatief in het nieuws komt, hetgeen niet wenselijk is;*
- *een van de oorzaken hiervan de te laag geraamde kosten per SE is;*
- *door het college wordt voorgesteld de tekorten te dekken uit de BAR;*
- *hiermee rentederving gepaard gaat;*

besluit:

- *het bedrag per SE dusdanig te verhogen dat in beginsel geen middelen meer aan de BAR worden onttrokken;*
- *dit voorstel tot nieuwe financiering voor de begroting van 2008 ter besluitvorming aan de raad voor te leggen.*

De heer Reitsma wil geacht worden niet bij de stemming over dit amendement aanwezig te zijn.

Met inachtneming hiervan wordt dit amendement bij inventarisatie met 12 tegen 24 stemmen verworpen (de leden van de fracties van VVD, BGE, SP, ChristenUnie, GroenLinks en DOP stemmen voor).

Hierna wordt het volgende amendement in stemming gebracht:

Amendement van de fractie van GroenLinks (besteding € 4 miljoen)

De gemeenteraad van Emmen, in vergadering bijeen op 28 juni 2007,

overwegende:

- *dat de gemeente Emmen een extra dividend krijgt van € 4 miljoen;*
- *dat het college voorstelt dit bedrag in het strategisch innovatie- en ontwikkelingsfonds (SIOF) te storten;*
- *dat dit gerelateerd wordt aan de thema's werk, wonen, bereikbaarheid en jeugd;*
- *dat dit niet genoeg markeringspunten bevat;*

besluit derhalve het voorstel RA07.0074 als volgt te wijzigen:

het extra dividend van € 4 miljoen niet alleen in het strategisch innovatie- en ontwikkelingsfonds te stoppen, maar als volgt onder te brengen:

- *€ 1 miljoen ten behoeve van het nieuwe fonds jongerencultuur;*
- *€ 1 miljoen ten behoeve van het nieuwe fonds milieu en duurzaamheid;*
- *€ 2 miljoen ten behoeve van het SIOF,*

en gaat over tot de orde van de dag.

De heer Dijkgraaf trekt dit amendement, gehoord wat erover is gezegd, in. Hij heeft het ingediend omdat het af en toe belangrijk is zaken op de agenda te zetten. Over jongerencultuur en duurzaamheid zal de GroenLinks-fractie tijdens de begrotingsbehandeling met nadere voorstellen komen.

Ingetrokken zijnde, maakt dit amendement geen onderwerp van besluitvorming uit. Zonder hoofdelijke stemming wordt hierna met algemene stemmen conform het onder nr. B8 vermelde voorstel van burgemeester en wethouders (vaststelling Kadernota 2007) besloten en

wordt de onder nr. B8a opgenomen bestuursrapportage 2007-I voor kennisgeving aangenomen.

De vice-voorzitter legt hierna de ingediende moties ter besluitvorming voor.

Motie van de VVD-fractie

De gemeenteraad van Emmen, in vergadering bijeen op 28 juni 2007,

constateert dat:

- *de discussie over de inhoudelijke inrichting van het VMBO wederom gaande is;*
- *de roep om technische vakmensen toeneemt;*
- *er ook in Drenthe een nieuwe ambachtsschool komt;*
- *Emmen de onderwijsstad is van deze provincie;*
- *deze ontwikkeling van belang is voor de leerling en het bedrijfsleven;*

roept het college op:

de mogelijkheid te onderzoeken en te bevorderen dat er in Emmen ook een ambachtsschool nieuwe stijl komt,

en gaat over tot de orde van de dag.

De heer Arends deelt mede dat de PvdA-fractie deze motie met enthousiasme steunt.

De heer Dijkgraaf zegt dat voor hem precies hetzelfde geldt.

Bij inventarisatie blijkt deze motie met algemene stemmen te worden aangenomen.

Motie van de fractie van GroenLinks

De raad van de gemeente Emmen, in vergadering bijeen op 28 juni 2007,

overwegende dat:

- *er in 2007 een nieuwe milieuagenda 2006-2010 komt;*
- *gelet op de huidige klimaatcrisis, een ambitieuzer klimaatbeleid nodig is;*
- *een langetermijndoelstelling hierbij stimulerend kan werken;*

verzoekt het college:

- *voor het klimaatbeleid in de nieuwe milieuagenda uit te gaan van een langetermijndoelstelling: een klimaatneutraal Emmen in 2020;*

- *in dat kader maatregelen met concrete doelen op meerdere terreinen en voor verschillende doelgroepen te ontwikkelen;*
- *dit te betrekken bij de begroting 2008,*

en gaat over tot de orde van de dag.

Bij inventarisatie blijkt deze motie met 19 tegen 18 stemmen te worden aangenomen (de leden van de fracties van VVD, BGE, SP, Christen-Unie en DOP en de aanwezige leden van de CDA-fractie stemmen tegen).

Motie van de fractie van GroenLinks (voedselbank)

De raad van de gemeente Emmen, in vergadering bijeen op 28 juni 2007,

overwegende:

- *dat er sinds november 2006 een voedselbank in Emmen is;*
- *dat een voedselbank een voorziening is die kosteloos primaire levensmiddelen verstrekt aan hen die wegen een minimaal inkomen niet voldoende in staat zijn in hun levensonderhoud te voorzien;*
- *dat de voedselbank mensen begeleidt bij en voorlicht over hun bestedingspatroon en hen wijst op de wettelijke regelingen die er zijn met betrekking tot de hulpverlening;*
- *dat er beperking van verspilling van goed voedsel door de industrie plaatsvindt;*
- *dat de benodigde bijdragen bijeen worden gebracht door sponsors, fondsen en dergelijke;*
- *dat de gemeente Emmen incidenteel voor het jaar 2007 een startsubsidie van € 12.175,- heeft verstrekt;*

verzoekt het college:

- *tot het houden van een vroegtijdige quick scan betreffende de voedselbank;*
- *op basis van de quick scan een discussie te voeren in commissie en/of raad over verdere subsidiëring van de voedselbank;*
- *de uitkomsten van deze discussie te betrekken bij de behandeling van de begroting 2008,*

en gaat over tot de orde van de dag.

De heer Dijkgraaf trekt deze motie in, aangezien de toezegging van wethouder Evenhuis meer dan voldoende is. Wel gaat hij ervan uit dat uiterlijk in oktober een bespreking in de commissie zal plaatsvinden, want dan kan er bij de

begrotingsbehandeling nog iets mee worden gedaan.

Ingetrokken zijnde, maakt deze motie geen onderwerp van besluitvorming uit.

Motie van de PvdA-fractie (fusie Hogeschool Drenthe/Christelijke Hogeschool Nederland)

De raad van de gemeente Emmen, in vergadering bijeen op 28 juni 2007,

kennisgenomen hebbende van:

- *het voornemen tot een bestuurlijke fusie per 1 januari 2008 tussen de Hogeschool Drenthe en de Christelijke Hogeschool Nederland;*

is van mening dat:

- *het wenselijk is dat het hoger onderwijs in Emmen verder ontwikkeld wordt, waardoor invulling gegeven kan blijven worden aan de doelstellingen en uitgangspunten zoals vermeld in het bestuursakkoord 2006-2010;*
- *het hoger onderwijs in Emmen voor eenieder toegankelijk moet zijn en blijven, ongeacht godsdienst en levensbeschouwing;*

verzoekt het college derhalve:

- *met kracht invulling te blijven geven aan de doelstellingen en uitgangspunten inzake het hoger onderwijs in Emmen zoals vermeld in het bestuursakkoord 2006-2010 en hieromtrent nadere afspraken te maken met de Hogeschool Drenthe en de Christelijke Hogeschool Nederland;*
- *zich maximaal in te spannen om te waarborgen dat het hoger onderwijs in Emmen, en in het bijzonder de PABO van de huidige Hogeschool Drenthe, voor eenieder toegankelijk is en blijft, ongeacht godsdienst en levensbeschouwing, en te bewerkstelligen dat de Hogeschool Drenthe en de Christelijke Hogeschool Nederland zich hiertoe bereid verklaren,*

en gaat over tot de orde van de dag.

De heer Moinat zegt dat het antwoord van de wethouder ertoe leidt dat de SP-fractie tegen deze motie stemt.

Mevrouw Houwing-Haisma laat weten dat de VVD-fractie in deze motie totaal geen toegevoegde waarde ziet. Deze zal dus niet worden gesteund.

De heer Arends heeft de wethouder horen zeg-

gen dat er geen discrepantie zit tussen het beleid van het college en de inhoud van de motie. Daaruit zou kunnen volgen dat het college deze motie overneemt.

Wethouder Thalens-Kolker heeft aangegeven deze motie te zien als een ondersteuning van het beleid van het college.

De heer Arends handhaaft derhalve de motie. Dan zal wel blijken wie het openbare onderwijskarakter het meeste toegeneen is.

De heer Huttinga maakt hiertegen bezwaar. Dit is signaalpolitiek aan het worden!

Bij inventarisatie wordt de motie met 19 tegen 18 stemmen verworpen (de leden van de PvdA-fractie stemmen voor).

B9. Mededelingen en ingekomen stukken [Stuknr. RA07.0076]

1. Jaarverslag 2006 VAC-punt Wonen (Ter kennisneming)
2. Brief Milieudefensie over milieuzones (Volgnr. 07.18177)
3. Schoon en veilig drinkwater in Noord-Nederland, adviesdocument KRW/WB 21 implementatie Europese Kaderrichtlijn Water in de gebieden Nedereems, Rijn-Noord en Eems-Dollard (Volgnr. RIS.2719)
4. Brief Coöp. Begraafenisonderneming 'De Laatste Eer' u.a. Nieuw-Amsterdam over het rapport onderzoek begraafplaatsen (Volgnr. 07.19094)
5. Jaarverslag IWI 2006 (Ter inzage)
6. Brief VNG d.d. 26 april 2007 inzake brandweerontwikkelingen (Volgnr. RIS.2716)
7. VNG-brochure 'Een Millennium Gemeente staat midden in de Wereld' (Ter inzage)
8. Brief van de heer R. Vos aangaande beëindiging commissielidmaatschap van de commissie samenleving (RIS.2744)

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming worden de onder de nrs. 1 t/m 8 vermelde stukken voor kennisgeving aangenomen.

Burgemeester Bijl deelt mede dat het een goede gewoonte is dat reizen naar het buitenland worden gemeld. Hij is van 1 t/m 4 juli voor de tweede en laatste keer in Kroatië voor de monitoring in het kader van de Raad van Europa.

De vice-voorzitter wenst eenieder een heel fijne vakantie toe, een goede reis en een nog betere thuiskomst.
Hij sluit de vergadering (22.05 uur).

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 27 september 2007.

De voorzitter,

De griffier,

AGENDA

Categorie nummer	Agenda nummer	Stuk nummer	Onderwerp
A	1	--	Opening en vaststelling agenda
A	2	--	Vragenhalfuur
A	3a	RA07.0075	Notulen raadsvergadering van 31 mei 2007
A	3b	RA07.0078	Notulen raadsvergadering van 14 juni 2007
A	4	RA07.0061	Vorbereidingsbesluit woonschepen Dommerskanaal
A	5	RA07.0067	Beeldkwaliteitsplan woongebied Delftlanden-I, 2 ^e uitwerking 07.004B
A	6	RA07.0063	Algemeen voorbereidingsbesluit 2007-2008
A	7	RA07.0071	Actualiseren bouwverordening + bijlage RIS.2708
A	8	RA07.0060	Jaarrekening 2006 en begroting 2008 DEVAN i.l.
A	9	RA07.0062	Evaluatie contract met Deloitte Accountants
A	10	RA07.0065	Delegatie, mandaat- en volmachtverlening 2007 + bijlage RIS.2705
A	11	RA07.0070	Begroting 2007 Intergemeentelijk Samenwerkingsverband Zuidoost-Drenthe
A	12	RA07.0069	Masterplan Angelslo + bijlagen RIS.2707 en RIS.2725
A	13	RA07.0064	Milieuprogramma 2007 gemeente Emmen + bijlage RIS.2704
A	14	RA07.0066	Burgerjaarverslag 2006
A	15	RA07.0073	Kadernota Kampeerbeleid Emmen + bijlage RIS.2711
A	16	RA07.0059	Vaststelling route gevaarlijke stoffen + bijlage RIS.2696
A	17	RA07.0077	Verantwoording fractievergoedingen 2005
B	1	RA07.0058	Programmajaarrekening 2006 - jaarverslag 2006 (RIS.2697) - jaarrekening 2006 (RIS.2698, RIS.2699, RIS.2700) - Sociaal Jaarverslag (RIS.2702) - Advies werkgroep onderzoek jaarrekening 2006 [RIS. RA07.2701] - voorstel van burgemeester en wethouders
B	2	RA07-0069	Zie agendapunt A12

B	3	--	Vervallen
B	4	RA07.0066	Zie agendapunt A14
B	5	RA07.0073	Zie agendapunt A15
B	6	--	Dit voorstel (Beleidsnotitie verruiming bouwpercelen intensieve veehouderijen) is door het college teruggenomen
B	7	RA07.0059	Zie A16
B	8	RA07.0074	Kadernota 2007 (RIS.2726)
B	8a	RIS.2703	Bestuursrapportage 2007-I (ter kennisneming)
B	9	RA07.0076	Mededelingen en ingekomen stukken